

ผู้หาความสุขเจอ

เทคนิชอบรมชราवास และกัมภ์เทคนีสุดท่าย

โดย หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

ผู้หาความสุขใจ

(๑)

คำปรารภ

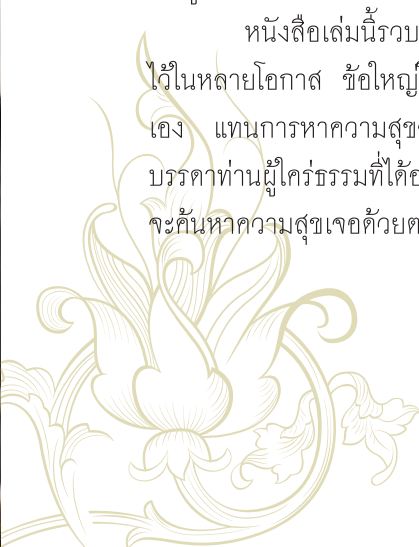
(๑)

พระธรรมคำสอนของพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นคุจตั้งดวง
ประทีปส่องแสงสว่าง ซึ่งทางบรรเทาทุกข์ และชี้สู่เกษมสถานดีให้แก่มวลมนุษยโลก
ตลอดถึงเทวบุตร เทวดา อินทร์ พรหม ธรรมประทีปนี้ส่องสว่างมาแล้ว ๒,๕๐๐
ปี และจะยังคงส่องสว่างอยู่ต่อไป ตราบเท่าที่ยังมีผู้สนใจประพฤติปฏิบัติตาม

ด้วยความเสียสละอย่างใหญ่หลวงของพุทธสาวกที่เมตตาถ่ายทอด
ธรรมะของพระพุทธองค์ เพื่อให้พระพุทธศาสนาแผ่ไพศาล และยังเวไนยสัตว์ทั้ง
หลายให้ได้พบทางพ้นทุกข์สู่บรมสุข ในบรรดาพุทธสาวกเหล่านั้น มีหลวงตามหาบัว
ญาณสัมปันโน รวมอยู่ด้วยองค์หนึ่ง ท่านได้เมตตาเทศน์อบรมสั่งสอนบรรดา
สานุศิษย์อย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย ไม่เว้นแม้ในยามอาพาธ คำสั่งสอนขององค์
ท่านก็เพื่อให้ทุกท่านได้น้อมนำไปปฏิบัติ อันจะก่อให้เกิดความสุขความร่มเย็นใน
ชีวิต จนเข้าถึงที่สุดแห่งพระธรรมคำสอนของพระพุทธองค์ หลุดพ้นจากวัฏฏะสงสาร
เข้าสู่แดนพระนิพพาน คับทุกข์ทั้งปวงได้โดยสิ้นเชิง

หนังสือเล่มนี้รวบรวมพระธรรมเทศนาขององค์หลวงตาที่ท่านเมตตาแสดง
ไว้ในหลายโอกาส ซื่อใหญ่ใจความก็เพื่อให้นักปฏิบัติได้หาความสุขจากจิตใจของตน
เอง แทนการหาความสุขจากวัตถุภายนอก ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่จริงยั่งยืน จึงหวังว่า
บรรดาท่านผู้ใคร่ธรรมที่ได้อ่าน และตั้งใจประพฤติปฏิบัติตามคำสอนขององค์ท่าน
จะค้นหาความสุขเจอด้วยตนเองในท้ายที่สุดอย่างแน่นอนไม่เป็นอื่น

พระสุคใจ ทันตมโน
เจ้าอาวาสวัดป่าบ้านตาด

ถ้าท่านผู้ใดประสงค์จะพิมพ์แจกเป็นธรรมทาน
ท่านผู้นั้นกรุณาพิมพ์ได้ตามประสงค์
โดยไม่ต้องขออนุญาตแต่อย่างใด
นอกจากพิมพ์จำหน่ายจึงขอสงวนสิทธิ์
เพราะผู้แต่งไม่ต้องการอะไร
ยิ่งกว่าใจที่เป็นสมบัติล้นค่ากว่าสมบัติใดๆ ในโลก

ขอบคุณภาพจาก:

ธนัชชัย สามเสน, พัฒนศักดิ์ สกุลพันธุ์, ชชาย วรวงศ์เทพ, ชาติชชาย พรหมพิราชมูว์

สงวนสิทธิ์ในการพิมพ์ซ้ำ

พิมพ์ครั้งที่ 1 : 1 มีนาคม 2555 จำนวน 20,000 เล่ม

ออกแบบ และจัดการการผลิต:

ไทยชบา กราฟฟิค เฮ้าส์ เอเจนซี่

470/5 ถ.อดุลยเดช ต.หมากแข้ง อ.เมือง จ.อุดรธานี 41000

โทรศัพท์ 042-324360, 082-3048887

E-mail: info@thaichaba.com

Dhammaintrend ร่วมเผยแพร่เป็นธรรมทาน

Handwritten text in Thai script, likely a poem or a message, written in brown ink. The text is arranged in several lines, with some characters appearing to be stylized or part of a specific dialect. The background features a blue sky with white clouds and a green plant branch in the top right corner.

Handwritten signature or initials in Thai script, written in brown ink.

Handwritten text in Thai script, located on the right side of the page.

Handwritten text in Thai script, located on the right side of the page, below the purple object.

โดยหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน
เทศน์อบรมฆราวาส

ใจเราดีแล้วจึงเกิดดูอยู่ในสิ่งที่
เลวอกก็ควรระวังก่อนใกล้ นั้นย่อม ต่อมาจะมี
วิพวณตอนไปดวยก็มิควรพ ไร่ยก
พร้อม นั้น ใจ และ ยาน ๑๕ กลน ก็นิดวาง
เด่นชัดต่อพระระวัตรรักษา

๒๖
-

ကတိတ်ကံအလှ ပါကလဲလဲပဲပဲ ပါကလဲ
ခါပဲပဲ ကံကံပဲ ကံကံပဲပဲ ပါကလဲ

၁၆

สารบัญ

บาปละ บุญบำเพ็ญ	11
ความตายเป็นธรรมดา	15
ธรรมปกครองใจ	39
จิตว่างเพราะวางกาย	58
ความสบายอยู่ที่จิต	90
ขอให้ใจพอ	96
นำเรื่องความตายเตือนตัวเอง	103
ว่างอยู่ที่จิตก็กิเลส	108
สร้างที่ดีแล้วจิตใจเบา	117
ใจสบายแล้วหมดที่หมาย	120
อย่าเอาขวากหนามกั้นทางเดิน	122
ใครดีเอาเป็นคติสอนใจ	127
ดูแต่ขั้นนี้เจ้าของ	129
ฝึกตัวเป็นของสำคัญมาก	132
คิดอะไรเป็นธรรมหมด	137
อย่าให้ฟุ้งเพื่อเกินตัว	149
คนมีสติทำอะไรพิจารณาก่อน	164
คนใจกว้างขวางเป็นผู้หาความสุขเจอ	168
ปฏิบัติตัวเองเอาจริง	171
ความดีงามทั้งหมดลงในธรรมธาตุ (เทศน์อบรมฯ ครั้งสุดท้าย)	176

ปาละ: บุญบำเพ็ญ

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด

เมื่อเช้าวันที่ ๑๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๓

เรื่องบุญเรื่องกุศลนี้เป็นสิ่งที่ควรแก่มนุษย์เราอย่างยิ่งที่เดียวนะ มนุษย์ฉลาดรู้จักบุญจักบาป ในขณะที่เดียวกันก็ให้รู้จักบาปด้วยละ เมื่อรู้จักบุญแล้วก็ให้รู้จักบาป บาปละบุญบำเพ็ญจะอบอุ่นนะ คนมีจิตใจใฝ่ธรรมเป็นคนอบอุ่นภายในใจ ใจใฝ่ธรรมแล้วดี ใจใฝ่แต่พินแต่ไฟไม่ดี บ้านหนึ่งๆ มีวัดประจำๆ วัดต้องเป็นหัวใจของบ้านเพื่อได้บำเพ็ญธรรม หรือเป็นที่อบอุ่น พระก็พระปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ หาที่ต้องติดตนเองว่าแยกจากธรรมวินัยไปไม่มีตั้งใจประพฤติปฏิบัติข่มเย็นพระ ประชาชน ญาติโยมเข้ามาเกี่ยวข้องก็ข่มเย็นพระก็ร้อนประชาชนก็ร้อน พระเย็นประชาชนก็เย็นด้วย นี่ละสำคัญ เพราะอย่างนั้นพระจึงนำหน้าเสมอไปปลูกบ้านสร้างเรือนที่ไหนต้องมีวัดประจำ บ้านน้อยวัดน้อย บ้านใหญ่วัดใหญ่ อยู่อย่างนั้นละนี่ประเพณีของชาวพุทธเราที่พาดำเนินมาแล้วเรียกว่าถูกต้องแม่นยำไม่ควรจะเคลื่อนคลาดจากนี้

เราเป็นลูกชาวพุทธเกิดมาให้มีศีลมีธรรมประจำตน

โดยหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

เทศน์อบรมฆราวาส

วันหนึ่งพุทโธ ธัมโม สังฆโม ไม่ควรให้ขาดจากหัวใจ ไปที่ไหน ให้ระลึกเหมือน พุทโธ ธัมโม สังฆโม ไม่ใช่เรื่องเล็กน้อยนะ ลากสัตว์ทั้งหลายให้ขึ้นจากรุกไปสวรรค์นิพพานมีน้อยเมื่อไร จึงไม่ควรประมาท

นี่สอนโลกมาด้วยความเมตตา ไม่ได้เพื่ออะไร สอนด้วยความเมตตาล้วนๆ เช่นดูดำว่ากล่าวเหมือนกันไม่พ้นจากความเมตตาไป ไม่ใช่ดูดำว่ากล่าวด้วยความกริ้วโกรธภายในใจไม่มี ดูดำว่ากล่าวด้วยความหยอกความเล่นก็มี ดูดำว่ากล่าวหาความจริงใส่ความจริงก็มี อย่างนั้นละ ศาสนาพุทธเราเป็นศาสนาที่เลิศเลอสุดยอดแล้วให้พากันยึดไว้ให้ดีนะ

คนไม่มีศาสนานี้มันเร็วกว่าสัตว์นะ คนถือวัดเป็นข้าศึกก็เร็วกว่า เทวทัตไปอีก มีคนที่ถือวัดว่าเป็นข้าศึกของตัวเองคือไม่ยอมลง ตามพิธีมานะเดิมที่มีมาตั้งแต่ก่อนแต่ออก ปู่ย่าตายายพาเป็นมาด้วยความมีมิตบอดอย่างนั้น พอรธรรมะแยบเข้าสู่หัวใจนี้เหมือนกับว่าเกิดข้าศึกแล้วในใจไม่ได้เป็นความขุ่นเย็น อันนี้ระวังให้ดีอย่าให้มีในใจของเรา ในบ้าน ในเรือนของเรา ถ้าเป็นอย่างนั้นแล้ววัดกับบ้านจะเข้ากันไม่ได้นะ ถือวัดเป็นข้าศึก พระพุทโธอะไรไม่ยอมฟังเสียง เพราะพิธีมานะดั้งเดิมมันฝังอยู่ภายในจิตใจเรียกว่าในสันดาน เป็นสันดานแล้ว ให้พากันระวังนะ

อย่างหนึ่งถือว่าเป็นพวกพ้องอันเดียวกันสอนก็ไม่ลงกัน ธรรมะไม่ใช่พวกพ้องอันเดียวกันนะ เป็นที่พึ่งเป็นพึ่งตาย ให้ยึดหลักธรรมนั้นละเป็นสำคัญนะ

นี่เฒ่าแก่มาทำอะไรจิตยิ่งผูกพันกับธรรมเข้าโดยลำดับ จนกระทั่งธรรมกับใจเป็นอันเดียวกันแล้วไม่หาอะไร พอใจกับธรรมเป็นอันเดียวกันนั้นละถึงเมืองพอ ท่านว่าพอถึงนิพพาน นิพพานคือเมืองพอ ถ้าไม่พอก็เร่งเข้าเร่งเข้า เหมือนเรารับประทานอาหารหิวขนาดไหนก็มาเถอะ พันความรับประทานไปไม่ได้ ต้องอึด นี่เราก็คือบ้ำเพ็ญความดิงาม อย่าอยู่ไปเฉยๆ ทั้งที่ที่มีวัดมีวา เห็นครูบาอาจารย์เลยเป็นข้าศึกก็มี อันนี้มีเยอะเพราะจิตใจเป็นเทวทัตอยู่ภายในใจมีอยู่ทั่วไป ไม่ยอมฟังเสียงมี แต่ไปพูดก็ไม่เกิดประโยชน์อะไร มีแต่สอนกลางๆ ให้เอาไปพิจารณานะ

พระพุทธเจ้าท่านก็เกิดกับมนุษย์นั่นแหละ แต่ท่านเป็นศาสดาเอกของโลกได้เพราะอะไร เพราะท่านฝึก ท่านฟังเสียงอรรถเสียงธรรมไม่ได้ฟังเสียงทริฎมานะ โกรธแค้นซึ่งกันและกันห้ากับห้าก็ลบก็ไม่ได้แล้ว แล้วกลายเป็นผู้ก่อกรรมก่อเวรกันไปมีเยอะนะ พวกท่านจำเอา

วันนี้ไม่เทศน์มาก เทศน์เท่านี้แหละ เหนื่อย เดี่ยวนี้เหนื่อยนะ ไม่เหมือนแต่ก่อน เหนื่อย เดินไปก็โซซัดโซเซ พูดก็เหนื่อย ไม่เหมือนแต่ก่อน ต่อไปนี้จะให้พร

ความตายเป็นธรรมดา

เทศน์โปรดคุณเพาพงา วรธนะกุล ณ วัดป่าบ้านตาด

เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๙

คำว่า “**เที่ยง**” หรือ “**แน่นหนามั่นคง**” หรือ “**จิ้งจาว**” เป็นสิ่งที่โลกต้องการในส่วนที่พึงปรารถนา เช่น ความสุข เป็นต้น แต่สิ่งดังกล่าวจะหาได้ที่ไหน? เพราะในโลกนี้เต็มไปด้วยสิ่งที่ขัดต่อความต้องการของโลกทั้งนั้น คือ เป็น อนิจจัง ทุกขัง อนตตา ไปเสียสิ้น

มีแต่เรื่อง อนิจจัง ความไม่เที่ยงถาวรรอบตัวทั้งภายในและภายนอก ถ้าว่าสุขก็มีทุกข์แทรกเข้ามาเสีย อนตตา แทรกเข้ามาเสีย ทุกสิ่งจึงเต็มไปด้วย “ไตรลักษณ์” คือ **อนิจจัง ทุกขัง อนตตา** ซึ่งหาสิ่งใดมาทำลายเพื่อความจิ้งจาวไม่ได้ นอกจาก “**กรรมปฏิบัติ**” อย่างเดียว ดังปราชญ์ดำเนินมาแล้ว และผ่านพ้นแหล่งอันแสนทุกข์กันดารนี้ไปได้แล้ว

พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอนไว้โดยถูกต้องที่คัดค้านไม่ได้เลย ในเรื่องสภาวะธรรมเหล่านี้ เพราะเป็นของตายตัว ธรรมก็แสดงความจริงที่มีอยู่อย่างตายตัวนั้น ไม่ต้องหาอะไรมาเพิ่มเติม

คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าแต่ละพระองค์ อย่าเข้าใจว่าท่านหาอะไรมาส่งเสริมเพิ่มเติมสิ่งที่มีอยู่แล้วให้มากขึ้นหรือให้ลดน้อยลงไป

หรือไม่มีก็หาเรื่องว่ามี อย่างนี้ไม่มี! ท่านแสดงตามหลักความจริงล้วนๆ
ทั้งนั้นไม่ว่าพระพุทธเจ้าพระองค์ใด

จุดของศาสนาอื่นแท้จริงที่สอนเพื่อดำเนินและหลีกเลี่ยง
“ไตรลักษณ์” เหล่านี้ได้พอควร ท่านก็สอนไว้แล้วว่า “สัพพปาปสฺสอภยํ”
การไม่ทำชั่วทั้งปวงหนึ่ง “กุสลสฺสุปฺสมฺพทา” การยังกุศลหรือความฉลาด
ในสิ่งที่ชอบธรรมให้ถึงพร้อม หนึ่ง “สจิตฺตปริโยทปนํ” การทำจิตของตน
ให้ผ่องใสจนกระทั่งถึงความบริสุทธิ์ หนึ่ง “เอตํ พุทฺธาน สาสนํ” เหล่านี้
เป็นคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย คือว่านี่เป็นคำสั่งสอนของ
พระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์

ไม่มีองค์ใดแสดงให้แตกต่างจากนี้ไป เพราะความจริงทั้งหลาย
ไม่มีของแตกต่างไม่ว่าจะเป็นสมัยใดก็ตาม มีเรื่องของ อนิจจัง ทุกขัง
อนัตตา อยู่ประจำโลกมานมนานแม้พระพุทธเจ้ายังไม่ได้ตรัสรู้ขึ้นมา
คือเป็นเวลาระหว่าง “สุญญกัป” ไม่มีคำสั่งสอนแสดงเรื่องความจริง
เหล่านี้ก็ตาม ความจริงเหล่านี้เคยมีมาดั้งเดิม มีมาตั้งกัปตั้งกัลป์
โน้นอยู่แล้ว

สิ่งที่เราต้องการจะหาได้จากที่ไหน โลกอันแสนกว้างก็เต็มไป
ด้วยสิ่งเหล่านี้ทั้งนั้น เมื่อคิดอย่างนี้ก็เหมือนจะหาที่เหยียบย่าง หาที่
ปลงจิตปลงใจลงไม่ได้ เพราะหมดสถานที่ที่จะวางใจพึ่งเป็นพึ่งตายได้ แต่
สถานที่ว่าปลงจิตปลงใจลงไม่ได้นั่นแล คือสถานที่ที่ปลงจิตปลงใจลงได้

เพราะเป็นหลักฐานที่ฟังปลงลงได้ ด้วยการพิจารณาให้เห็นตามความจริง

พระพุทธเจ้าทรงสำเร็จความมุ่งหวังจากสถานที่นั้น พระสงฆ์สาวกที่เป็นสรณะของพวกเราทั้งหลายก็สำเร็จความมุ่งหวังในจุดนั้น ธรรมที่ได้นำมาประกาศสอนโลกให้สัตว์ทั้งหลายได้ยึดถือตลอดมาก็ออกมาจากจุดนั้น คือใจ ซึ่งห้อมล้อมอยู่ด้วยกอง อนิจจัง ทุกขัง อนตตานั้นแล

แม้เป็นที่ยอมรับกันเกี่ยวกับเรื่อง อนิจจัง ทุกขัง อนตตาค ที่มีอยู่เต็มโลกก็ตาม แต่ก็ไม่มีใครเฉลียวใจต่อไตรลักษณ์พอจะนำมาพิจารณาเพื่อถือเอาประโยชน์ได้บ้าง นอกจากดำเนินโดยไม่คิดหาทางออกจากสิ่งเหล่านี้ ด้วยการพิจารณา “ไตรลักษณ์” นี้เป็นทางเดินเพื่อก้าวล่วงไปได้ดังปราชญ์ทั้งหลายมีพระพุทธเจ้าเป็นต้น

ด้วยเหตุนี้เราชาวพุทธจึงควรพิจารณา เพื่อแก้ไขส่งเสริมสิ่งที่บกพร่องให้สมบูรณ์ด้วยคุณธรรมขั้นต่างๆ ที่จะฟังได้รับจากการพิจารณา อนิจจัง ทุกขัง อนตตาค ซึ่งเป็นสังขธรรมอันประเสริฐ

การที่เราบำเพ็ญอยู่เวลานี้ และบำเพ็ญเรื่อยมานี้แล คือการดำเนินเพื่อหลบหลีกปลีกภัยทั้งหลายโดยลำดับ จนบรรลุถึง “มหาสมมัตติอันฟังหวัง” จากนั้นจะเรียกว่า “นิจจัง” เป็นของเที่ยงก็ได้ เพราะไม่มีอะไรเข้ามาเกี่ยวข้องกับ ไม่มี

อะไรเข้ามาทำลายจิตใจให้เดือดร้อนวุ่นวาย จะเรียกว่า “บรมสุข” ก็ไม่ผิด จะเรียกว่า “อตุตา” ก็ไม่น่าจะผิด เพราะเป็น “ตน” แท้ คือตนในหลักธรรมชาติ ไม่มี “สมมติ” น้อยใหญ่ แม้ปรมาณูเข้ามาเกี่ยวข้องกับใจ แต่ไม่ได้หมายถึงว่า “อตุตา” ที่เป็นคู่กับ “อนตุตา” นั้นเป็นความสมมุติอีกชั้นหนึ่ง ซึ่งเป็นทางดำเนินเพื่อพระนิพพาน

แนวทางแห่งการประพฤติปฏิบัติ เพื่อความแคล้วคลาดปลอดภัย ไปโดยลำดับทั้งภายนอกภายใน ไม่มีสิ่งใดจะนอกเหนือไปจากพระโอวาท คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้านี้เลย เพราะฉะนั้นศาสนาจึงไม่มีทางล้าสมัย เป็น “มัชฌิมา” อยู่ในท่ามกลางแห่งความประพฤติ เพื่อแก้เลส ทุกประเภทเสมอไป ไม่มีคำว่า “ล้าสมัย” เป็นธรรมเหมาะสมกับโลก ทุกกาลทุกสมัย จึงเรียกว่า “มัชฌิมา” คือถูกต้องดีงาม เหมาะสม กับความประพฤติ

จะประพฤติตัวให้เป็นเช่นไรในทางที่ดี ด้วยหลักธรรมที่ท่านสอนไว้แล้วนี้ ย่อมเป็นไปเพื่อความราบรื่นดีงามด้วยกันทั้งนั้น เฉพาะอย่างยิ่ง การประพฤติต่อจิตใจ การอบรมจิตใจยิ่งเป็นสิ่งสำคัญมากในตัวเอง เวลานี้เรามีความแน่ใจหรือยังว่า เราได้หลักเป็นที่พึ่งพอใจ หรือเริ่มจะได้หลักเป็นที่พึ่งพอใจบ้างแล้ว ไม่เดือดร้อนวุ่นวายเมื่อคิดถึงเรื่องอนาคต?

นับตั้งแต่ขณะต่อไปนี่จนกระทั่งอวสานแห่งชีวิต และตลอดไปถึงภพหน้า ขาดหน้า เราเป็นที่แน่ใจได้แล้วหรือยัง?

พระพุทธเจ้าท่านไม่สอนให้คนโง่และนอนใจ อยู่น้อยอย่างไม่คิด นักปฏิบัติธรรมต้องคิดต้องพิจารณาเสมอเรื่องความเป็นมาว่า อายุเราเป็นมาผ่านมาแล้วเท่าไร เมื่อจบแล้วมีอะไรบ้างที่เหลืออยู่ ต่อไปจะหาอะไรมาบวกมาเพิ่มขึ้นในสิ่งที่เราต้องการ หรือจะมีแต่เครื่องหมายลบ(-) ไปเรื่อยๆ ถ้าอย่างนั้นก็แสดงว่า “ขาดทุน”!

เราทุกคนเกิดมาไม่ต้องการ “ความขาดทุน” การค้าขายขาดทุน ย่อมไม่ดี โลกไม่ปรารถนา กัน อะไรๆ ก็ตามขึ้นชื่อว่า “ขาดทุน” ขาดแล้วขาดเล่า ขาดไม่หยุดไม่ถอยก็ล่มจมไปได้

เราถ้าขาดทุนภายในใจ ขาดทุนจากคุณธรรมที่พึงได้ พึ่งถึง มีแต่สิ่งที่ไม่ดีคือกิเลส เหยียบย่ำทำลายอยู่ตลอดเวลาหาเวลาเอาชนะมันไม่ได้สักที ก็ย่อมล่มจมได้เช่นเดียวกับสมบัติภายนอก เพราะฉะนั้นจึงควรสังเกตรู้เรื่องของตัวตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ด้วยการใคร่ครวญโดยทางสติปัญญา

เฉพาะอย่างยิ่งจิตตภาวนาเป็นเรื่องสำคัญมาก ที่จะนำมาทดสอบตน ให้เห็นประจักษ์ ไม้มีความรู้ใดที่จะแหลมคมยิ่งกว่าความรู้ที่เกิดขึ้นจาก

ด้านจิตตภาวนา จะสอดแทรกไปหมดบรรดาความจริงที่มีอยู่ทั่วสรรพางค์กายและจิตใจ ตลอดสิ่งเกี่ยวข้องทั่วไป ไม่ว่าจะดี ชั่ว หยาบ ละเอียด จนนอกเหนือปัญญาไปไม่ได้

การคิดค้นดูสิ่งที่ไม่เป็นสาระในการนี้เพื่อให้ยึดเอาสิ่งที่เป็นสาระขึ้นมา จากการค้นคิดพิณิจพิจารณานี้เป็นสิ่งที่ทำได้ ดังพระพุทธเจ้าเคยดำเนินมาแล้ว

การพิจารณาอนิจจังคือความไม่เที่ยง ความแปรสภาพแห่งสังขารร่างกายและสิ่งทั่ว ๆ ไปนั้นแล เป็นอารมณ์ให้จิตมีหลักยึดอันเป็นหลักเกณฑ์เป็นสาระแก่นสารทางภายใน นักปราชญ์ท่านพิจารณาร่างกายซึ่งเป็นของไม่เที่ยงนี้แล ที่ได้คุณธรรมซึ่งเป็นที่แน่ใจขึ้นมาเป็นพัก ๆ ตอน ๆ จนตลอดทั่วถึง

หนังสือเราอ่านมาจนติดปากชินใจอ่านที่ไหนก็เจอแต่เรื่องอนิจจังเรื่อง ทุกข์ เรื่อง อนตตา ซึ่งมีอยู่กับตัวเราที่นั่งเฝ้านอนเฝ้ากันอยู่ตลอดเวลา แต่ไม่สะดุดจิตสะดุดใจอย่างนี้ก็ไม่เกิดประโยชน์อะไรขึ้นมา

พระพุทธเจ้าทรงสอนไม่ได้สอนอย่างล่อย ๆ นี้ ผู้ที่ท่านจดจารึกในคัมภีร์ต่าง ๆ ก็ไม่ได้จารึกแบบล่อย ๆ ผู้อ่านอ่านแบบล่อย ๆ ไม่ได้คิดก็เลยกลายเป็นว่า “ศาสนาเป็นของไม่จำเป็น เป็นของล่อย ๆ” ไปเสียเหลือแต่ตำราคือตัวหนังสือในกระดาศ์ ทั้ง ๆ ที่ตัวเราเป็นคน “ล่อย ๆ”

เราก็ไม่รู้ๆ โพล่ไปเห็นศาสนธรรมอันเป็นธรรมประเสริฐเลิศโลกกว่าเป็นเรื่อง “ลอยๆ” ไปเสีย ความจริงก็คือตัวเรานั้นแล “ลอยลม” หาหลักยึดไม่ได้ และก็มาเสียตัวเราที่ตรงนี้ ! เพราะมองข้ามตัวและมองข้ามธรรม ซึ่งเป็นสารคุณอันยิ่งใหญ่ไปเสีย

ฉะนั้นจึงต้องใช้ความพยายามพิจารณาให้ถึงใจ เรื่อง “ทุกข์” ก็ให้ชัดในตัวเราเพราะมีอยู่ในตัวเราทำไม่ไม่รู้ พระพุทธเจ้าทำไมท่านรู้ว่าอะไรเป็นทุกข์ และเป็นอะไร อันความทุกข์นั้นนอกจากขันธและจิตใจแล้ว ไม่มีอะไรเป็นทุกข์ในโลกนี้ เพราะเราเป็นผู้รับผิดชอบในธาตุในขันธนี้ ตั้งแต่วันอุบัติขึ้นมาจนกระทั่งวันวสานแห่งชีวิต จะต้องรับผิดชอบกันเรื่อยไปเช่นนี้ หนักเบาอย่างไรเราต้องรับภาระทั้งหมดตลอดไป จนกว่าจะถึงจุดหมายปลายทางที่พ้นภัย “เรื่อง อนิจจัง” มีอะไรแปรบ้าง หรือไม่แปร ดูภายในตัวเรานี่ซิ ดูที่อื่นมันห่างไกลไป จะกลายเป็น “งมปลานอกสุม” งมเอาในสุมคือในตัวเราเองนี้แหละ ค้นที่ตรงนี้ มีอะไรแปรบ้างเราเห็นอยู่ทุกระยะ ถ้าใช้ปัญญาพิจารณา

ทำนองว่า “ชาติปิ ทุกขา ขราปิ ทุกขา มรณมปิ ทุกข” เราสวดเสียจนชินปากแต่ใจไม่อยู่กับ “ชาติปิ ทุกขา ขราปิ ทุกขา มรณมปิ ทุกข” เผ่นไปไหนก็ไม่รู้ เลยสักแต่ว่าสวด สักแต่ว่ากันไป เป็นทำนองธรรมเนียมนั่นแหละ แต่กิเลสที่อยู่บนหัวใจเรานั้นไม่ได้ “ทำนองธรรมเนียม”

มันเป็นกิเลสจริงๆ มันก่อความจริงๆ ทำความทุกข์ให้เราจริงๆ ไม่สนใจคิดกัน จะตามทันกิเลสตัววางเพลิง คือความทุกข์ร้อนแก่ตัวเราได้อย่างไร

การแก้กิเลส การแก้ความไม่ดีภายในตัวภายในใจ จึงต้องทำด้วยความจดจ่อ ทำด้วยความอุทิศส่ำหทัยยาม ทำด้วยความปักจิตปักใจ จงใจจริงๆ ทำด้วยความพากเพียรจริงๆ หนักก็สู้เบา ก็สู้ เช่นเดียวกับเราตถ์น้ำ แล้วพยายามแหวกว่ายขึ้นบนบก กำลังมีเท่าไรต้องทุ่มเทกันลงไป จนกระทั่งชีวิตหาไม่แล้วจึงจะยอมจมน้ำตาย หากมีกำลังพอตะเกียกตะกายอยู่แล้วจะไม่ยอมจมน้ำตาย อันนี้ก็เช่นเดียวกัน ให้สมกับที่พระพุทธเจ้าประทานโอวาทแก่สัตว์โลกด้วยพระเมตตาอย่างเต็มพระทัย จะเข้ากันได้กับหลักพระเมตตา ที่ทรงสั่งสอนโลกด้วยอรรถด้วยธรรมทุกส่วน เราสนองพระเมตตาท่านด้วยการประพฤติปฏิบัติเพื่อความ สุขความเจริญแก่ตัว ทำไม่จะทำไม่ได้ ควรสนองพระเมตตาท่านด้วยการปฏิบัติธรรม ก็ทำเพื่อเราอย่างเดียวเท่านั้น พระพุทธเจ้าไม่ได้มาแบ่งสันปันส่วนอะไรจากพวกเราเลย!

วันหนึ่งคืนหนึ่งผ่านไป ผ่านไปอยู่เรื่อยๆ ถ้าจะสะดุดใจเราก็ควรจะสะดุด ผ่านไปเท่าไรก็หมดไปเท่านั้น ไม่มีการย้อนกลับมาอีกในความผ่านไปแห่งร่างกายเราทุกส่วน วัน คืน ปี เดือน มีมืดกับแจ้ง จะผ่านไปหรือผ่านมา ก็มีแต่ “มืด กับ แจ้ง” เท่านั้น ตื่น “มืด” ตื่น “แจ้ง”

หาประโยชน์อะไรกัน?

สังขารร่างกายนับวันเวลา “ผ่านไปๆ” โดยลำดับ ไม่มีการย้อนกลับสำหรับร่างกายอันนี้ จะต้องผ่านไปจนถึงที่สุด จุดหมายปลายทางของเขาในวันหนึ่ง ที่ว่า “ปลายทาง” นั้น ก็คือที่สุดแห่งชีวิตนั้นแล ไม่ใช่ปลายทางที่เราต้องการ ความตายไม่มีใครต้องการ ต้องกลัวด้วยกันทุกคน เพราะ ความเกิดกับความตายเป็นของคู่กันอยู่แล้ว เมื่อเกิดแล้ว ต้องตาย แต่สัตว์โลกกลัวกันแต่ความตาย ส่วนความเกิด ไม่กลัว จึงโดนความตายอันเป็นผลของความเกิดอยู่ไม่หยุด

เรียนตรงนี้ให้เห็นชัดเจนจะได้หายสงสัย เรียนอะไรก็ไม่หายสงสัยถ้าไม่เรียนตัวเอง เพราะตัวเองเป็นผู้หลง ตัวเองเป็นผู้ยึด ตัวเองเป็นผู้รับผลแห่งความยึดถือของตน หรือเรียกว่า “ตัวเองเป็นผู้รับผลแห่งความทุกข์ของตัว ต้องเรียนที่ตรงนี้ ปฏิบัติให้เข้าใจที่ตรงนี้ จะได้หายสงสัย

“ชาติปิ ทุกฺขา” เรียนให้ถึงใจ ขณะที่เริ่มเกิดนั้นมันเป็นทุกข์แสนสาหัสแต่ เราจำไม่ได้รอดตายมาแล้วถึงมาเป็นมนุษย์! ท่านบอกว่า “ชาติปิ ทุกฺขา” ท่านพูดด้วยความจริง แต่เราจับไม่ได้เสีย จึงเหมือนไม่ใช่ของจริง “ชราปิ ทุกฺขา” ความงกๆ งั้นๆ สีขาห้าขา สีเท้าห้าเท้า

“มั๊ยนนูนูนนี่ดีที่ไหนด? เป็นสุขที่ไหนด? มันกองทุกข์ทั้งมวล! “มรณมปิทุกข์” ก่อนที่จะตายก็เป็นทุกข์กระวนกระวายแสนสาหัส ทั้งผู้มีชีวิตทั้งผู้ที่จะผ่านไป ต่างคนต่างมีความทุกข์เดือดร้อนด้วยกัน ไม่มีกองทุกข์อันใดที่จะมากยิ่งขึ้นกว่ากองทุกข์ในเวลานั้น

ผู้เป็นญาติเป็นมิตร ผู้เกี่ยวข้อง ลูกเต้าหลานเหลน สามิภรรยา ต้องเดือดร้อนเต็มหัวใจ ในขณะที่นั้นผู้ที่ผ่านไปก็เดือดร้อนเต็มตัว กลัวจะตายเพราะไม่อยากตาย เมื่อเป็นเช่นนั้นจะไม่เรียกว่า “ทุกข์” อย่างไรเล่า

ถ้าเรียนให้เห็นตามความจริงแล้ว ทำไมจะไม่ได้สติปัญญาจากการพิจารณานี้ สิ่งทั้งปวงทำไมจึงเป็น “ไตรลักษณ์” เล่า ก็เพราะเป็น “กฎธรรมชาติ” มาดั้งเดิม ใครๆ บังคับไม่ได้ทั้งนั้นมันถึงเป็นไปเช่นนั้น หากเป็นสิ่งที่บังคับได้โลกนี้ไม่มีป่าช้า เพราะสัตว์หรือบุคคลบังคับมันได้ด้วยกันว่าไม่ให้แก่ ไม่ให้เจ็บ ไม่ให้ตาย

แต่นี่เป็นสิ่งที่สุดวิสัย ทั่วโลกดินแดนจึงต้องยอมรับกัน ทั้งที่ขัดใจฝืนใจ นี่คือเรื่องของ ชาติปิ ทุกขา ฆราปิ ทุกขา มรณมปิ ทุกข์

สิ่งเหล่านี้อยู่ที่ไหนที่อธิบายอยู่เวลานี้ ก็อยู่กับเราทุกคน ไม่บกรบร่ง จำต้องเจอด้วยกัน แม้ผู้เทศน์ก็พ้นไปไม่ได้เพราะเป็นความจริงเสมอกัน ท่านจึงเรียกว่า “สังขธรรม” พวกเราจงเรียน “สังขธรรม” ให้เข้าใจสังขธรรม และพยายามตัดดวงสติปัญญาความฉลาดแหลมคม

ให้พอในขณะที่สิ่งเหล่านี้ยังไม่สลายตัว ซึ่งขณะนี้กำลังเป็นเครื่องมือทำงานอยู่ด้วยดี ให้ได้รับผลประโยชน์ตามกำลัง ไม่เสียเวลาไปเปล่า

การภาวนานั้นแหละทำให้เราทราบเรื่องเหล่านี้ได้ดี พระพุทธเจ้าก็ภาวนาจึงทรงทราบเรื่องเหล่านี้ และนำธรรมเหล่านี้มาสอนสัตว์โลก เราก็ดำเนินตามท่าน ให้ทราบเรื่องธรรมเหล่านี้ประจักษ์ใจ และพันทุกข์ไปอย่างหายห่วง ในปัจจุบันชาติได้เป็นดีที่สุด สมณผู้มีปฏิบัติเพื่อความหลุดพ้น ไม่ต้องมาเกิดและตายอีกต่อไป

เราเคยไปเมืองนอกเมืองนา ทวีปไหนเราก็เคยไป ไปดูโลกนั้นโลกนี้ ดูโลกไหนก็ไม่หายสงสัย ดูโลกไหนก็แบกกongทุกข์ ไม่มีอะไรบกร่อง มี “ทุกข์” ติดตามไปทุกแห่งทุกหน ตัวเราไปที่ไหนเป็นทุกข์ในที่นั้น ถ้าเป็นสุขรื่นเริงบ้างก็เป็นความสำคัญของตนต่างหาก แต่พอได้เห็นทุกข์ภายในนี้ เพราะการดูโลกภายในตัวนี้ ด้วยการปฏิบัติภาวนา ก็จะปรากฏเป็น “โลกวิทู” ผู้รู้แจ้งโลกขึ้นมา หายสงสัยเรื่องโลก โลกนอกโลกใน โลกใกล้หรือไกลก็ตาม เมื่อได้พิจารณารู้เห็นเบญจขันธ์นี้ตลอดทั่วถึงแล้ว จะมีความสุขขึ้นมาในจุดนี้ จนถึงขั้นสุดท้ายอันสมบูรณ์อย่างไม่มีปัญหา

พิจารณาอย่างไร การพิจารณาขันธ์? เริ่มต้นก็พิจารณารูปกายอย่างที่ว่านี้แหละ ดูความแปรปรวน ซึ่งเราก็ทราบอยู่ชัดๆ ความทุกข์ก็

เกิดขึ้นในขั้นอันนี้ พิจารณาให้เห็น

ใจนั้นตามหลักธรรมชาติแล้วไม่ใช่เป็นผู้สุข ไม่ใช่เป็นผู้ทุกข์ เป็นผู้รู้เฉยๆ ถ้าพิจารณาให้เข้าถึงความจริงจริงๆ แล้วต้องเป็นอย่างนั้น

ทุกข์เป็น อนิจจัง ทุกขัง อนตตา เพราะมันเป็นไตรลักษณ์ สุขก็เป็นไตรลักษณ์ ที่อยู่ใน “วงสมมุติ” และเป็นไตรลักษณ์ด้วยกันทั้งนั้น ปัญญาพิจารณาให้ชัดเจน โดยอาศัยธาตุขันธ์เป็น “หินลับปัญญา” ให้คมกล้าขึ้นโดยลำดับ เพราะแยกส่วนแบ่งส่วนแห่งร่างกายให้เห็นตั้งแต่ยังไม่ตาย เริ่มดูป่าช้าภายในนี้แหละก่อนตาย ดูตั้งแต่ขณะยังเป็น อยู่นี้แหละอย่าด่วนให้เขานำไปสู่ป่าช้าไปสู่เมรุ เราดูป่าช้าของเราก่อน ดูตั้งแต่ข้างนอกข้างใน ดูเข้าไปโดยละเอียดทั่วถึง

จิตจะมีความพลัดเพลนใน “ธรรมวิจารณ์” เมื่อเห็นของจริงของสกลกายนี้มากน้อย แทนที่จะมีความอดทนระอาใจ มีความท้อถอยอ่อนแอ เศร้าหมองภายในจิตใจ หรืออับเฉาเศร้าใจเหมือนโลกที่สัมผัสและเป็นกัน แต่ไม่เป็นเช่นนั้น ยิ่งเป็นความรื่นเริงบันเทิงไปตามกระแสแห่งการพิจารณา เพราะเป็นสายที่จะนำใจออกจากทุกข์โดยลำดับ เนื่องจากใจถูกกุดดวงจากอุปาทานเครื่องจองจำของกิเลสมานาน พอมิทางออกได้จึงกระหายว้ายแหวกเพื่อพ้นไป

โดยหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

เทศน์อบรมภราดร

ขณะพิจารณาร่างกาย จิตใจสงบเบาโดยลำดับ เพราะการพิจารณากิติ การรู้เห็นกิติ เป็นไปเพื่อความเบื่อหน่ายคลายความกำหนัด ยินดี และปล่อยวางภาระหนักคือ “ภารา หเว ปญฺจนฺนุสา” “พร้อม” อุปาทานในจิต ที่เคยคิดว่าเป็นเราเป็นของเรา ทั้งๆ ที่กองทุกข์เต็ม อยู่กับความยึดความถือนั้น

เมื่อได้หยั่งทราบด้วยปัญญาแล้ว ความยึดความถือจะทนอยู่ไม่ได้ ย่อมถอยและสลัดตัวออกตามกำลังสติปัญญาจนสลัดออกได้โดยสิ้นเชิง

การพิจารณา “ขันธห้า” มีรูปเป็นต้น อันได้แก่ร่างกาย และ เวทนา คือความสุข ความทุกข์ และเฉยๆ ไม่สุขไม่ทุกข์ โดยยึดเอา ทุกข์ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญขึ้นมาพิจารณา ให้เห็นทั้งทางที่อาศัยกายเกิดขึ้น ระหว่างกายกับทุกขเวทนากระทบกันหรือรบกกัน ที่พูดว่า “รบกกัน” ต่อสู้กันก็ได้ เพราะความขอกข์ย่อมเข้ามาสู่จิต ซึ่งเป็นสถานที่ตั้ง “ขัยสมรภูมิ” ของกายกับทุกขเวทนา และสติปัญญาสู้รบกัน

ส่วนกายกับทุกขเวทนาเขาไม่ทราบความหมายใดๆ มีจิตเท่านั้น เป็นผู้รับความหมาย ถ้าปัญญาไม่สามารถต้านทานหรือปิดกั้นไว้ได้จิตใจ จะมีความขอกข์มากทีเดียวแต่เมื่อพิจารณากายและพิจารณาทุกขเวทนา ให้เห็นชัดเจนตามความจริงของกาย ของเวทนาแล้ว แทนที่จิต จะบอบข้ำ เลยกลายเป็นจิตที่ผ่องใสและอาจหาญขึ้นมา ไม่สะทกสะท้าน

ต่อทุกขเวทนาที่เกิดขึ้นมาน้อยในเวลานั้น ทั้งสามารถกำหนดดู
ทุกขเวทนาได้อย่างอาจหาญ นั้น

การพิจารณาเพียงสองอย่างนี้ คือกาย กับทุกขเวทนา ก็พอแก่
การพิจารณาอยู่แล้ว เพราะเป็นสิ่งเกี่ยวโยงกันในระหว่างขั้นนี้ทั้งห้ากับ
จิตผู้รับผัสสขบในขั้นนี้ แต่เมื่อจิตสัมผัสในขั้นนี้ใดมาก จะพิจารณาขั้นนี้
นั้นเพื่อเชื่อมโยงกันก็ชอบธรรม

“สัญญา” เป็น ความจดจำ สำคัญมีนัยหมาย มีความละเอียด
หลอกให้คนลุ่มหลงตามได้อย่างง่ายดาย ไม่ต้องท่องคาถากล่อมก็กลับ
ได้ **“สังขาร”** คือ ความคิด ความปรุงธรรมชาติเตรียมพร้อม ๓๗๘ ๓๗๘
ชั่วขณะๆ แต่สิ่งที่ปรากฏอย่างเด่นชัดก็คือ รูป ได้แก่สกลกายของเรา
กับเวทนาทั้งสามที่แสดงตัวอยู่เสมอๆ ภายในกายในใจ อธิบายเพียง
เท่านี้ก็พอจะเข้าใจได้ เมื่อเข้าใจสองอย่างนี้แล้ว เรื่องสัญญา คือความ
สำคัญมีนัยหมาย เรื่องกาย เรื่องเวทนา ก็ทราบกันชัดเจนด้วยปัญญา
เหมือนกัน และเข้าใจในระยะเดียวกัน

ยิ่งเป็นวาระสำคัญ คือถึงขณะจะเป็นจะตายจริงๆ แล้ว นัก
ปฏิบัติจะลอยไปไม่ได้ลอยก็แพ้ นี้ เราไม่ต้องการความแพ้วทุกขเวทนาจะ
มีมากมายเพียงไร จะต้องต่อสู้ให้เข้าใจเรื่องทุกขเวทนาด้วยปัญญา ไม่มี
คำว่า **“ทอดทิ้ง”**

จงพิจารณาให้เข้าใจเรื่องกายเรื่องเวทนา ที่กำลังพัวพันกันอยู่ในขณะนั้นเรียกว่า “พัวพันกัน” บ้าง “กำลังขุมนุ่นวายนกันอยู่ในขณะนั้น” บ้าง ถ้าสติปัญญาไม่มีเพียงพอในการต่อสู้ก็จะเหมาเอาว่า “เราทั้งคนนี้แหละเป็นทุกข์” เราทั้งคนนี้แหละจะตาย แต่เราก็ไม่ยอมตายไม่ยอมทุกข์อันนี้คือการสั่งสมทุกข์ขึ้นทับถมตนเองโดยเราไม่รู้ตัว จึงควรระวังให้มาก เดี่ยวจะเป็นการยื่นด้ามดาบให้กิเลสความสำคัญนั้นๆ พันเอา พันเอาล้มทั้งหงายไม่เป็นท่า น่าสังเวชและเสียดายนักปฏิบัติเสียเล่ห์กลให้กิเลสบนเวที ตายไปทั้งคน

แต่ถ้าพิจารณาตามหลักธรรม คือความจริงแล้ว เอ้า! ทุกข์ก็ทุกข์ชิ มีเท่าไรจงแสดงขึ้นมา! เราเป็นผู้ฟัง “สังขธรรม” คือ “ทุกข์สังขจะ” ว่าเกิดขึ้นจากอะไร เกิดขึ้นที่ไหน ค้นดูตามเนื้อ ตามหนัง ตามเอ็น ตามกระดูก ที่ว่า “เป็นทุกข์,ฯ” ดูแล้วมันก็ไม่เห็นมีอะไร ส่วนไหนก็ส่วนนั้นอยู่ตั้งแต่วันเกิดมาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน ไม่มีความเปลี่ยนแปลงไปจากหนังจากเอ็นจากกระดูก ไปเป็นอย่างอื่น มันเป็นความจริงของมัน! อยู่เช่นนั้น ทุกข์แสดงขึ้นมาก็เป็นความจริงของเขาอยู่อย่างนั้น ทุกข์ไม่แสดงขึ้นมาก็เป็นอยู่อย่างนั้น นี่คือการพิจารณาด้วยปัญญา

เอ้า! จิตไม่ตาย ทุกขเวทนาเป็นสิ่งที่เกิดได้ดับได้จิตดับไม่ได้จิตจึงทนต่อการพิสูจน์ ทนต่อความรู้ที่จะรู้สิ่งต่างๆ เพราะจิตไม่ฉิบหาย

โดยพลางตามหาหัวใจ

เทศน์อบรมภราดา

นั่นแหละจึงมีทางพิจารณาด้วยปัญญาอย่างเต็มที่ ไม่อึดไม่อ่อน ไม่มีอะไรมาบังคับก็คิดวางได้ใช้ปัญญาหยั่งลงไปว่า “เฮ้อ! ตายก็ตาย แตกกก็แตก ผู้ไม่แตกมีอยู่ เราจะทราบถึงความแตกดับของเวทนาว่าดับไปเมื่อไร ให้ทราบ ภายจะแตกให้ทราบ ไม่มีการทอดถอย จะแตกก็แตกไป อย่าปรารถนาอย่าอยากให้ทุกข์ และสิ่งไม่ต้องการดับไปด้วยความปรารถนาด้วยความอยาก นั่นเป็นต้นหา นั่นคือคมดาบของกิเลสเงียดเงี้ยวอย่าถล่ำเข้าไป จงสู้ความจริงด้วยปัญญา

จงพิจารณาให้เห็นตามความเป็นจริงของมัน จะแตกก็แตกไป จะสลายก็สลายไป นี่ชื่อว่าพิจารณาตามความเป็นจริงแท้จะสนุกเพลินในธรรมทั้งหลายที่พิจารณาเห็นความจริงอย่างเต็มสัดเต็มส่วน แม้ที่สุดร่างกายจะสลายลงไปเราก็เป็น “สุดโต” หรือยังอยู่ ก็เป็นสุขใจ ของเราทั้งหลาย ไม่มี ความอับเฉาเศร้าหมองภายในใจเลย นี้เรียกว่า “สุดโต” ด้วยการพิจารณา เป็นประการหนึ่ง

ประการสำคัญก็คือพิจารณาอย่างนี้แล จนกระทั่งเข้าใจจริงๆ ในเรื่องขันธ์ทั้งห้า คือรูปขันธ์ก็ให้เป็นรูปขันธ์ เป็นอย่างอื่นไปไม่ได้ เวทนาขันธ์ก็เป็นเวทนา กองเวทนา หมวดของเวทนา จะเป็นอย่างอื่นไปไม่ได้ สัญญาก็เป็นสัญญา สังขารก็เป็นสังขาร วิญญาณก็เป็นวิญญาณ แต่ละอย่างๆ เป็นอย่างอื่นไปไม่ได้จิตต้องเป็นจิต เป็นอย่างอื่นไปไม่ได้

ต่างอันต่างจริงอย่านำมาคละเคล้ากัน พิจารณาแยกออกตามความจริงของสิ่งนั้นๆ ด้วยสติปัญญาอันทันสมัย ต่างอันก็ต่างจริงตามหลักธรรมชาติจิตก็จริง

ด้วยอำนาจของปัญญา พิจารณาแยกแยะให้เห็นตามความเป็นจริง รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ก็จริง จริงทั้งที่ยังมีชีวิตอยู่จริงทั้งเวลาสลายลงไป ก็สลายลงไปตามความจริงของเขา จิตก็จริง เต็มภูมิของจิต พอถึงขั้นนี้แล้วจิตก็หมดความหวั่นไหว ไม่กระทบกระเทือนระหว่างขั้นธกับจิต เพราะต่างอันต่างจริง

เรื่องความเป็นความตายไม่เห็นมีความหมายอะไรเลย! เป็นความจริงแต่ละอย่างๆ เช่นเดียวกับสิ่งทั้งหลายที่แปรสภาพลงไปในนั้นแล้ว ผู้นี้คือผู้กำชัยชนะไว้ได้อย่างสมบูรณ์จะไม่เดือดร้อนเวลาตาย จิตเป็นธรรมดา...ธรรมดา เพราะได้พิจารณาถูกตามหลักธรรมชาติธรรมดาไม่เป็นเกลียว ไม่ฝืนกับหลักธรรมชาติหลักธรรมดา สติปัญญา เดินตามหลักธรรมชาติ เพราะธรรมท่านสอนตามหลักธรรมชาติ ท่านไม่ให้ฝืนความจริง เมื่อพิจารณาตามความจริง รู้ตามความจริงแล้ว จะไม่มีอะไรฝืนกันเลย ปล่อยตามความจริง ย่อมจะหมดภาวะการแบกหามไปเป็นทอดๆ

เข้า เป็นก็เป็น ตายก็ตาย เมื่อยังมีชีวิตอยู่ก็รับผิตชอบกันไป หากชีวิตหาไม่แล้วก็ปล่อยไปเสีย เพราะเป็นปล่อยความกังวลลุ่นวาย ไฟ

ทั้งกองได้แก่ธาตุขันธ์นี้เอง และได้เรียนรู้แล้ว

“ภราตา ทเว ปญฺจขุณฺธา ภรตฺวาโร จ ปุคฺคโล” ขันธ์ทั้งห้านี้แลเป็นภาระอันหนักยิ่งกว่าภูเขาทั้งลูก เมื่อปล่อยวางขันธ์ทั้งห้านี้ได้ด้วยปัญญาอันชอบแล้ว ตัวเป็นผู้ดับสนิทซึ่งทุกข์ทั้งปวง หาอะไรเกิดขึ้นไม่ได้ภายในใจ ตั้งแต่บัดนั้นไปนั้นแลท่านเรียกว่า “**นิพพาน ปรมฺสุข**” คือ สุขล้วนๆ ไม่ได้สุขด้วยเวทนา แต่เป็นสุขในหลักธรรมชาติ เป็นสุขของจิตที่บริสุทธิ์ไม่ใช่สุขในสมมุติเป็นสุขในวิมุติติจึง “**ปรมฺสุข**” ธรรมชุดเตรียมพร้อม ๓๔๐ ๓๔๐

นี่คือสารคุณอันสูงสุดยอด จะเรียกว่า “**นิจฺจ**” หรือ “**นิจฺจธรรม**” ธรรมเป็นของเที่ยงก็ไม่ผิด เมื่อไม่มีอะไรจะแย้งภายในตัวแล้ว คนอื่นไม่สำคัญ ขอให้เจ้าของรู้ตามความเป็นจริงเกิดหมดทางขัดแย้งเจ้าของ ซึ่งเป็นตัวสำคัญ เมื่อรู้รอบเจ้าของนี้แล้วก็หมดปัญหาไปในทันที

นี่แหละที่กล่าวเบื้องต้นว่า “สิ่งที่จริงถาวรโลกต้องการ” แล้วสิ่งนี้ก็มีอยู่ในสิ่งที่ไม่ถาวรดังกล่าวแล้วตะกี้ก็คือ อมตได้แก่จิตที่ไม่ตายนี้

ตอนหนึ่ง ไม่ตายแต่หมุนเวียน เพราะอำนาจของกิเลสมันผลักดันให้ไปสู่อุปาทานต่างๆ เมื่อชำระกิเลสจนหมดโดยสิ้นเชิงแล้วก็ เป็น “**อมต**” ไม่ตายแต่ไม่หมุนเวียน เราจะเรียกว่าธรรมชาตินี้เที่ยงหรือนิพพานเที่ยงกับอันนี้เที่ยงก็อันเดียวกัน! จีรังถาวรก็ได้แก่อันนี้เป็นที่พึงใจก็ได้แก่สิ่งนี้หมดความหวาดความระแวงอะไรทั้งสิ้นก็คือธรรมชาติ อันนี้เพราะถอด

ถอนยาพิษอันเป็นข้าศึกออกจากตนแล้วโดยสิ้นเชิง!

คำว่า “ตัว” ในสมมุติที่ถูกปล่อยวางโดยสิ้นเชิงนั้น เป็นตัวของพิษของภัย ตัวของกิเลสตัณหาอาสวะ ตัวของ อนิจจัง ทุกขัง อนตตตา ซึ่งต้องเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เมื่อ ปล่อยธรรมชาตินี้ได้โดยสิ้นเชิงแล้วจึงไม่มีอะไรจะพูดต่อไป อีก ถึงเวลา ก็ไปอย่างสบายหายห่วง เมื่อชีวิตยังอยู่ก็อยู่ไป กินไป หลับนอนไป เหมือนโลกทั่วๆ ไป เมื่อถึงกาลจริง แล้วก็ไป ไม่มีปัญหาอะไรในความเป็นอยู่หรือความตายไป สำหรับผู้ที่สิ้นปัญหาภายในจิตใจโดยสิ้นเชิงแล้วเป็นอย่างนั้น

นี่แลคือสารคุณของมนุษย์ซึ่งได้จากศาสนธรรม สมกับนามที่ว่า

“มนุษย์เป็นผู้มีความเฉลียวฉลาด” นำศาสนธรรมซึ่งเป็นของประเสริฐ เลิศโลก มาเป็นเครื่องยึดและเป็นแนวทางดำเนิน หลบหลีกเลื่องทุกข์ ทั้งหลายไปได้ จนทะลุปรุโปร่งพ้นจากภัยโดยประการทั้งปวง ชื่อว่า **“มนุษย์ผู้ฉลาดแหลมคม”** ตรงกับที่ว่า **“สัจจิตปริโยทปน เอตํ พุทธานุสาสนํ”** ทำจิตให้ผ่องใสจนกระทั่งบริสุทธิ์แล้วนั้นแลชื่อว่า **“เป็นผู้ทรงคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าไว้ได้”** การทรงธรรมของพระพุทธเจ้าได้ต้อง ทรงไว้ที่จิตนี้แล ทั้งเป็นมหาสมบัติตลอดอนันตกาล

การแสดงธรรม ก็เห็นว่าสมควร

ธรรมปกครองใจ

เทศน์อบรมพระสงฆ์และฆราวาส ณ ศาลาใหญ่วัดป่าบ้านตาด

เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

โดยหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

เทศน์อบรมฆราวาส

ฟังนะทีนี้จะเริ่มพูดให้พี่น้องทั้งหลายฟังทั่วถึงกัน วันนี้เรามา
 อบรมศีลธรรม กิริยาวาจาทุกอย่างมารยาทสวยงามไปตามลูกชาวพุทธ
 ลูกชาวพุทธไปไหนงามตางามใจ ชื่นใจ ถ้าเป็นลูกเปรตลูกผีไปไหนดู
 ไม่ได้แม้แต่อยู่ในวัดก็ทะเลาะกันทั้งฝ่ายพระทั้งฝ่ายฆราวาสหาความสงบ
 เย็นใจไม่ได้ ธรรมไม่มีปกครองกิริยาความเคลื่อนไหว เสียตรงนี้จะ
 ลูกชาวพุทธเรา ทั้งชาวบ้านชาววัดรวมแล้วเป็นลูกชาวพุทธ ควรจะมีการ
 รักษาการียมารยาทให้สวยงาม ความโหดร้ายทารุณอย่านำมาใช้ใน
 วงศาสนา ไปที่ไหนแตกที่นั่น ถ้าความโหดร้ายทารุณเอาแต่ใจตัวเอง
 เอาใจคนหมดทั้งแผ่นดินมารวมลงใจตัวเอง ให้ได้อย่างใจของคน
 คนเดียวในโลกนี้มันเป็นไปได้

จึงต้องน้อมจิตใจของเราเข้าสู่ธรรม ธรรมเป็นเครื่องชักฟอก
 กายวาจาใจของเราให้สะอาดสะอาดและสวยงาม มองดูกัน
 งามตางามใจ มองเห็นกันมีความเมตตาสงสารให้อภัย

กัน อย่าเอาแต่ใจตัวเอง ถ้าเอาแต่ใจตัวเองแล้วอยู่ในวัดก็แตก พระณกรก็แตก กลายเป็นมาเรียนวิชาหมากัดกันในวัด ถ้าเข้าไปอยู่ในพวกแม่ชีแม่ขาวผู้อบรมจิตใจนั้นก็เป็นที่มาตัวเมียกัดกัน ทะเลาะกัน อย่างนี้ละถ้าไม่มีธรรมปกครองใจถ้ามีธรรมปกครองใจแล้วความอดทน ความพินิจพิจารณามองดูใจเขาใจเราอย่ามัววัดดวงกันได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นต่างคนต่างอด ถ้าไม่อดเสียหมดเลยนะ

ขอให้บรรดาพี่น้องทั้งหลายพิจารณา เฉพาะอย่างยิ่งพระณกร เราบวชเข้ามาเป็นตัวอย่างของบ้านเมือง เป็นมิ่งขวัญของบ้าน อย่าให้เป็นความเสียดจัญไรของบ้านของเมืองจะดูไม่ได้เลย ไปที่ไหนพระณกร เรางามอะไรงามพระณกรเรา ศีรษะก็โกนออกหมด ผ้าคลุมแก่นขนุน แก่นขนุนนี่ละในครั้งพุทธกาลท่านใช้มาเป็นพื้นฐานดั้งเดิม ท่านไม่ได้ใช้แบบกิริยาเจ้าชู้เจ้าบ่าวละ จีวรเหลืองอร่ามงามตาแต่ตัวมันเป็นลิง เป็นเปรตเป็นผี มีแต่ความคึกความคะนองมันใช้ไม่ได้นะ ให้งามอยู่ในธรรมวินัยในกิริยามารยาท มีใจเป็นผู้ปฏิบัติตามหลักธรรมหลักวินัย แล้วก็งามตา ถ้าอยู่เฉยๆ อย่างนั้นมันไม่เป็นท่าละนะ ทุกอย่าง แม้แต่ต้นไม้หรือภูเขาหินอะไรเขาเอามาประดับประดาตกแต่งให้เป็นผล เป็นประโยชน์ได้ในบ้านในเรือนในสถานที่ต่างๆ เขาทำได้ทั้งนั้นแล้ว

เกิดประโยชน์ สำหรับเราคนคนหนึ่งจะดัดแปลงตัวเองให้ดีไม่ได้ไม่มี
ต้องให้มีการดัดแปลงตนเองนะ

พระนั่นละเป็นแนวหน้า พระไม่มีอะไรสวยงาม ศีรษะก็โล้นๆ
ผ้าก็ข้อมแก่นขนุน กิริยามารยาทมีลักษณะหลักวินัยเป็นเครื่องปกครอง
ประกันตัว ว่าเป็นพระตั้งแต่วันบวชมาแล้ว กิริยามารยาทต้องตั้งเข้าสู่
ธรรมสู่วินัยสู่มารยาทอันดีงามทั้งหมดถึงจะถูก ความงามพระเราไม่เอา
มาใช้เพราะเป็นเรื่องโลก ความงามมีธรรมมีวินัยเป็นเครื่องปกครอง
ทั้งนั้นละ ความงามของพระนี่งามลึกซึ้งงามเย็นตาเย็นใจ ไม่ได้งาม
เฉยๆ นะ ไปที่ไหนกราบไหว้บูชาเป็นขวัญตาขวัญใจได้ ไปตั้งบ้านไหน
เมืองใดจึงต้องมีวัดมีวาเป็นขวัญตาขวัญใจ เป็นที่อบอุ่น เป็นคิตต์วอย่าง
อันดีงามแก่บ้านเมือง

เดี๋ยวนี้มันกลบกลายแล้วนะ พระกับโยมก็จะพูดกันไม่รู้เรื่อง
แล้วละนะ พระพูดกับโยมโยมก็เป็นยักษ์เป็นผีโกรธแค้น พระเตือนไม่ได้
ถ้าพระเตือนเข้าบ้างก็ถือทูลมานะอึ้งอ่าง ตัวเท่าอึ้งอ่างพองตัวยิ่งกว่า
ข้างทั้งตัว แล้วทีนี้ไปที่ไหนมันก็ไม่ได้เรื่องได้ราว พระเตือนท่านก็เกรงใจ
ท่านไม่ยอมเตือน เราเคยเตือนแล้วนะ พวกลูกพระลูกหลานประชาชน
ลูกหลานของเรานั้นแหละ แนะนำตักเตือนสั่งสอนทูลมานะขึ้นแล้วไม่

ยอมฟังเสียง แล้วที่นี้วัดนั้นเลยกลายเป็นข้าศึกกับบ้านต่อไป
หาความสุขความเจริญความเย็นตาเย็นใจหาผู้ใหญ่หาผู้น้อยหาภู
หาเกณฑ์ไม่ได้เลยกลายเป็นหมากัดกัน หมาบ้านหมาวัดกัดกัน มองดู
หน้ากันคอยแต่ยิงเขี้ยวยิงฟันจะกัดกัน

นี่ละเอากิเลสเข้ามาปกครองบ้านเมือง จิตใจพระเนรประชาชน
เหลวแหลกไปหมด ขอให้เอาธรรมเอาวินัยมาเป็นเครื่องปกครอง พระนี่
เป็นของสำคัญมากที่สุด เป็นผู้จะต้องได้รับการปกครอง ไม่อย่างนั้น
ไม่ได้เรื่องได้ราวอะไรละ ขอให้พากันตั้งอกตั้งใจปฏิบัติ ถ้าไม่ปฏิบัติ
อย่างนั้นเหลวนะ อย่างที่เรามาวันนี้เต็มศาลาเห็นไหม เพื่อมาฟังเสียง
อรรถเสียงธรรม เสียงอรรถเสียงธรรมนี้เป็นเสียงถูกต้องดีงามชุ่มเย็นใจ
แต่เสียงปรตเสียงผีเห็นแต่หมากัดกัน หมาอยู่ในบ้านก็กัดกัน หมาในวัด
ก็กัดกัน ยกทัพเข้ามาหมาบ้านกับหมาวัดเข้าถึงกันก็กัดกันแหลกไป
หมดใช้ไม่ได้นะ ให้พากันฟังเอาพี่น้องทั้งหลายนะ

ธรรมปกครองไม่ได้ไม่มีอะไรปกครองได้ มนุษย์เรานี้
สมควรคือธรรมเป็นเครื่องปกครอง อย่าให้มันแข็งกระด้างไป
หมดนะ ไปที่นั่นเรียนเมืองนั่นเรียนเมืองนี้ เรียนประเทศนั่นประเทศนี้

โดยพลงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

เทศน์อบรมภราดา

ประเทศไทยก็มีแต่กิเลสเต็มหัวใจ เป็นลั่วมเป็นถานเต็มหัวใจ เรียนมาแล้วก็มาฟ้องตัวว่ามาจากเมืองนั้นเมืองนี้มันน่าหัวเราะไหมละ พิจารณาซิ เรียนที่ไหนมันจะเหนือธรรมของพระพุทธเจ้าไป ได้หรือ ธรรมพระพุทธเจ้าไม่มีกิเลสเครื่องอวดเนื้ออวดตัว เป็นผู้สิ้นกิเลสแล้วสวยงามไปหมด เป็นคติตัวอย่างได้ในโลกทั้งสาม เทวบุตรเทวดา-อินทร์-พรหม เป็นลูกศิษย์ตถาคตทั้งนั้นละ เราเป็นมนุษย์ทำไมเป็นลูกศิษย์พระพุทธเจ้าไม่ได้ มันไม่เลวเกินหมาไปแล้วหรือ พิจารณาซินะ

ปฏิบัติตัวเองปฏิบัติอย่างไรดูตัวเองซิ วันหนึ่งตั้งแต่ตื่นนอนจนกระทั่งถึงหลับเราทำความผิดพลาดประการใดบ้าง จะได้แก้ไขตัดแปลงสิ่งที่ผิดพลาดให้กลายเป็นของดีขึ้นมาทุกวัน ๆ คนเรามันดีเองเราตกแต่งเราอยู่กับตัวของเรา ติดอยู่กับตัวของเรา เราตกแต่งเราได้ สิ่งอื่นเขาเอามาปลุกบ้านปลุกเรือนสถานที่ทำงานต่าง ๆ เขาเอามาจากป่าจากเขาใช้ไม่ได้ เวลาเอามาทำประโยชน์ก็เป็นประโยชน์สวยงามไปหมด เป็นเครื่องประดับตาประดับใจไปหมด นั่นละมันขึ้นอยู่กับคนผู้ตกแต่ง ถ้าไม่ตกแต่งมันไม่ดีนะ

คำว่าธรรมๆ นั้นนะเป็นเครื่องขัดเกลากิเลส กิเลสคือตัวสกปรก มอมแมมเต็มอยู่ในหัวใจ ไปที่ไหนแบกสัมแบกถานเต็มตัวไปเหม็นคลุ้งไปหมด มีแต่ความไม่ดีเต็มหัวใจ กายวาจาแสดงออกมาก็เหม็นไปตามๆ กันหมดเลย คุณไม่ได้นะ มีกิริยาอาการมองดูกันอย่ามองด้วยการยกโทษ ยกกรณีโดยถ่ายเดียว ส่วนมากไปเห็นกันแล้วได้เรื่องมาละมาเรื่องนินทา กาลе คนนั้นไม่ดีคนนี้ไม่ดี เจ้าของไม่ดีเท่าไรไม่ดู คุณเจ้าของคุณอื่น เทียบเคียงกันถ้าอันใดไม่ดีเรา ก็ให้ปิดออกเสีย อย่างนำมาเป็นอารมณ์ แล้วปฏิบัติตามมันจะเสียเราไปอีกคนหนึ่ง

คนไหนดีก็ถือเป็นคติเครื่องเตือนใจ ไม่ว่าจะหญิงว่าชายไม่ว่าพระ ว่าเณรให้ต่างคนต่างปฏิบัติตัวให้ดี อย่าถือความมั่งคั่งความดีความ เเด่นจากการศึกษาเล่าเรียนจากเงินจากทองที่ได้มา สิ่งเหล่านั้นมันไม่ได้ ดีเท่าคน คนละดีกว่าสิ่งเหล่านั้น มันจะดีขนาดไหนขนาดสิ่งเหล่านั้นนะ มันสู้คนไม่ได้ ถ้าคนเลวเสียอย่างเดียวสิ่งเหล่านั้นใช้ประโยชน์ ไม่ได้เลย เป็นของทิ้งของเสียไปหมด มันคืออยู่กับคน ถ้า คนดีแล้วอยู่ที่ไหนก็ดี คนจนคนมีไม่สำคัญ สำคัญอยู่กับ ความประพฤติดีงาม ความประพฤติดีงามดีไปหมดนั่นแหละ

ให้ตั้งใจปฏิบัติรักษาน้ำใจ

พี่น้องทั้งหลายมาวันหนึ่งไม่ใช่ได้มาทุกวัน นานๆ จึงได้มาอบรม ที่หนึ่งให้นำธรรมะเข้าสู่ใจ ประชาชนกับชาวบ้านให้เข้ากันได้ พูดยกกัน อย่าเป็นอังกาบกับวัวเบ่งใส่กันนะซี เรายังเป็นหัวหน้าบ้าน เป็นผู้ใหญ่บ้าน เป็นกำนัน เป็นนายอำเภอ ขึ้นไปเรื่อยๆ แล้วใหญ่ขึ้นไปเรื่อยๆ แล้วใหญ่กว่าพระไปหมด เลยสอนกันไม่ได้ เพราะยศทับหัวมัน มันไม่ได้เป็นประโยชน์อะไรเลยศเหล่านั้น ถ้าความดีไม่มีเป็นเครื่องประดับแล้วหาดีไม่ได้มนุษย์เราเอาความดีคือการเข้าหากันมีมารยาทรักษาน้ำใจกันอดใจอย่าเปาะแปะออกมาปากบอนปากปลิ้น ไปที่ไหนปากปลิ้นปากบอน ปากเหม็นคลุ้งไปทั่วดินแดนมันใช้ไม่ได้นะ ปากที่เลวที่สุดเห็นกันคอยแต่จะยกโทษกัน ครั้นได้ไปพบกันสมาคมกันที่ไหนกลับมาได้แต่เรื่องนินทา กาลกลับมาทั้งนั้นละเต็มบ้านเต็มเมือง ที่ได้ความสรรเสริญความยินดี นำมาปฏิบัติให้เป็นคติเครื่องเตือนใจไม่ค่อยมี เพราะฉะนั้นโลกเราจึงหาคนดีได้ยาก หาคนชั่วเต็มบ้านเต็มเมืองหากับเราได้ หากับเขาก็ได้ หากับใครได้หมด เพราะมีแต่ความชั่วคนชั่วเต็มบ้านเต็มเมือง ถือนื้อถือตัวเบ่งจองทองพองตัว หาความดีเลยไม่มีติดตัวเลยอย่างนี้มันใช้ไม่ได้นะ

การประพฤติตัวนั้นละเป็นของดี ประพฤติตัวให้เป็นคนดี
 ความรู้วิชาอยู่ภายในใจให้คัดเลือกออกมาใช้ อะไรที่เป็น
 ประโยชน์ให้ใช้ เป็นคุณเอามาใช้ ไม่เป็นประโยชน์ให้ปัดออก
 อย่างนำมาใช้ มีเท่าไรก็ปัดออก ปัดออก อย่างนั้นเรียกว่า
 คนเรียนคนฝึกฝนอบรมตนเองให้เป็นคนดีไม่เช่นนั้นจะเลวไปหมด
 ไปที่ไหนมีแต่วัดแต่วาแต่บ้านแต่เมือง ตั้งบ้านที่ไหนตั้งวัดที่นั่น ไม่
 ปราศจากละพระนี้ ถ้าไปแล้วดูทั้งโยมดูทั้งชาวบ้านชาวเมือง ดูทั้ง
 ชาววัดมันเหมือนเปรตเหมือนผีดูไม่ได้ กิริยามารยาท การแสดงออก
 เป็นยักษ์เป็นมารเป็นส่วนเป็นถ่านไปหมด ไม่มีของดีติดเนื้อติดตัวของ
 พระของเณรของประชาชนเลยใช้ไม่ได้นะบรรดาพี่น้องทั้งหลาย

ในพระเอาตัวเข้าถวายธรรมวินัยของพระพุทธเจ้า ปฏิบัติตัวให้
 เป็นคนดี เป็นพระเณรเต็มตัวตั้งแต่วันบวชมา ศีลรักษาให้ดี ไม่มีอะไร
 จะงามกว่าศีลกว่าธรรมละคนเรา ถ้ามีศีลมีธรรมแล้วงามหมด เป็นเด็ก
 ก็น่ารัก เป็นผู้ใหญ่หน้าเคารพเลื่อมใส นั้นมันเป็นคติได้ทั้งนั้นละถ้ามีธรรม
 เข้าไปแทรก ถ้ามีแต่ทริฎิมานะเข้าไปแทรกแล้วไปไหนเห็นแต่หมูแต่
 หมากัดกันเห่ากันเต็มบ้านเต็มเมือง เขาก็เก่งเราก็เก่งมีแต่คนเก่งออก

ตลาดเลยกลายเป็นส้วมเป็นถ่านไปหมด ใช้ไม่ได้นะ

ให้เอาความดีออกมากลั่นกรองตัวเองให้ดี ตื่นขึ้นมาเราเป็นคนรักษาตัวของเรา ตื่นขึ้นมาตั้งแต่เช้าจนกระทั่งถึงนอนหลับเราได้ทำ ความชั่วช้าลามก ได้กระทบกระเทือนกับผู้ใดบ้าง ตั้งแต่ตื่นขึ้นมาถึงนอนหลับวันนี้เสียไปเท่าไร แล้ววันหน้ามันเคยตัวมันก็จะทำอย่างนี้อีก แล้วจะเสียไปเท่าไร คนนั้นก็เสียคนนี้ก็เสียมีแต่ของเสียในบ้านในเมือง สูดทำยามีแต่ส้วมแต่ถ่านเต็มบ้านเต็มเมืองเต็มวัดเต็มวาหาความดีไม่ได้ อย่างนำไปใช้

พี่น้องทั้งหลายมาเป็นลูกชาวพุทธ ไม่มีใครจะฉลาดแหลมไม่มีใครจะสะอาดสะอาดอันยิ่งกว่าพระพุทธเจ้า โลกวิทูรู้แจ้งโลกนอกโลกใน ดูตลอดทั่วถึงผิดถูกชั่วดี นครเมืองผีเมืองคนเมืองเทวนุตรเทวดา-อินทร์-พรหม พระพุทธเจ้าโลกวิทูรู้แจ้งไปหมด ดัดแปลงแก้ไขแนะนำสั่งสอน เป็นศาสดาของโลกได้ทั้งนั้นละนะ เราแต่เป็นครูสอนตนคนเดียวก็ไม่ได้ วันหนึ่งๆ ผิดพลาดไปไม่ได้คำนี้ แต่ถ้าเป็นความชั่วละเร็วยิ่งกว่าลิง บี้บๆๆๆๆทำความชั่ว ถ้าทำความดีไม่อย่างทำ หดหัวเข้าอยู่ในกระดอง เหมือนเต่า มันก็ใช้ไม่ได้ช้อย่างนั้น

ให้พากันฝึกฝนอบรม ฟังเหล่านี้ก็เอาไปเป็นคติเครื่องเตือนใจ

โดยพลางตามหาข่าว กุณาสัมปັນโน

เทศน์อบรมภราดา

บ้างซี คำสอนสอนเพื่อเตือนใจ ใจก็เพื่อเตือนตนให้แก้ไขตัดแปลงตรงไหนไม่ดี ความขยันหมั่นเพียรนี้โลกเขาใช้กันทั้งนั้นละเราก็ให้มีความขยันหมั่นเพียร อย่าเป็นผู้ขี้เกียจขี้คร้านท้อแท้อ่อนแอ นอนตื่นสาย กินก็อยากกินดี ๆ แต่เวลาหาขี้เกียจเหมือนหมาตายมันไข่มไม่ได้นะ การเก็บการรักษาการใช้จ่ายให้รู้จักประมาณ อย่าฟุ้งเฟ้อเห่อเหิมเกินเนื้อเกินตัว เห็นเขามืออะไรก็มี เห็นเขามืออะไรก็มีทั้ง ๆ เราเป็นคนทุกข์จน เราไม่ได้มั่งมีก็อยากเป็นเศรษฐีเหมือนเขา เงินไม่มีถึงสามสตาจค์เลย อย่างนี้ก็มีมาก

นี่ละนิสัยหยาบ นิสัยหยาบโลน นิสัยฟุ้งเฟ้อ นิสัยหากินไม่พอปากพอท้อง ได้มาเท่าไร ๆ ความฟุ้งเฟ้อเห่อเหิมเอาไปกินหมดจนเจ้าของที่จะนำมาใช้สอยให้เป็นประโยชน์แก่ตนและสังคมทั่ว ๆ ไปไม่ค่อยมี ไปที่ไหนไม่อดไม่อยากละสิ่งของ แต่มั่นอดอยากเฉพาะสมบัติเงินทองข้าวของที่จะนำไปใช้ไปจ่าย เพราะเราไม่รู้จักประมาณ เห็นเขาได้ก็เอออยากได้ เห็นเขามือก็อยากมีทั้ง ๆ เจ้าของเป็นคนจน อย่างนี้ไข่มไม่ได้ ให้ดูเจ้าของบ้างซี เรามีอะไรเราก็ใช้ตามเกิดตามมีของเรา อย่าฟุ้งเฟ้อไม่เป็นของดิบของดีเลยนะ มนุษย์เรานี้กว่าจะได้เกิดมาเป็นมนุษย์ไม่ใช่ของง่ายนะ สัตว์เกิดที่หมื่นก็แสนก็ล้านตัวสัตว์เหล่านั้นสู้มนุษย์เป็นคนดี

ไม่ได้นะ ให้ฝึกหัดตัดแปลงตัวเอง

พี่น้องทั้งหลายวันนี้ก็เต็มศาลาเลยดูซินะ มาอีกมาฟังโอวาท คำสั่งสอน โอวาทคำสั่งสอนนี่ก็นำมาจากองค์ศาสตราจารย์เอกมาสอน ท่านทั้งหลายเพื่อให้เป็นคนดี มีนิสัยใจคอ มีทรัพย์สินเงินทองเป็นเครื่อง จับจ่ายใช้สอยให้พอเหมาะพอดีพอประมาณ ไม่ให้มีแต่ความฟุ้งเฟ้อ เหลือเกิน ถ้ามีแต่อย่างนั้นแล้วโลกนี้แหลก เมืองไทยเราส่วนมากทำอะไร ไม่เป็น แต่การใช้นี้เมืองนอกเมืองนาสู้ไม่ได้ มีอะไรจะมาอยู่ในเมืองไทย นี้หมด เครื่องใช้ไม้สอยต่างๆ ไปหาเมืองนอกเป็นเมืองเขาทำเอง ได้หาไม่ค่อยมี แต่มาหาเมืองไทยซึ่งทำอะไรไม่เป็นนี้เต็มหมด เห็นเขามี อียากมี แชนท์เขาไปแล้วก็โง่กว่าเขาที่สุดคือคนไทยของเรา อย่างนี้ อายไหมล่ะพิจารณาซิ แชนท์เขาไปด้วยความแข่งขันกันซิ เขามีนี้ เราให้เก่งกว่าเขาในทางที่ถูกที่ดี อย่าเลวกว่าเขาในทางที่ดีนะ ให้ต่างคน ต่างเข้มแข็งตัวเอง ตัดแปลงตัวเอง เรามีฐานะขนาดนี้อยากเป็นเศรษฐี ก็เป็นไม่ได้เพราะมีเงินเพียงสามสตางค์มันจะเป็นเศรษฐีได้อย่างไร ผู้เขามีเงินเขาไม่ต้องเสกก็ได้ ความขวนขวาย ความวิงวอน ความอุตสาหะ พยายามที่เขาจะหามาเก็บหอมรอมริบไว้สำหรับใช้ในความจำเป็นเขามีตลอด เขามีความขยันหมั่นเพียร พวกกันจำเอานะ

โดยหลงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

เทศน์อบรมภราดา

นี่ก็บวชมาได้ ๗๖ ๗๗ พรรษาแล้วนะ อยู่ฆราวาส ๒๐ ปีกับ ๙ เดือนก็ได้มาบวช กิริยามารยาทการกระทำทุกอย่างที่ขัดต่อธรรมต่อวินัย นั้นปัดออกหมด ให้เหลือแต่หลักธรรมหลักวินัยเป็นเครื่องประดับตน ความเคลื่อนไหวไปมาปฏิบัติตามหลักพระ กินข้าวกินเท่าไรถูกต้องตาม ธรรมวินัยเอากินตามนั้น กินตามนั้นใช้ตามนั้นอย่าฟุ้งเพื่อเห่อเหิม นี่เรียกว่าอยู่ในกรอบในขอบเขตของธรรมของวินัย มีครูมีอาจารย์ มีศาสดาเป็นองค์แนะนำสั่งสอนคอยดูแลตักเตือนเสมอคนเรามันก็ตี ถ้าไม่มีใครแนะนำตักเตือนสั่งสอนได้เลว

ชื่อที่ตั้งปากจรวดดาวเทียมก็ตั้งได้ตั้งชื่อ แต่ตัวคนไปค้นหาได้ ก็นนรกก็ไม่เจอ มันอยู่เลยก้นนรกลงไปอีกนี้ใช้ไม่ได้นะ ตั้งชื่อกันนี้ ใ้อัยไพเราะเพราะพริ้ง แต่ถามว่านี่ชื่อว่าอย่างไร อย่าฟังเสียงอยู่ในพื้น มนุษย์ให้ไปหาดันโนนุ่นนะจรวดดาวเทียมนุ่นสูงๆ ชื่อว่าอย่างไร ชื่อว่า จรวดดาวเทียม ปู่จรวด ปู่ดาวเทียม ชื่อของคนแต่ละคนตัวเท่าหนู แต่เวลาไปหาคนตัวชื่อเก่งๆ นั้นเป็นอย่างไร ไปหาก้นนรกก็ไม่มี มันเลวกว่าสัตว์นรกอีก ฟังซิพี่น้องทั้งหลายอยากฟังไหมอย่างนี้

ชื่อตั้งอะไรก็ตั้งไปเถอะ กบเขียดหมูหมาเปิดไถ่มันมีชื่อทั้งนั้นละ เราก็มียชื่อตั้งไป แต่หน้าที่การงานความประพฤติตัวให้เป็นคนดี อย่าเป็น

คนเลวร้าย การอยู่การกินใช้สอยให้รู้จักประมาณในครอบครัวและสังคมของตัวๆ อย่าให้เลยเถิดเตลิดเปิดเปิง อย่างนี้ใช้ได้ ดี เราจนไปที่ไหน อยากให้เขายกยอว่าตัวมี มีเงินตั้งเป็นล้านๆๆ มีแต่ลมปากมันไม่มีเงินอย่างนี้ก็ใช้ไม่ได้ จะมีหรือไม่มีอะไรจะขัดข้องขาดเงินหามา หามาแล้วเก็บหอมรอมริบส่วนที่จะเป็นประโยชน์สำหรับการเก็บไว้ ส่วนที่จะเป็นประโยชน์ในการจับจ่ายใช้สอยก็นำไปจับจ่ายใช้สอยไป ให้รู้จักประหยัดมัธยัสถ์ อย่าฟุ้งเฟ้อเห่อเหิม พวกกันจำเอานะ.....

...วันนี้มีโอกาสดำมาฟังเทศนาว่าการของครูบาอาจารย์มาเต็มศาลา มาฟังแล้วนำให้เป็นคติเครื่องเตือนใจ ไม่เช่นนั้นจะใช้ไม่ได้นะ ใครดีถือมาเป็นคติ อย่าถือว่าเป็นข้าศึกโดยถ่ายเดียว ถ้าคนดีครูบาอาจารย์เป็นผู้ดีมาแนะนำตักเตือนสั่งสอนเรา เราถือท่านเป็นข้าศึกเรามากกว่าท่านไปเสียคนนั้นเลวที่สุดเลย ท่านดีท่านสอนเราด้วยความเมตตา สงสารให้น้อมรับมันถึงถูก อย่าถือทิฐิมานะ อีงอ่างตัวเท่าอึ่งแต่พองตัวให้ยิ่งกว่าวัวมันดูไม่ได้นะ สุดท้ายพระแนะนำสั่งสอนญาติโยมไม่ได้ เพราะเขามีฐานะสูง เขาเป็นเจ้าของบ้าน เขามีเงินมีทอง เขาเป็นพ่อบ้านเป็นผู้ใหญ่บ้าน เป็นกำนัน เป็นนายอำเภอ จนกระทั่งข้าหลวง มีแต่ใหญ่ๆ ทั้งนั้นพวกนี้ มันใหญ่แต่กองขึ้นะชิ มันไม่ใหญ่

ด้วยของดีของดี อย่างนำมาใช้นะ สิ่งดีมีอยู่รู้จักด้วยกันทุกคน ขอให้
นำไปประพฤติปฏิบัติ การเป็นอยู่ใช้สอยอย่าฟุ่มเฟือยเกินไป
ให้รู้จักประมาณ การใช้ให้พอดีพอดีกับฐานะของตน เงิน
ทองข้าวของมีมากมีน้อยก็เพื่อประโยชน์เก็บไว้ก็เพื่อประโยชน์
จะจ่ายไปก็ให้เป็นประโยชน์ติดตัวไป มันถึงเป็นนิสัยอัน
ดีงาม อย่าสุรุ่ยสุร่ายใช้ไม่ได้เลยนะ เอาละพี่น้องทั้งหลายพากันจำ
ได้พอประมาณละมัง นำไปประพฤติปฏิบัติ

อย่าเหลวแหลกแหวกแนว พระก็ตามโยมก็ตามถ้าประพฤติ
ปฏิบัตินอกรัตนนอกรทางแล้วใช้ไม่ได้ พระก็ลูกศิษย์ตถาคต ตถาคตท่าน
ปฏิบัติตนอย่างไร มีความดีสวยงามอย่างไรบ้าง เราปฏิบัติอย่างไร
มันถึงจะดีสวยงามสมกับลูกตถาคต เราก็ปฏิบัติตัวเราให้ดี บวชมาแล้ว
อย่าลืมนื้อลืมตัว อะไรไม่ดีก็ยิ่งกว่าผ้าเหลือง ยิ่งกว่าพระธรรมวินัย
ยิ่งกว่าการประพฤติปฏิบัติตัวให้เป็นพระดี พระดีไม่ต้องหาอะไรเป็น
เครื่องประดับ มีขอบเขตของการแต่งเนื้อแต่งตัวก็สงบจิ๋ว การประพฤติ
ก็ประพฤติแบบพระแบบเณร อย่าเหลวแหลกแหวกแนวมันก็ดี
ถ้าประพฤติตัวเหลวแหลกแหวกแนวไม่ได้นะ เรียนชั้นนั้นชั้นนี้อยากให้

โดยหลวงพ่อสดมหาเถรญาณสงฆ์

เทศน์อบรมภิกษุสงฆ์

เขาว่าได้เป็นขั้นนั้น นักรธรรมตรี นักรธรรมโท นักรธรรมเอก เลยเอกไปก็เป็นคนตาเดียวเข้าใจไหมละ เอกตาเดียวก็มี เลยเอกตาเดียวไปตาบอดเลย มันอยากเก่งนักเลยตาบอดใช้ไม่ได้ พวกกันจำเอานะลูกหลานทุกคนๆ อย่าฟุ้งเพื่อเห่อเหิมเกินเนื้อเกินตัว การประพดิตัวอย่าให้หนีจากหลักเขตธรรมวินัย ของพระ พระเนรเราปฏิบัติอย่างไร พระพุทธเจ้าพาปฏิบัติอย่างไรให้ปฏิบัติอย่างนั้นก็ถูกต้องดีงาม ไปอยู่บ้านใดเมืองใดก็ข่มเขินในบ้านเมืองของตน ไปสมาคมหรือคบค้าสมาคมกับใครก็สวยงาม ถ้าเป็นผู้มีธรรมมีวินัยเป็นเครื่องประกันตัวความสวยงามสำหรับตนแล้ว งามหมด ถ้าไม่มีหลักเครื่องประกันตัวคือธรรมวินัยอันสวยงามแล้วไปไหนเลวหมดใช้ไม่ได้นะ เอล่ะขอให้พี่น้องทั้งหลาย จำเอานะทุกคนๆ อย่ามาฟังเฉยๆ นั่งฟังเฉยๆ ให้เอาไปปฏิบัติตัว พระท่านบวชมาท่านปฏิบัติ พระพุทธเจ้าบวชมาปฏิบัติ สาวกทั้งหลายท่านปฏิบัติจนสำเร็จเป็นพระอรหันตอรหันต์ พระพุทธเจ้าเสวยมรรคผลนิพพาน พวกเราเสวยตั้งแต่บุตรแต่คุณด้วยการประพดิต่ำช้าเลวทรามมันใช้ไม่ได้นะ ให้พากันจำเอา

วันนี้พูดเพียงเท่านั้นละ พูดมากไม่ไหว หนัก เดียวนี้ไม่เหมือนแต่ก่อน ธาตุขันธ์อ่อนลงๆ นี้อายุก็ ๙๐ กว่าปีแล้วละหลงตาบวนี้บวชมาตั้งแต่อายุ ๒๐ ปี ๙ เดือนจนกระทั่งปานนี้แหละ การบวชนี้ตั้ง ๙๐ กว่าปีแล้ว ได้อรรถได้ธรรมมากี่มาแนะนำสั่งสอนบรรดาพี่น้องทั้งหลาย เจ้าของอบอุ้มใจ พูดให้ชัดเจน ใครจะว่าคุยไม่คุยก็ตามเราอบอุ้มด้วยการประพฤติตัวของเรา ไม่มีแคล้วคลาดตามหลักธรรมหลักวินัย ไปที่ไหนกิริยาของพระติดตัวๆ จะยืนจะเดินจะนั่งจะนอนกิริยาของพระคือความถูกต้องสวยงามติดตัวไปตลอด ไม่ได้เลอะๆ เทอะๆ เพราะฉะนั้นเวลาแสดงออกจึงไม่สะทกสะท้านว่าใครจะว่าไม่ว่าคุยอะไรว่าก็ช่างปากเขา หูเรามีตัวเรามีเรารับผิดชอบต่อตัวของเราดีแล้วเป็นที่พอใจ พวกกันจำเอานะ วันนี้พูดเพียงเท่านั้นละ พูดมากกว่านี้เหนื่อยไม่เหมือนแต่ก่อนนะ พูดไปๆ เหนื่อยนะ เรากลับไปบ้านไปเรือนให้นำธรรมะนี้ไปเป็นคติเครื่องเตือนใจตัวเอง อย่าเตลิดเปิดเปิงมันไข่มไม่ได้นะ ที่นี้ให้ศีลให้พรนะ

จิตว่างเพราะว่างกาย

เทศน์โปรดคุณเพาพงา วรธนะกุล ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๙

ขณะฟังเทศน์ให้จิตอยู่กับตัวไม่ต้องส่งออกไปที่ไหน ให้รู้อยู่
จำเพาะตัวเท่านั้น แม้แต่ที่ผู้เทศน์ก็ไม่ให้ส่งออกมา จะเป็นทำนอง
คนไม่อยู่บ้าน ใครมาที่บ้านก็ไม่ทราบทั้งคนร้ายคนดี จิตส่งออกมา
อยู่ข้างนอก ความรู้สึกภายในก็ด้อยลงไปไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย ถ้าจิต
อยู่กับที่ความรู้สึกภายในมีเต็มที่ ความสัมผัสแห่งธรรมก็
เต็มเม็ดเต็มหน่วย ผลประโยชน์เกิดจากการฟังธรรมก็ต้อง
เกิดขึ้น ในขณะที่จิตเรามีความรู้สึกอยู่กับตัวไม่ส่งออกภาย
นอก มีแต่กระแสธรรมที่เข้าไปสัมผัสใจเต็มเม็ดเต็มหน่วย
จิตใจก็มีความสงบเย็นในขณะที่ฟังธรรมทุกๆ ครั้งไป

เพราะเสียงธรรมกับเสียงโลกผิดกัน เสียงธรรมเป็นเสียงที่เย็น
เสียงโลกเป็นเสียงที่แผดเผาเราร้อน ความคิดในแง่ธรรมกับความคิด
ในแง่โลกก็ต่างกัน ความคิดในแง่โลกเกิดความไม่สงบทำให้วุ่นวาย
ผลก็ทำให้เป็นทุกข์ ความคิดในแง่ธรรมให้เกิดความซาบซึ้งภายในใจ
จิตมีความสงบเยือกเย็น ท่านจึงเรียกว่า “ธรรม” เรียกว่า “โลก” แม้อาศัย

กันอยู่ที่ไม่ใช่อันเดียวกัน โลกกับธรรมชาติต่างกันเสมอไป เช่นเดียวกับผู้หญิงและผู้ชายที่อยู่ด้วยกันมองดูก็รู้ว่า นั่นคือผู้หญิง นี่คือนักชายอยู่ด้วยกันก็รู้ว่าเป็นคนละเพศ เพราะลักษณะอาการทุกอย่างนั้นต่างกัน เรื่องของธรรมชาติกับเรื่องของโลกจึงต่างกันโดยลักษณะนั่นเอง

วันนี้เป็นวันถวายเพลิงศพท่านอาจารย์กว่า ไปปลง อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา และเคารพศพท่าน ขณะไปถึงพอก้าวขึ้นไปสู่เมรุท่านก็ไปกราบ เพราะมีความสนิทสนมกับท่านมานาน อาจล่วงเกินท่านโดยไม่มีเจตนาที่เป็นได้ เลยต้องไปกราบขอขมาท่าน

ท่านเป็นคนไม่ชอบพูด มาคิดดูเรื่องปฏิบัติการดำเนินของท่าน โดยลำดับ ท่านไม่เคยมีครอบครัว ท่านเป็นพระปฏิบัติมาอยู่กับท่านอาจารย์มั่น ท่านอาจารย์ได้ชมเชยเรื่องการนวดเส้นถวายท่าน เพราะบรรดาลูกศิษย์ที่มาอยู่อุปถัมภ์อุปัฏฐากท่านมีมากต่อมากเรื่อยมา ซึ่งมีนิสัยต่างๆ กัน ท่านเคยพูดเสมอว่าการนวดเส้นไม่มีใครสู้ท่านอาจารย์กว่าได้เลย ท่านว่า “ท่านกว่านี้ เราทำเหมือนกับหลับ ท่านก็เหมือนกับหลับอยู่ตลอดเวลา เราไม่ทำหลับท่านก็เหมือนหลับตลอดเวลา แต่มือที่ทำงานไม่เคยลดละความหนักเบา พอให้ทราบที่ท่านกว่านี้หลับไปหรือว่างไป”

นี่ท่านอาจารย์มั่นท่านชมท่านอาจารย์กว่า แต่ดูอาการนั้นเป็น

เรื่องของคนสัปหงก “เวลานวดเส้นให้เรานี้สัปหงกงกกันเหมือนคนจะหลับ แต่มือนั้นทำงานอย่างสม่ำเสมอ แสดงว่าไม่หลับ พระนอกนั้นถ้าลงมีลักษณะสัปหงกแล้ว มือมันอ่อนและตายไปกับเจ้าของแล้ว” ท่านว่า

ท่านอาจารย์มั่นท่านเป็นพระพุทตรงไปตรงมาอย่างนั้น ว่า “มือมันตาย เจ้าของกำลังสลบ” ก็คือกำลังสัปหงกนั่นเอง ว่าเจ้าของกำลังสลบแต่มือมันก็ตายไปด้วย ตายไปก่อนเจ้าของ ท่านว่า “ท่านกว่าไม่เป็นอย่างนั้น การอุปถัมภ์อุปัฏฐากเก่งมาก!

ทำให้เราคิดย้อนหลังไปว่า เวลาท่านอุปถัมภ์อุปัฏฐากท่านอาจารย์มั่น ดูจะเป็นสมัยที่อยู่ทางอำเภอ “ท่าบ่อ” หรือที่ไหนบ้างออกจะลึมๆ ไปเสียแล้ว

จากนั้นจิตใจของท่านก็เขวไปบ้าง การปฏิบัติก็เขวไปในตอนหนึ่งคือท่านคิดอยากจะสึก ตอนเห็นห่างจากท่านอาจารย์มั่นไปนาน แต่แล้วท่านก็กลับตัวได้ตอนที่ท่านอาจารย์มั่นกลับมาจากเชียงใหม่ เลยกลับตัวได้เรื่อยมาและไม่สึก อยู่มาจนกระทั่งถึงทุกวันนี้และถึงวาระสุดท้ายของท่าน

ได้ไปดูเมรุท่านดูหีบศพท่าน กราบแล้วก็ดูพิจารณาอยู่ภายใน นี่เป็นวาระสุดท้ายของชีวิตมาถึงแค่นี้ เดินไปไหนก็เดิน เทียวไปไหนก็ไป แต่วาระสุดท้ายแล้วจำต้องยุติกัน ไม่มีความเคลื่อนไหวไปมาวาระที่ขึ้น

เมรุนี้ แต่จิตจะไม่ขึ้นเมรุด้วย!

ถ้าจิตยังไม่สิ้นจากกิเลสอาสวะ จิตจะต้องท่องเที่ยวไปอีก ที่ขึ้นสู่เมรุนี้มีเพียงร่างกายเท่านั้น ทำให้คิดไปมากมาย แม้แต่นั่งอยู่นั้นก็ยิ่งเอามาเป็นอารมณ์คิดเรื่องนี้อีก ปกติจิตทุกวันนี้ไม่เหมือนแต่ก่อน ถ้ามีอะไรมาสัมผัสแล้วใจอบคิดหลายแง่หลายทางในธรรมทั้งหลาย จนเป็นที่เข้าใจความหมายลึกตื่นหยาบละเอียดแล้ว จึงจะหยุดคิดเรื่องนั้นๆ

ขณะนั้นพิจารณาถึงเรื่อง “วิภูวน” ที่วนไปวนมา เกิดขึ้นมาอายุสั้นอายุยาว ก็ท่องเที่ยวไปที่นั่นมาที่นี่ ไปใกล้ไปไกล ผลสุดท้ายก็มาที่จุดนี้ จะไปไหนก็มีกิเลสครอบงำเป็นนายบังคับจิตไปเรื่อย ๆ จะไปสู่ภพใดก็เพราะกรรมวิบาก ซึ่งเป็นอำนาจของกิเลสพาให้เป็นไป ส่วนมากเป็นอย่างนั้น มีกรรม วิบาก และกิเลส ควบคุมไปเหมือนผู้ต้องหา ไปสู่กำเนิดนั้นไปสู่กำเนิดนี้ เกิดที่นั่นเกิดที่นี่ ก็เหมือนผู้ต้องหา ไปด้วยอำนาจกฎแห่งกรรม โดยมีกิเลสเป็นผู้บังคับบัญชาไป สัตว์โลกเป็นอย่างนี้ด้วยกัน ไม่มีใครที่จะเป็นคนพิเศษในการท่องเที่ยวใน “วิภวสังสาร” นี้ ต้องเป็นเช่นเดียวกัน ผู้ที่เป็นคนพิเศษคือผู้ที่พ้นจากกัจจกร คือเครื่องหมุนของกิเลสแล้วเท่านั้น

นอกนั้นร้อยทั้งร้อย มีเท่าไรเหมือนกันหมด เป็นเหมือนผู้ต้องหา คือไม่ได้ไปโดยอิสระของตนเอง ไปเกิดก็ไม่ได้เป็นอิสระของตนเอง อยู่ใน

สถานที่ใดก็ตามไม่เป็นอิสระของตนเอง ไม่ว่าจะพหุภพใหญ่ภพอะไรก็ตาม ต้องมีกฎแห่งกรรมเป็นเครื่องบังคับบัญชาอยู่เสมอ ไปด้วยอำนาจของกฎแห่งกรรม เป็นผู้พัดผันพาให้ไปสู่กำเนิดสูงต่ำอะไรก็ตาม กรรมดีกรรมชั่วต้องพาให้เป็นไปอย่างนั้น ไปสู่ที่ดีมีความสุขรื่นเริง ก็เป็นอำนาจแห่งความดี แต่ที่ยังไปเกิดอยู่ที่เพราะอำนาจแห่งกิเลส ไปต่ำก็เพราะอำนาจแห่งความชั่ว และกิเลสพาให้ไป

คำว่า “กิเลส” ๑ นี้จึงแทรกอยู่ตลอดเวลาไม่ว่าจะไปภพใด แม้ที่สุดพรหมโลก ก็ยังไม่พ้นที่กิเลสจะต้องไปปกครอง ถึงขั้น “สุทธาวาส” ก็ยังต้องปกครองอยู่ “สุทธาวาส ๕ ชั้นคือ อวิหา อตปปา สุทัสสา สุทัสสี อกนิษฐา” เป็นชั้นๆ สุทธาวาส แปลว่าที่อยู่ของผู้บริสุทธิ์ ถ้าแยกออกเป็นชั้นๆ อวิหา เป็นชั้นแรก ผู้ที่สำเร็จพระอนาคามีชั้นแรก อตปปา เป็นชั้นที่สอง เมื่อบารมีแก่กล้าแล้วก็ได้เลื่อนชั้นชั้นนี้ เลื่อนชั้นชั้นนั้นๆ จนถึงขั้นสุทธาวาส ก็ยังไม่พ้นที่กิเลสจะไปบังคับจิตใจ เพราะเวลานั้นยังมีกิเลสอยู่ ถึงจะละเอียดเพียงใดก็เรียกว่า “กิเลส” อยู่ นั่นแล จนกระทั่งพ้น เมื่อจิตเต็มภูมิแล้วในขั้นสุทธาวาส ก็ก้าวเข้าสู่อรหัตภูมิและถึงนิพพาน นั่นเรียกว่า “เป็นผู้พ้นแล้วจากโทษแห่งการจงจำ”

นี่พูดตามวิถีความเป็นไปของกิเลสที่เรียกว่า “วัฏวน” แล้วพูดไป

ตามวิถีแห่งกุศลที่สนับสนุนเราให้เป็นไปโดยลำดับๆ จนกระทั่งผ่านพ้นไปได้ ด้วยอำนาจของบุญกุศลที่ได้สร้างไว้นี้ ส่วนอำนาจของกิเลสที่จะให้คนเป็นอย่างนั้น ไม่มีทาง มีแต่เป็นธรรมชาติที่ก่อตัวโดยถ่ายเดียว

บุญกุศลเป็นผู้ผลักดันสิ่งเหล่านี้ให้ออกช่วยตัวเองเป็นลำดับๆ ไป เพราะฉะนั้นท่านจึงสอนให้บำเพ็ญกุศลให้มาก หากจะยังตะเกียกตะกายเวียนว่ายตายเกิดในวัฏสงสารอยู่ ก็มีสิ่งที่ย่วยด้านทานความทุกข์ร้อนทั้งหลายพอให้เบาบางลงได้ เช่น เวลาหนาวมีผ้าห่ม เวลาร้อนมีน้ำสำหรับอาบสงรง เวลาหิวกระหายก็มีอาหารรับประทาน มีที่อยู่อาศัย มีหยูกยาเครื่องเยียวรักษารักษา พอไม่ให้ทุกข์ทรมานอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย บุญกุศลคอยพยุงอยู่เช่นนี้จนกว่าจะพ้นไปได้ตราบิด ตรานั้นจึงจะหมดปัญหา แม้เช่นนั้นบุญกุศลก็ยังปล่อยไม่ได้ จนกระทั่งถึงวาระสุดท้ายที่บุญกุศลจะสนับสนุนได้

ที่กล่าวมาทั้งนี้เป็นคำพูดของนักปราชญ์ ผู้เฉลียวฉลาดแหลมคมในโลกทั้งสามไม่มีใครเสมอเหมือนได้ คือพระพุทธเจ้า ถ้าใครไม่เชื่อพระพุทธเจ้าแล้วก็แสดงว่า ผู้นั้นหมดคุณค่าหมดราคา ไม่มีสาระอันใดเลยพอที่จะรับความจริงไว้ได้ แสดงว่ากายก็ปลอมทั้งกาย จิตก็ปลอมทั้งจิต ไม่สามารถรับความจริงอันถูกต้องนั้นได้ เพราะความจริงกับความปลอมนั้นต่างกัน

ธรรมเป็นของจริง แต่จิตเป็นของปลอม ปลอมเต็มที จนไม่สามารถจะรับธรรมไว้ได้ อย่างนี้มีมากมายในโลก มนุษย์เรา ส่วนใจด้านหนึ่งจริงอีกด้านหนึ่งปลอม ยังพอจะรับธรรมไว้ได้ รับธรรมชั้นสูงไม่ได้ ก็ยังรับชั้นต่ำได้ตามกำลังความสามารถของตน นี่ก็แสดงว่ายังมีขามมีดำเจือปนอยู่บ้างภายในจิต ไม่ดำไปเสียหมดหรือไม่ปลอมไปเสียหมด คนเรากล้าไม่เชื่อพระพุทธเจ้าก็แสดงว่าหมดคุณค่าภายในจิตใจจริงๆ ไม่มีชิ้นดีอะไรพอที่จะรับเอาสิ่งที่ดีไว้ได้เลย ใจไม่รับธรรมไม่รับสงฆ์ก็มีลักษณะเช่นเดียวกัน

แต่เรานับถือพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ ที่เรียกว่า “พุทธ ธรรม์ สงฆ์ สรรณี คัจฉามิ” อย่างเทิดทูนฝังไว้ในจิตใจ แสดงว่าจิตของเรามีความจริงมีหลักมีเกณฑ์ มีสาระสำคัญ จึงรับเอา “ธรรมสาระ” มีพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ เป็นต้น เข้าสู่จิตใจ ฝากเป็นฝากตาย มอบกายถวายตัวประพฤติปฏิบัติตามท่าน ยากลำบากเพียงไรก็ไม่ท้อถอย เพราะความเชื่อในพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์เป็นสำคัญ เรียกว่า “จิตนั้นมีสาระสำคัญกับธรรมตามกำลังความสามารถของตน อยู่แล้ว จึงไม่ควรตำหนิตีเดียยนตนว่าเป็นผู้มีวาสนาน้อย”

การติเตียนตนโดยที่ไม่พยายามพยุ่งตัวขึ้น และกลับเป็นการกดถ่วงตัวเองให้ท้อถอยลงไปในั้น เป็นการติเตียน

ที่ผิด ไม่สมกับคำว่า “รักตน” ความรักตนต้องพยุลง จุดไหนที่มีความบกพร่องต้องพยายามพยุลง ส่งเสริมจุดบกพร่องให้มีความสมบูรณ์ขึ้นมาเป็นลำดับ สมชื่อสมนามว่าเป็นผู้รักตน และสมกับว่า “พุทฺธ ฌมฺม สงฺฆมฺ สรณํ คจฺฉามิ” เราถือพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์เป็นหลักชีวิตจิตใจ หวังท่านช่วยประดับประดา หรือพยุลงจิตใจของตนให้เป็นไปตามหลักธรรม อันเป็นธรรมมหามงคลสูงส่งที่สุดในโลกทั้งสาม

ในสากลโลกนี้ถ้าพูดถึง “สาระ” หรือสาระสำคัญแล้ว ก็มีอยู่เพียงพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์เท่านั้น สรุปแล้วมี “ธรรม” เท่านั้นเป็นธรรมฝากเป็นฝากตายได้ตลอดกาลตลอดดงตลอดชาติ จนถึงที่สุดคือวิมุตติพระนิพพาน

ใน “วิภูวน” ที่เราวอกวนกันอยู่นี้ ไม่มีอันใดที่จะเป็นเครื่องยึดด้วยความแน่ใจและร่วมเย็นใจเหมือนธรรมะนี้เลย “ธมฺโม หเว รกฺขติ ธมฺมจาริ” พระธรรมย่อมรักษาผู้ปฏิบัติธรรม คำว่า “พระธรรมรักษาคืออย่างไร?” ทำไมธรรมจึงมารักษาคน ต้นเหตุเป็นมาอย่างไร?

ต้นเหตุคือคนต้องรักษาธรรมก่อน เช่นเราทั้งหลายรักษาธรรมอยู่ในเวลานี้ รักษาธรรมคือรักษาตัว ดำเนินตามหลักธรรมที่ท่านสั่งสอนไว้ ไม่ให้เคลื่อนคลาดจากหลักธรรม พยายามรักษาตนให้ดีในธรรม

ด้วยความประพุดิทางกายทางวาจา ตลอดถึงความคิดทางใจ อันใด ที่เป็นข้าศึกต่อตนและผู้อื่นอันนั้นไม่ใช่ธรรม ท่านเรียกว่า “อธรรม” เราพยายามกำจัดสิ่งเหล่านี้ออก ดำเนินตามหลักธรรมที่ท่านสั่งสอน ดังที่เราทั้งหลายทำบุญให้ทาน รักษาศีล และอบรมสมาธิภาวนา ฟัง เทศน์ฟังธรรมเรื่อยมาจนถึงปัจจุบันนี้ ชื่อว่าเป็นผู้ปฏิบัติธรรม นี่คือการรักษาธรรม

การปฏิบัติธรรมด้วยกำลังและเจตนาดีของตนเหล่านี้ชื่อว่า รักษาธรรม ผลต้องเกิดขึ้นเป็นธรรมรักษาเราขึ้นมา คำว่า “ธรรมย่อม รักษาผู้ปฏิบัติไม่ให้เกิดไปในที่ชั่ว” นั่นก็คือ ผลของธรรมที่เกิดจากการ ปฏิบัติของเราแน่ เป็นเครื่องสนับสนุนและรักษาเรา ไม่ให้อยู่ๆ พระ ธรรมท่านจะโดดมาช่วยโดยที่ผู้ันั้นไม่สนใจกับธรรมเลย ย่อมเป็นไปไม่ได้ เพราะฉะนั้นเหตุที่พระธรรมจะรักษา ก็คือเราเป็นผู้รักษาธรรมมาก่อน ด้วยการปฏิบัติตามธรรม ผลที่เกิดขึ้นจากการรักษาธรรมนั้น ก็ย่อม นำ เราไปในทางแคล้วคลาดปลอดภัย มีความอยู่เย็นเป็นสุข ที่ท่านเรียกว่า “ธรรมรักษาผู้ปฏิบัติธรรม” การปฏิบัติธรรมมีความหนักแน่นมั่นคง ละเอียดลออมากน้อยเพียงไร ผลเป็นเครื่องสนองตอบแทนที่เห็นชัด ประจักษ์ใจ ก็ยิ่งละเอียดขึ้นไปโดยลำดับๆ ตามเหตุที่ทำไว้นั้นๆ จน ผ่านพ้นไปจากภัยทั้งหลายได้โดยสิ้นเชิงที่เรียกว่า “นิยานิกรธรรม” นำ

ผู้ปฏิบัติธรรมเต็มสติกำลังความสามารถนั้นให้ผ่านพ้นจาก **“สมมุติ”** อันเป็นบ่อแห่ง อนิจจัง ทุกขัง อนตตา หรือแหล่งแห่งการเกิด แก่ เจ็บ ตาย นี้ไปเสียได้อย่างหายห่วงถ่วงเวลา

พระพุทธเจ้าเป็นผู้หายห่วง พระอริยสงฆ์เป็นผู้หายห่วง ได้ด้วยการปฏิบัติธรรม ธรรมรักษาท่านพยุ่งท่านจนถึงภูมิแห่งความหายห่วง ไม่มีอะไรเป็นอารมณ์เยื่อใยเสียดาย เป็นผู้สิ้นภัย สิ้นเวรสิ้นกรรม สิ้นวิบากแห่งกรรมโดยตลอดทั่วถึง คือพระพุทธเจ้าและพระสงฆ์สาวกท่าน

ธรรมจึงเป็น **“ธรรมจำเป็น”** ต่อสัตว์โลกผู้หวังความสุขเป็นแก่นสาร ผังนี้สยสันดานเรื่อยมาแต่กาลไหนๆ ผู้หวังความสุขความเจริญ จำต้องปฏิบัติตนตามธรรมด้วยดีเพื่อความหวังตั้งใจหมายไม่ผิดพลาด ซึ่งเป็นการสร้างความเสียใจในภายหลังไม่มีประมาณ ซึ่งสัตว์โลกไม่พึงปรารถนา

อันความหวังนั้นหวังด้วยกันทุกคน แต่สิ่งที่จะมาสนองความหวังนั้น ขึ้นอยู่กับการประพฤติปฏิบัติของตน เป็นสำคัญ เราอย่าให้ความหวังอยู่ภายในใจอยู่อย่างเดียว ต้องสร้างเหตุอันดี ที่จะเป็นเครื่องสนองตอบแทนความหวังนั้นด้วยดี ดังเราทั้งหลายได้ปฏิบัติธรรมเรื่อยมาจนกระทั่งปัจจุบันและ

ปฏิบัติต่อไปโดยลำดับ นี่คือการสร้างความหวังไว้โดยถูกต้อง ความสมหวังจะไม่ใช่ของใคร จะเป็นสมบัติอันพึงใจของผู้สร้างเหตุ คือกุศลกรรมไว้ดีแล้วนั้นแล ไม่มีผู้ใดจะมาแย่งไปครองได้ เพราะเป็น “อัสสมบัติ” ของแต่ละบุคคลที่บำเพ็ญไว้เฉพาะตัว ไม่เหมือนสมบัติอื่นที่โลกมีกัน ซึ่งมักพินาศฉิบหายไปด้วยเหตุต่างๆ มีจากใจผู้ร้าย เป็นต้น ไม่ได้ครองด้วยความภูมิใจเสมอไป ทั้งเสี่ยงต่อภัยอยู่ตลอดเวลา

ไปกราบที่เมรุท่านวันนี้ ก็เห็นประชาชนมากมาย และเกิดความสงสาร ทำให้คิดถึงเรื่องความเป็นความตาย เฉพาะอย่างยิ่งคิดถึงองค์ท่านที่ประพฤติปฏิบัติมาก็เป็นวาระสุดท้าย ร่างกายทุกส่วนมอบไว้ที่เมรุ เป็นอันว่าหมดความหมายทุกสิ่งทุกประการภายในร่างกายจิตใจเรายังจะต้องก้าวไปอีก ก้าวไปตามกรรม ตามวิบากแห่งกรรมไม่หยุดยั้ง ไม่มาสุดสิ้นอยู่ที่เมรุเหมือนร่างกาย แต่จะอยู่ด้วยกรรมและวิบากแห่งกรรมเท่านั้น เป็นผู้ควบคุมและส่งเสริม

กรรมและวิบากแห่งกรรมอยู่ที่ไหนเล่า? ก็อยู่ที่จิตนั้นแหละจะเป็นเครื่องพาให้เป็นไป ที่ไปดูไปปลงอนิจจังธรรมสังเวกกันที่นั่น ก็ด้วยความระลึการู้สึกตัวว่าเราทุกคนจะต้องเป็นอย่างนั้น เพราะฉะนั้นจึงพยายามสร้างความดีไว้ให้เต็มที จนเพียงพอแก่ความต้องการเสียแต่บัดนี้

จะเป็นที่ภูมิใจทั้งเวลาปกติและเวลาจนตัว

ใครก็ตามที่พูดและกระทำไม่ถูกต้องตามอรรถตามธรรม อย่าถือมาเป็นอารมณ์ให้เป็นเครื่องก่อกวนใจโดยไม่เกิดประโยชน์อะไร นอกจากเกิดโทษขึ้นมากับตัวเอง เพราะความคิดไปพูดไปกับอารมณ์ไม่เป็นประโยชน์นั้น

ผู้ใดจะเป็นสวณะของเรา ผู้ใดจะเป็นที่พึ่งที่ยึดที่เหนี่ยวของเรา เป็นคติเครื่องสอนใจเราในขณะที่เราได้เห็นได้ยินได้ฟัง ผู้นั้นแลคือ กัลยาณมิตร ถ้าเป็นเพื่อนด้วยกันนับแต่พระสงฆ์ลงมาโดยลำดับ จะเป็นเด็กก็ตาม ธรรมนั้นไม่ใช่เด็ก คติอันดีงามนั้นยึดได้ทุกแห่งทุกหนทุกบุคคล ไม่ว่าผู้หญิงผู้ชาย ไม่ว่าเด็กว่าผู้ใหญ่ยึดได้ แม้แต่กับสัตว์เดรัจฉาน ตัวใดมีอริยาตย์ใจคอดีก็น่ายึดเอามาเทียบเคียง ถือเอาประโยชน์จากเขาได้

ผู้ที่เป็นคนรกโลก ยายนำเข้ามาคิดให้กรงูรังงายในจิตใจเลย รกโลกให้มันรกอยู่เฉพะเขา โลกของเขาเอง รกในหัวใจของเขาเอง อย่าไปนำอารมณ์ของเขามารกโลกคือหัวใจเรา นั้นเป็นความโง่โง่ไม่ฉลาด เราสร้างฉลาดทุกวัน พยายามเสาะแสวงหาความฉลาด ทำไมเราจะไปโง่กับอารมณ์เหล่านี้ ปฏิบัติไปอย่ามีความหวั่นไหวต่อสิ่งใด ไม่มีใครรับผิดชอบเรา

โดยพลางตามหาหัวใจ ถูกลืมขังไว้ใน

เทศน์อบรมภราดร

ยิ่งกว่าเราจะรับผิดชอบตัวเองในขณะนี้โดยธรรม จนถึงวาระสุดท้าย
ปลายแดนแห่งชีวิตของเราหาไม่ เราจะต้องรับผิดชอบตัวเราเอง
อยู่ตลอดสาย จะเป็นภพหน้าหรือภพไหนก็ตาม ความรับผิดชอบตอนนี้
จะต้องติดแนบไปกับตัว แล้วเราจะสร้างอะไรไว้เพื่อสนองความรับผิดชอบ
ของเราให้เป็นที่พึงพอใจ นอกจากคุณงามความดีนี้ไม่มี!

เราไม่ได้ตำหนิเรื่องโลก เราเกิดมากับโลกธาตุชั้นทั้ง ๕
ร่างกายนี้ก็เป็นโลกทั้งนั้น พ่อแม่เราก็เป็นโลก ทุกสิ่งทุกอย่างที่มารักษา
เยียวยากก็เป็นโลก เราเกิดมากับโลกทำไมจะดูถูกโลกว่าไม่สำคัญ? ทั้งนี้
เพื่อจะเป็นเครื่องเตือนตนว่าจะไม่อาจยึดเป็นหลักเป็นฐานเป็นกฎเกณฑ์
ได้ตลอดไป การหวังพึ่งเป็นพึ่งตายกับสิ่งนั้นจริงๆ มันพึ่งไม่ได้! เพราะ
ฉะนั้นเราจึงเห็นความสำคัญของมันในขณะที่ปัจจุบันที่เป็นเครื่องมือ ที่
จะให้ทำงานให้เป็นผลเป็นประโยชน์ทั้งทางโลกและทางธรรม แต่เรา
อย่าถือว่าเป็นสาระสำคัญจนกระทั่งลืมเนื้อลืมตัวและหลงไปตาม
โลก ไม่คิดถึงอนาคตของตนว่าจะเป็นอย่างไรรายในใจซึ่งเป็นส่วน
สำคัญ ว่าจะได้รับผลอะไรบ้าง

ถ้ามีแต่ความเพลิดเพลินจนไม่รู้สึกรู้ตัว มัวยึดแต่ร่างกายนี้ว่าเป็น
เราเป็นของเรา ก็จะเป็นความเสียหายสำหรับเราเองที่ไม่ได้คิดให้รอบ
คอบต่อธาตุขันธ์อันนี้ เราทุกคนเป็นโลก พึ่งพาอาศัยกันไปตามกำลัง

ของมันไม่ปฏิเสธ โลกอยู่ด้วยกันต้องสร้างอยู่สร้างกิน เพราะร่างกายนี้มีความบกพร่องต้องการอยู่ตลอดเวลาจะอยู่เฉยๆ ไม่ได้ ต้องพานั่ง พานอน พายืน พาเดิน พาขับถ่าย พาจับประทาน อะไรทุกสิ่งทุกอย่างการล้วนแต่จะนำมาเยียวรักษาความบกพร่องของร่างกายซึ่งเป็นโลกนี้เอง

เมื่อเป็นเช่นนั้นไม่ทำงานได้หรือคนเรา อยู่เฉยๆ อยู่ไม่ได้ ต้องทำงานเพื่อธาตุขันธ์ นี่เป็นความจำเป็นสำหรับเราทุกคน ในขณะที่เดียวกันก็เป็นความจำเป็นสำหรับจิตที่ต้องเรียกหาความสุขความเย็นใจ ร้องเรียกหาความหวัง หาความสมหวัง ร้องเรียกหาความช่วยเหลือจากเราเช่นเดียวกับธาตุขันธ์นั้นแล เราอย่าลืมความรู้สึกอันนี้ซึ่งมีอยู่ภายในใจของโลกที่ยังปรารถนา

แม้จะมีวัตถุสมบัติอะไรมากมาย ความหิวโหยของจิต ความเรียกร้องของจิต จะแสดงอยู่ตลอดเวลา เพื่อเป็นเครื่องสนองตอบแทนกันให้เหมาะสมทั้งภายนอกและภายใน จำต้องชวนขวายเป็นพร้อมๆ กันด้วยความไม่ประมาท ภายนอกได้แก่ร่างกาย ภายในได้แก่จิตใจ เราจึงต้องสร้างสิ่งเยียวรักษา เป็นเครื่องบำรุงไว้ให้พร้อมมูลทั้ง ๒ ประการ

ส่วนร่างกายก็เสาะแสวงหาทรัพย์สินสมบัติเงินทองมาไว้สำหรับ

เวลาจำเป็น คุณงามความดีก็เสาะแสวงหาเพื่อเป็นเครื่องบรรเทาจิตใจ หรือพยุ่งส่งเสริมจิตใจให้มีอาหารเครื่องหล่อเลี้ยงเช่นเดียวกับส่วนร่างกายจนมีความสุขสบาย เฉพาะอย่างยิ่งสร้างสติสร้างปัญญาขึ้นให้รอบตัว เราเกิดมาไม่ได้เกิดมาเพื่อความจนตรอกจนมุม เราเกิดมาเป็นคนทั้งคน เฉพาะอย่างยิ่งหลักวิชาทุกแขนงสอนให้คนฉลาดทั้งนั้น ทางโลกก็ดี ทางธรรมก็ดีสอนแบบเดียวกัน

เฉพาะทางธรรมที่พระพุทธเจ้าผู้ซึ่งฉลาดแหลมคมที่สุด ทรงสั่งสอนวิชานิดที่มนุษย์ไม่สามารถสอนกันได้ รู้อย่างที่มนุษย์ไม่สามารถรู้กันได้ ถอดถอนสิ่งที่มนุษย์หึงหวงที่สุด ไม่สามารถจะถอดถอนกันได้ แต่พระพุทธเจ้าถอดถอนได้ทั้งสิ้น เวลามาสอนโลกไม่มีใครที่จะสอนแบบพระองค์ได้ ผู้นี้เป็นผู้ที่น่ายึดถือกราบไหว้อย่างยิ่ง ผลที่ปรากฏจากความฉลาดแหลมคมของพระพุทธเจ้าก็คือ ได้เป็นพระพุทธเจ้าเป็นศาสดาเอกของโลก สั่งสอนโลกจนสะเทือนกระทั่งวันบริณีพพาน แม้นิพพานแล้วยังประทาน **“ธรรม”** ไว้เพื่อสัตว์โลกได้ปฏิบัติตามเพื่อความเกษมสำราญแก่ตน ไม่มีอะไรบกพร่องสำหรับพระองค์เลย ท่านผู้นี้แลสมพระนามว่า **“เป็น สรณ คัจฉามิ”** โดยสมบูรณ์ของมวลสัตว์ในไตรภพไปตลอดอนันตกาล

เราพยายามสร้างเนื้อสร้างตัวคือจิตใจ ให้มีความ

สมบูรณ์พูนสุขไปด้วยคุณงามความดี ความฉลาดภายใน
อย่าให้จนตรอกจนมุม พระพุทธเจ้าไม่พาจนตรอก ไม่เคยทราบบว่า
พระพุทธเจ้าจนตรอก ไปไม่ได้และติดอยู่ที่ตรงไหนเลย ติดตรงไหน
ท่านก็พ้นตรงนั้น ขุดตรงนั้นจนทะลุไปได้ไม่จนมุม ไม่ใช่ติดอยู่แล้ว
นอนอยู่นั้นเสีย จมอยู่นั้นเสีย อย่างสัตว์โลกทั้งหลายที่จนตรอกจนมุม
แล้วท้อถอยอ่อนแอจนกำลังออกไปเสีย อย่างนี้ใช้ไม่ได้! สุดท้ายก็
ยิ่งจมใหญ่ ยิ่งกว่าคนตกน้ำท่ามกลางมหาสมุทรทะเลหลวง

ที่ลูกติดตรงไหน ขัดข้องตรงไหน นั่นแหละคือคติธรรมอันหนึ่ง
เป็นเครื่องพร่ำสอนเราให้พิจารณา สติปัญญาจึงผลิตขึ้นมาให้ทัน
กับเหตุการณ์ที่ขัดข้อง แม้จะประสบเหตุการณ์อันใดก็ตาม อย่าเอา
ความจนตรอกจนมุมมาขวางหน้าเรา จงเอาสติปัญญาเป็นเครื่องบุกเบิก
อะไรมันขวางบุกเบิกเข้าไปเรื่อยๆ คนเราไม่ใช่จะไปเรื่อยๆ แต่ไม่ใช่
จะฉลาดมาตั้งแต่วันเกิด ต้องอาศัยการศึกษาอบรม อาศัยการพิจารณา
พิจารณา อาศัยการอบรมสั่งสอนของครูอาจารย์ อาศัยการค้นคว้า
ความฉลาดจะเกิดขึ้นโดยลำดับๆ และไม่มีประมาณ ในน้ำมหาสมุทร
จะกว้างแคบอะไรก็ตาม ปัญญายังแทรกไปได้หมด และกว้างลึกยิ่ง
กว่าแม่น้ำมหาสมุทร!

ความโง่ อะไรจะโง่ยิ่งกว่าจิตไม่มี ถ้าทำให้โง่ โง่จน

ตั้งกับตั้งกลับ เกิดด้วยความโง่ ตายด้วยความโง่ อยู่ด้วยความโง่ โง่ตลอดไปถ้าจะให้โง่ ใจต้องโง่อย่างนั้น ถ้าจะให้ฉลาด ฉลาดที่สุดก็หัวใจดวงนี้! ฉะนั้นจึงพยายาม เราต้องการอะไรเวลานี้นอกจากความฉลาด? เพราะความฉลาดพาให้คนดี พาคนให้พ้นทุกข์ไม่ว่าทางโลกทางธรรม พาคนผ่านพ้นไปได้ทั้งนั้นไม่จนตรอกจนมุมถ้ามีความฉลาดนี้เรากำลังสร้างความฉลาดให้กับเรา จงผลิตความฉลาดให้มากให้พอ เฉพาะอย่างยิ่งเราแบกหามเบญจขันธ์อันนี้มานาน เราฉลาดกับมันแล้ว หรือยัง?

ส่วนมากมีแต่บ่นให้มันโดยที่มันไม่รู้สึกรู้สากับเราเลย บ่นให้แข่งให้ขาอวัยวะส่วนต่างๆ ปวดนั้นปวดนี้บ่นกันไป มันออกมาจากใจจะความบ่นนะ ความไม่พอใจนะ การบ่นนั้นเหมือนกับเป็นการระบายทุกข์ ความจริงไม่ใช่การระบายทุกข์ มันกลับเพิ่มทุกข์ แต่เราไม่รู้สึกรู้สักรู้สึกตัวว่ามันเป็นทุกข์สองชั้นขึ้นขึ้นมาแล้ว ขณะนี้รู้หรือยัง? ถ้ายังขณะต่อไป วันเวลาเดือนปีต่อไป จะเจอกับปัญหาเพิ่มทุกข์สองชั้นอีก ชนิดไม่มีทางสิ้นสุดยุติลงได้

เรื่องของทุกข์นะเรียนให้รู้ตลอดทั่วถึง ขันธ์อยู่กับเรา สมบัติเงินทองมีอยู่ในบ้านเรา มีมากน้อยเพียงไรเรายังมีทะเบียนบัญชี เรายังรู้ว่า

ของนั้นมีเท่านั้น ของนี้มีเท่านี้ เก็บไว้ที่นั่นเท่านั้น เก็บไว้ที่นี้เท่านี้ เรายังรู้เรื่องของมันจำนวนของมัน เก็บไว้ในสถานที่ใด ยังรู้ได้ตลอดทั่วถึง

แต่สกลกายนี้ ธาตุขันธ์ของเรานี้ เราแบกหามาตั้งแต่วันเกิด เรารู้บ้างไหมว่ามันเป็นอย่างไร มีอะไรอยู่ที่ไหน มันมีดีมีชั่ว มีความสกปรกโสภณ หรือมีความสะอาดสะอาดอันที่ตรงไหน มีสาระสำคัญอยู่ที่ตรงไหน ไม่เป็นสาระสำคัญมีอยู่ที่ตรงไหน มี อนิจจัง หรือ นิจุจ ที่ตรงไหนบ้าง มีทุกข์ หรือ สุข ที่ตรงไหนบ้าง มีอนตตา หรือ อตตตา อยู่ที่ตรงไหนบ้าง ควรค้นให้เห็นเหตุผล เพราะมีอยู่กับตัวด้วยกันทุกคน

ในธาตุในขันธ์ จงใช้สติปัญญาขุดค้นลงไป พระพุทธเจ้าทรงสอนส่วนมากอยากจะว่าร้อยทั้งร้อยว่า **“รูป อนตตา”** นั่น! ฟังซิ **“รูป อนิจจัง”** คำว่า **“อนิจจัง”** คืออะไร? มันเดือนเราอยู่ตลอดเวลา ความ อนิจจัง มันเดือน ถ้าหากจะพูดแบบนักธรรมกันจริงละก็ มันเดือนเราอยู่ตลอดเวลา “อย่าประมาท อนิจจัง ทุกข์ อนตตา อย่าไปถือไฟ รู้ไหม? อนตตามันเป็นไฟ ถือแล้วร้อนนะ ปล่อยๆ ซิถือไว้ทำไมไฟนะ”

รูป แยกออกไป รูปมันมีก็อาการ อาการอะไรบ้าง ดูทั้งข้างนอกข้างใน ดูให้เห็นตลอดทั่วถึง พระพุทธเจ้าท่านดูและรู้ตลอดทั่วถึง ปัญญาไม่มีจนตรอก รู้ทั่วถึงไปหมดถ้าจะพาให้ทั่วถึง ถ้าจะให้ติดต้น อยู่ตลอดเวลาที่ติด เพราะไม่ได้คิดได้ค้น

สำคัญจริงๆ ก็คือร่างกายมันมีหนังหุ้มดูให้ดี สอนมูลกรรมฐาน ท่านว่า “เกสา โลมา นขา **“ทันตา ตโจ”** พอมาถึง **“ตโจ”** เท่านั้นหยุด! ท่านเรียกว่า **“ตจปัญจกรรมฐาน”** แปลว่า กรรมฐานมีหนังเป็นที่ทำ นี้แปลตามศัพท์นะ พอมาถึง **“ตโจ”** แล้วทำไมถึงหยุดเสีย? ท่านสอน พระสงฆ์ผู้บวชใหม่ ก็เป็นเช่นเดียวกัน และอนุโลมปฏิโลม คือว่า ถอยหลังย้อนกลับ

พอถึง **“หนัง”** แล้วหยุด เพราะเหตุใดท่านถึงหยุด มีความหมายอย่างไร? หนังนั้นเป็นเรื่องสำคัญมากของสัตว์โลก ที่ติดกันก็มาติดที่ตรง **“หนัง”** ที่คลุมกายไว้ก็คือหนังผิวพรรณวรรณะข้างนอกน่าดู แต่ไม่ได้หนาเท่าใบลานเลยส่วนที่หุ้มนั้น ที่นี้ลองถลกหนังออกดูซิเราดูกันได้เลย เป็นสัตว์ก็ดูไม่ได้เป็นคนก็ดูไม่ได้เป็นหญิงเป็นชายดูกันไม่ได้ทั้งนั้น เมื่อถลกเอาหนังออกแล้วเป็นอย่างไร นี่แหละพอมาถึง **“ตโจ”** ท่านจึงหยุด เพราะอันนี้มันครอบสกลกายแล้ว เรียกว่า **“ครอบโลกธาตุ”** แล้ว

พิจารณาตรงนั้น คลี่คลายออกดูทั้งข้างนอกข้างในของหนังเป็นอย่างไรบ้าง หนังรองเท้ามันไม่สกปรก มันไม่เหมือนหนังคนหนังสัตว์ที่ยังสดๆ ร้อนๆ อยู่ ดูนี้แหละ กรรมฐาน ดูทั้งข้างล่างข้างบน คนทั้งคน ถลกหนังให้หมด ทั้งเราทั้งเขาดูได้ไหม อยู่กันได้ไหม เรายังไม่เห็นหรือความจริงที่แสดงอยู่ภายในตัวของเรา เรายังยึดยังถือว่าเป็นเราอยู่ได้หรือ? ไม่อายต่อความจริงบ้างหรือ? นี่ความจริงเป็นอย่างนั้น แต่เรา

ฝันความจริงเฉยๆ เพราะอะไร?

เพราะกิเลสต้นเหตุความมืดดำต่างๆ มันพาดำดำน เราต้องทน ด้านกับมันที่ทำให้ฝัน ไม่อายพระพุทธเจ้าบ้างหรือ พระพุทธเจ้ามีพระเมตตาสั่งสอนสัตว์โลกให้ปล่อยวางสิ่งเหล่านี้ แต่พวกเรายึดถือไปเรื่อย บางคนแทบจะตายยังตายไปไม่ได้ เวลานี้ยังมีครุระอยู่อย่างนั้นๆ จะตายไปไม่ได้ฟังดูซีมันขบขันดีไหม?

จะตายไปไม่ได้ยังไง? ตั้งแต่เป็นมันยังเป็นอยู่ได้เจ็บมันยังเจ็บได้ทำไมมันจะตายไม่ได้! ไม่คิดบ้างหรือ นี่แหละความโง่ ความโง่เวลาของพวกเราเป็นอย่างนี้เพราะฉะนั้นจึงธรรมชาติเตรียมพร้อม ๒๑๒ ๒๑๒ ต้องแจงออกให้เห็นความโง่ของตัวเอง เพื่อสติปัญญาจะกลายเป็นความฉลาดแหลมคมขึ้นมา **“กรรมฐานห้า”** ท่านสอนถึง **“ตโจ”** เป็นประโยชน์อย่างมากทีเดียว

เอ้า ดูเข้าไปเนื้อ เอ็น กระดูก เข้าไปดูข้างใน ดูได้พิจารณาดูนี้เรียกว่า **“เทียวกรรมฐาน”** เทียวอย่างนี้ ให้ดูข้างบนข้างล่าง ให้เพลินอยู่กับความจริง แล้ว **“อุปาทานความกอดรัดไว้มัน”** มันจะค่อยๆ คลายออก คลายออกเรื่อยๆ พอความรู้ความเข้าใจซึมซาบเข้าไปถึงไหนความอ่อนคลายของใจก็เบาลงๆ เเบาไปโดยลำดับเหมือนคนจะสร้างจากไฉนนั้นแล

ความสำคัญนี้เป็นเครื่องทำให้หนักอึ้งภายในใจเรา พอมีความ

เข้าใจในอันนี้แล้วจึงปล่อยวางได้โดยลำดับ แล้วก็มีความเบาภายในใจนี้เป็นประโยชน์ในการพิจารณากรรมฐานมาก

ไม่ว่าเป็นขึ้นเป็นอันใด กำหนดให้เปื่อยพังไปเรื่อย ๆ มันเปื่อย ๆ อยู่ตลอดเวลา จนอยู่ไม่ได้ อะไรที่จะเกิดความขะแยงซึ่งมีอยู่ในร่างกายจะปรากฏขึ้นมา ซึ่งแต่ก่อนก็ไม่ขะแยง ทำให้เกิดให้มีด้วยสติปัญญาของเรา พิเคราะห์ให้เห็นชัดตามความจริงเป็นอย่างนี้

ความปลอมมันเกิดขึ้นได้ใครก็เกิดได้ด้วยกันทั้งนั้น ความปลอมมันเกิดง่ายติดง่ายแท้จริงมันไม่ค่อยอยากเกิด แต่เราไม่ค่อยพิจารณาไม่ค่อยสนใจไม่ค่อยชอบ ไปชอบสิ่งที่ไม่น่าชอบ แล้วมันก็ทุกข์ในสิ่งที่เราไม่ชอบอีกนั่นแหละ

ความทุกข์ไม่มีใครชอบแต่ก็เจออยู่ด้วยกัน เพราะมันปนเกลียวกับความจริง เรากำหนดให้เปื่อยลงโดยลำดับ ๆ ก็ได้จะกำหนดแยกออกเจื่อนออก เจื่อนออกเป็นกอง ๆ กองเนื้อกองหนัง อะไร ๆ เอาออกไปเหลือแต่กระดูกก็ได้ กระดูกก็มีขึ้นใหญ่ขึ้นเล็ก มันติดต่อกับที่ตรงไหนกำหนดออกไป ดึงออกไปกอง เอาไฟเผาเข้าไป นี่คืออุปมาแห่ง **“มรรค”** ได้แก่ปัญญา ความติดพันในสิ่งเหล่านี้จนถึงกับเป็นอุปาทานยึดมั่นถือมั่น หนักยิ่งกว่าภูเขาลูก ๆ ก็เพราะ **“ความสำคัญ ความปรุงความแต่งของใจ”** ความสำคัญมั่นหมายของใจซึ่งเป็นตัวจอมปลอมนั้นแหละ เรายังพอใจติดใจได้ เรายังพอใจคิดพอใจ

สำคัญมันหมายได้และพอใจอยู่ได้

ปัญญาหรืออุบายวิธีดังที่ได้อธิบายมานี้ คือการคลี่คลายออกให้เห็นตามความจริงของมัน นี่เป็นความคิดความปรุงที่ถูกต้องเพื่อการถอดถอนตัวเองทำไมจะถือว่าเป็นความคิดเฉยๆ สิ่งที่เป็นความคิดเฉยๆ เราคิดนั้นเป็นเรื่องของ **“สมุทัย”** เรายังยอมธรรมชาติเตรียมพร้อม ๒๑๓ ๒๑๓ คิด สิ่งที่เป็นมรรคเพื่อจะถอดถอนความผิดประเวทนั้น **“สังขาร แก่สังขาร ปัญญาแก่ความโง่** ทำไมเราจะทำไม่ได้ มันจะขัดกันที่ตรงไหน **นี่แหละท่านเรียกว่า “ปัญญา”**

เอ้า กำหนดเผาไฟลงไป ได้ก็ครั้งที่หนไม่ต้องไปนับครั้งนับหน ทำจนชำนาญเป็นของสำคัญ ชำนาญจนกระทั่งมันปล่อยวางได้จากนั้นก็ เป็น สุญญากาศ ว่างเปล่า

ร่างกายของเรานี้ที่แรกมันก็เป็นปฏิภูม ที่แรกไม่ได้พิจารณาเลย มันก็สวยก็งาม พอพิจารณาตามหลักธรรมของพระพุทธเจ้าเข้าไปที่เรียกว่า **“ปฏิภูม”** มันก็เห็นขัดคล้าย ตามซึ่งเข้าไปเป็นลำดับๆ จนกระทั่งเกิดความเบื่อหน่าย มีความขยะแขยง เกิดความสลด สังเวช น้ำตา ร่วงพรูๆ ในขณะที่พิจารณาเห็นประจักษ์ภายในใจจริงๆ “โอโห! เห็นกันแล้วหรือวันนี้ แต่ก่อนไปอยู่ที่ไหน ร่างกายทั้งร่างอยู่ด้วยกันมาตั้งแต่วันเกิด ทำไมไม่เห็นทำไมไม่เกิดความสลดสังเวช วันนี้ทำไมจึงเห็นอยู่ที่ไหนถึงมาเจอกันวันนี้ ทั้งๆ ที่อยู่ด้วยกันมา “นั่น! รำพึงรำพัน

กับตัวเอง พอเห็นชัดเข้าจริงแล้วเกิดความขยะเขวียง เกิดความสลด
สังเวชแล้วใจเบา ไม่มีอะไรจะบอกให้ถูกได้เพราะความหนักก็ได้แก่
ความยึดความถือพอเข้าใจสิ่งเหล่านี้ชัดเจนประจักษ์ใจในขณะนั้นจิตมัน
ก็ถอนออกมา จิตเบาโล่งไปหมดจากนั้นกำหนดลงไปทลายลงไปจน
แหลกเหลวไปหมด กลายเป็นดิน เป็นน้ำ เป็นลม เป็นไฟ

จิตปรากฏเป็นเหมือนกับอากาศ อะไรๆ เป็นอากาศธาตุไปหมด
จิตว่างไปหมด! นี่เป็นอุบายของสติปัญญาทำให้คนเป็นอย่างนี้ ทำความ
รู้ความเห็นให้เป็นอย่างนี้ทำผลให้เกิดเป็นความสุขความสบาย ความ
เบาจิตเบาใจอย่างนี้!

เมื่อกำหนดเข้าไปนานๆ จะมีความชำนาญละเอียดยิ่งไปกว่านี้
แม้ที่สุดร่างกายที่เรามองเห็นด้วยตาเนื้อนี้มันหายไปหมด จากภาพทาง
รูป กลายเป็นอากาศธาตุว่างไปหมดเลย ดูต้นไม้ก็มองเห็นเพียงเป็น
รางๆ เหมือนกับเงาๆ ดูภูเขาทั้งลูกก็เหมือนกับเงา ไม่ได้เป็นภูเขา
จริงจังเหมือนแต่ก่อน เพราะจิตมันแทงทะลุไปหมด ร่างกายทั้งร่างก็
เป็นเหมือนเงาๆ เท่านั้นเอง ปัญญาแทงทะลุไปหมด จิตว่าง ว่างเพราะ
วางกายด้วย เพราะจิตทะลุร่างกายทั้งหมดด้วย ความเป็นขึ้นเป็นอัน
เป็นก่อนเป็นก้อน เป็นอะไรอย่างนี้ ทะลุไปหมดหาขึ้นหาก่อนไม่มี
กลายเป็นอากาศธาตุไปทีเดียว นี่หมายถึงร่างกาย

เวทนา มันก็เพียงยิบยิบๆ นิดๆ เกิดในร่างกาย มันก็ว่างของ

มันอีกเหมือนกันเวทนาเกิดขึ้นก็ทราบว่าเป็น แต่ก่อนเวทนานี้ที่มันเป็นตัวเป็นตนขึ้นมาก็ไม่มี เพราะอำนาจแห่งปัญญาตัวเองแทงทะลุไปอีก มีลักษณะเป็นเงาๆ ของเวทนา

สัญญาก็เป็นเงาๆ สังขาร ก็เป็นเพียงเงาๆ นี่เวลาปัญญามันครอบเข้าไป ครอบเข้าไปละเอียดเข้าไป อะไรก็กลายเป็นเงาๆ ไปทั้งนั้น

จากนั้นก็ทะลุถึงจิต มันเป็นก้อนอีก คือ **“ก้อนอวิชชา”** ก้อนสมมุติ ก้อนภพก้อนชาติ มันอยู่ที่จิต ปัญญาพัดพาลงไปที่นั่น คำที่ว่า **“เงาๆ หดไป ก้อนสมมุติทั้งก้อนหมดภายในจิต”** ไม่มีอะไรเหลือ เหลือแต่ความรู้ล้วนๆ ความรู้ล้วนๆ อันนี้คือความรู้บริสุทธิ์

อันใดที่เป็นวางๆ หรือเป็นเงาๆ ซึ่งเป็นเรื่องของสมมุติเป็นเรื่องของกิเลส ต้องถูกชำระออกหมดด้วยปัญญา ไม่มีอะไรปิดบังจิตใจดวงที่บริสุทธิ์นี้ได้เลย! นั่นคือที่สุดแห่งทุกข์ ที่สุดแห่งภพแห่งชาติ ที่สุดแห่ง **“วัฏจักร”** ทั้งหลาย ลึกลงสุดลงที่จุดนี้ หมดปัญหา การปฏิบัติธรรมเมื่อถึงขั้นนี้แล้วอยู่ที่ไหนก็อยู่เถอะ!

พระพุทธเจ้ากับธรรมชาตินี้เป็นอันเดียวกัน พระธรรม พระสงฆ์เป็นอันเดียวกันกับธรรมชาตินี้ ผู้ใดเห็นธรรม **“ผู้นั้นชื่อว่าเห็นเราตถาคต”** หมายถึงธรรมชาตินี้แล พระพุทธเจ้าจะปรินิพพานนานเพียงใดก็ตาม ไม่สำคัญเลย เพราะนั่นเป็นกาลเป็นสถานที่เป็นพระกายคือเรือนร่าง

ตามธรรมชาตินี้ โดยลงตามทบทวน ญาณสัมปยุต

โดยพลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

เทศน์อบรมภิกษุสงฆ์

แห่งพุทธะเท่านั้น พุทธะอันแท้จริงคือความบริสุทธิ์นี้อันนี้เป็น
 ฉันใดอันนั้นเป็นฉันนั้น พระพุทธเจ้าจะสูญเสียไปไหน เมื่อ
 ธรรมชาตินี้ตนผู้บริสุทธิ์ก็รู้อยู่แล้วว่าไม่สูญเสีย แล้วพระพุทธเจ้า
 จะสูญเสียได้อย่างไร คำว่า **“พระธรรมฯ”** นั้นสูญเสียได้อย่างไร รู้อะไร
 ถ้าไม่รู้ธรรม! แล้วธรรมไม่มีจะรู้ได้อย่างไร ถ้าว่าธรรมสูญเสียรู้ได้อย่างไร
 ลงที่จุดนี้!

อยู่ที่ไหนก็เหมือนอยู่กับพระพุทธเจ้า กับพระธรรม กับพระสงฆ์
 ไม่ว่า **“เหมือนอยู่”** นะ คืออยู่กับพระพุทธเจ้า ว่ายังงั้นเลย ให้เต็มเม็ด
 เต็มหน่วยตามความรู้สึกรู้ใจของจิตนั้น เราจะเชื่อพระพุทธเจ้าว่าสูญเสียหรือ
 ไม่สูญเสียได้ ก็เมื่อธรรมชาตินี้เป็นเครื่องยืนยันเทียบเคียงหรือเป็นสักขี
 พยาน พุทธะของพระองค์กับธรรมะ สังฆะทั้งหลาย เป็นอันเดียวกัน
 อยู่แล้ว เราจะปฏิเสธพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ได้อย่างไร เมื่อเรา
 ปฏิเสธธรรมชาตินี้ไม่ได้ เมื่อรับรองธรรมชาตินี้รับรองพระพุทธเจ้า
 พระธรรม พระสงฆ์ ว่าอันเดียวกัน

ถ้าจะปฏิเสธพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ว่าไม่มีในโลก
 ก็ปฏิเสธอันนี้เสียว่าไม่มี แล้วปฏิเสธได้หรือทั้งๆ ที่รู้ๆ อยู่ ยังจะว่าไม่มี
 ได้หรือ นี่ยอมรับกันตรงนี้ บรรดาพระสาวกทั้งหลายเมื่อรู้ธรรมโดย
 ทัวถึงแล้ว จะไม่มีอะไรสงสัยพระพุทธเจ้าเลย แม้จะไม่ได้เคยพบเห็น

พระพุทธเจ้าก็ตาม พระพุทธเจ้าแท้จริงไม่ใช่เรื่อนร่าง ไม่ใช่ธรรมชาติเตรียมพร้อม ๒๑๕ ๒๑๕ ร่างกาย เป็นธรรมชาติที่บริสุทธิ์ ดังที่ตัวได้รู้ได้เห็นอยู่แล้วนี่แล นี่คือธรรมชาติที่อัศจรรย์

เรื่องการเกิด แก่ เจ็บ ตาย ยังไม่ยุติ ร่างกายขึ้นบนเมรุแล้วมันยังขยันทาเอาซากศพอื่นอยู่เรื่อย **เรื่องจิตเป็นคลังกิเลสนี้สำคัญมากทีเดียว** ศพบางศพไม่ได้ขึ้นเมรุ ถ้าเป็นศพเบ็ดศพไถมันขึ้นเตาไฟเผาทันทีนั้น แต่เราไม่ได้เห็นว่าเป็นป่าช้า ถ้าเป็นมนุษย์เอาไปเผาไปฝังตรงไหน นั่นเป็นป่าช้า กลัวผีกันจะตายไป สัตว์ต่างๆ ถูกขนเข้าเตาไฟไม่เห็นกลัวว่าเป็นป่าช้า ยิ่งสนุกสนานกันไปใหญ่ นี่เพราะความสำคัญมันผิดกันนั่นเอง และจิตมันก็ชอบ ขึ้นเมรุแล้วร่างน้ำมันไปกว้านหาใหม่ๆ เอาไปขึ้นเมรุเรื่อยๆ ที่ไหนก็ไม่รู้ละ ถ้าธรรมชาตินี้ไม่ได้หลุดพ้นจากกิเลสอย่างเต็มใจแล้ว ความขึ้นเมรุไม่ต้องสงสัย ความจับจองป่าช้าก็ไม่ต้องสงสัย ภพใดก็ตามก็คือภพอันเป็นป่าช้านี้เอง **ป่าช้าเป็นวาระสุดท้ายแห่งกองทุกข์ในชาตินั้น**

เราขยันหนักหรือในการเกิดการตายโดยหาหลักฐานไม่ได้ หากฎเกณฑ์ไม่ได้ หาความแน่นอนไม่ได้ ถ้าเรามีความแน่นอนในการเกิด จะเกิดเป็นนั่นเป็นนี่ก็ยังพอทำเนาเพราะภพที่เราต้องการนั้นเป็นความสุข แต่เราจะปรารถนาอะไรได้สมหวัง ถ้าเราไม่เร่งสร้างเหตุให้เป็น

ความสมหวังเสียแต่บัดนี้คือ

สร้างจิตสร้างใจ สร้างคุณงามความดี ของเราไว้เสีย
แต่บัดนี้! นี่คือการสร้างความสมหวังไว้สำหรับตน แล้วจะ
เป็นผู้สมหวังเรื่อย ๆ ไปจนกระทั่งถึงแดนสมหวังในวาระ
สุดท้ายอันเป็นที่พึงพอใจ ได้แก่ “วิมุตติ” หลุดพ้น คือ
พระนิพพานในอวสาน ก็เห็นว่าสมควร เอาละ ยุติ

ความสบายอยู่ที่จิต

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด

เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

โดยหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

เทศน์อบรมฆราวาส

(หนูมาจากเวียงจันทน์ค่ะ ถวายดอลลาร์ ๑๐๐ ดอลลาร์) ดีแล้ว มาจากเวียงจันทน์ หลวงตาเคยไปแล้ว เวียงจันทน์เราเคยไป อันนั้นก็ น่าจะมีเขาเรียกว่าอะไรใช้หัวदनกหรือ เราไปนั้นว่าจะช่วยอะไรๆ ไป ดูสภาพกลับมาแล้วมาคิดเรื่องเราจะไปสร้างอะไรให้ เป็นตึกเป็นอะไร สำหรับคนไข้ แล้วกำลังเป็นไข้หัวदनกกว่าอย่างนั้น ยังไม่หาย ทางนี้ ก็เลยไม่ถาม ไม่ทราบว่ายตายหรือยัง ใช้หัวदनก มันเป็นอย่างนั้นละ กรรมของคน ที่ควรจะได้รับการสงเคราะห์ไม่ยอมรับ มันกรรมของสัตว์ คือไปไหนเราไปด้วยความเมตตาครอบโลก ธรรมดาเมื่อไร ไปที่ไหน ดูทุกแห่งทุกหน

ในบาลีท่านแสดงไว้ว่า วุสิตํ พุรหมจิริยํ กตํ กรณียํ นาปรํ อิตฺตตฺตยาติ ปชานาติ พรหมจรรยํได้อยู่จบแล้ว กิจที่ควรทำได้แก่ การอบรมจิตใจให้บริสุทธิ์เต็มที่แล้วกิจอื่นที่จะให้ยิ่งกว่านี้ไม่มี **ไม่มี** อะไรที่จะสำคัญยิ่งกว่าการชำระจิตใจ ถ้าจิตใจดีแล้ว ไป

ที่ไหนดีหมด ถ้าจิตใจชุ่มมัวมัวหมองแล้ว ไปไหนก็ไม่สบาย ขึ้นอยู่บนต้นไม้ไม่สบาย ขึ้นดาวเทียมก็ไม่สบาย ถ้าใจสบายแล้วอยู่ที่ไหนสบายหมดสำคัญที่ใจ ให้พากันอบรมใจนะ ถ้าใจสบายอยู่ที่ไหนอยู่ได้หมด ไม่เลือกสถานที่ อะไร ๆ ว่าสูงกว่าต่ำ อะไรไม่มี ใจได้ระดับตัวเต็มที่แล้วสบายหมด วางใจให้เหมาะสมกับธรรม ธรรมกับใจเป็นอันเดียวกันแล้วสบายหมด ถ้าใจยังปีนเกลียวกับธรรมอยู่แล้วเรียกว่ากิเลสกับธรรมรบกันยังหาความสบายไม่ได้นะ

ความสบายอยู่ที่จิต ชักฟอกเสร็จเรียบร้อยแล้วสว่างไสว จำทั้งกลางวันกลางคืนหลับตื่นเหมือนกันหมด ท่านผู้จิตบริสุทธิ์เป็นอย่างนั้น ยืนกับบริสุทธิ์ นั่งนอนบริสุทธิ์ หลับตื่นบริสุทธิ์ อยู่แสนสบายนั้นละผู้สบายอยู่ที่นั้นละ ผู้เป็นทุกข์คือกิเลสมันเป็นเสี้ยนเป็นหนาม เสียดแทงจิตใจ ไปอยู่ที่ไหนหาความสุขไม่ได้นะ ท่านจึงสอนให้ชำระจิตใจ ให้ชำระจิตใจมันไม่ยอมกมองมองนุ่นหาพินหาไฟมาเผาหัวใจ หาอยู่อย่างนั้นละแต่ไม่เคยพอ ไฟเผาหัวใจ ผู้ชำระจิตใจออกหมดแล้ววางหมด

แสนสบาย

พูดอะไรให้มีตัวพยานชี้พูดเฉยๆ ลมๆ แล้งๆ หาหลักเกณฑ์ไม่ได้
 ไม่มีความหมาย พูดไม่มีหลักเกณฑ์ มีที่ยึดที่เกาะ มีเป็นเครื่องยืนยัน
 แล้วอยู่ที่ไหนสบาย ลงสุดท้ายก็มาที่ใจ สุขทั่วโลกทุกข์ทั่วโลกก็มา
 อยู่ที่ใจ พอชำระใจได้แล้วสุขหมด อะไรจะเป็นพินเป็นไฟใจไม่เป็น
 สบาย ท่านจึงสอนให้อบรมภาวนาให้เข้าศีลเข้าธรรม จิตนี้มีเสี้ยน
 มีหนามคือกิเลสเสียดแทงมันอยู่ตลอดเวลาหาความสุขไม่ได้นะ ไปอยู่
 ที่ไหนไม่มีความสุข พอเอาเสี้ยนเอาหนามกิเลสออกจากใจหมดแล้ว
 สว่างจ้าเลย ไม่มีอะไร จิตของพระอรหันต์ไม่มีทุกข์ตลอดไปเลย จิต
 ของคนมีกิเลสทั่วโลกดินแดนเป็นทุกข์ทั้งนั้น ดิ้นกัน จิตของท่านผู้สิ้น
 กิเลสแล้วไม่ดิ้น ยืนเดินนั่งนอนด้วยความสงบเงียบ ไม่มีอะไรเป็นขำศึก
 นั่นคือจิตที่บริสุทธิ์ จิตทรงความสุขได้เต็มที่ อยู่ที่ตรงนั้น

(วันนี้ทองคำได้ ๔ บาท ๑๕ สตางค์เจ้าค่ะ) ได้เยอะนะ ทองคำ
 เอาเข้าคลังหลวงนี้ได้เยอะนะทองคำ เราพาพี่น้องหาทองคำเข้าคลัง
 หลวงได้เยอะ มีแต่หาเข้าๆ เราไม่เอาออก มีแต่เอาเข้า ได้เยอะนะ เรา
 พาพี่น้องหาสมบัติเข้าหัวใจของชาติคือคลังหลวงของเราได้เยอะ

พระท่านอยู่ในวัดตั้งภาวนา ท่านไม่มีการมึนงาน มีแต่ภาวนา

สำหรับฆราวาสยังวุ่นวียงนี้ ทั้งจะวิ่งใส่อรรถไศธรรม ทั้งจะวิ่งเพื่อโลก เพื่อสงสารเพื่อปากเพื่อท้อง ได้เปรียบกัน พระอยู่ในวัดไม่ได้ทำงาน จะให้ภรรยาน่าอย่างเดียว แม้เช่นนั้นมันก็ถือโอกาส ความขี้เกียจเข้าไปเหยียบหมด ภรรยาน่าหรือไม่ภรรยาน่าก็ไม่รู้ พระวัดป่าบ้านตาดน่าจะจะมีแต่พระขี้เกียจภรรยาน่า

คำว่าภรรยาน่าใครยังไม่เห็นเข้าถึงตัวจริงขององค์ภรรยาน่าแท้คือใจว่าภรรยาน่าๆ มีแต่คว้าหาอารมณ์มาปะเข้าๆ เป็นพินเป็นไฟ การภรรยาน่าชำระอารมณ์ออกให้มีแต่จิตสงบผ่องใส นั่นละสบาย สบายจากการภรรยาน่าเป็นอย่างนั้น สบายจากการกินอยู่หลับนอนไม่เท่าไรจนเรื่อยตอนนี้น้สบายหน่อยเดียวจนแล้วๆ สบายทางจิตตภรรยาน่าไม่ภวน มีแต่ความสงบ

วันนี้จะไปไกลอยู่วันนี้ อย่างหนึ่งอาจไม่ไป นอนจมอยู่ในกุฏิก็ได้ ถ้าวันไหนไม่สบายไม่ไป นอนในกุฏิเลย ถ้าวันไหนสบายไม่ต้องบอกติดฝั่งเลยไป เป็นอย่างนั้นละ วันนี้ไม่มีอะไรพูดละ มีเท่านั้นละพูดให้พี่น้องทั้งหลายฟัง

ผู้ฟังก็ให้ฟังด้วยความสง่างามภายในจิต ผู้พูดพูดด้วยความสง่างามภายในใจ ให้รับกันบ้างซิ พระพุทธเจ้าพูดสอนโลกสง่างามหมด

โดยหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

เทศน์อบรมภราดา

ทั่วแดนโลกธาตุ พระอรหันต์ท่านพูดกับโลกแสดงธรรมแก่โลกก็สง่างาม
หมด พวกเราผู้ฟังมีแต่บุตรแต่ลูกเต็มหัวใจมันเข้ากันไม่ได้ เข้าใจเหว
อชำระใจให้สง่างามซึ่มจนถึงน่าดู ใจสง่างามอะไรจะเหมือนไม่เหมือน
วันคืนปีเดือนอย่าเอามาเทียบ เทียบไม่ได้ เทียงตรงคือพระนิพพาน
นี่เทียบแล้ว คือจิตที่บริสุทธิ์เต็มที่แล้วคือพระนิพพาน ไม่ไปหาที่ไหน
หานิพพาน จิตที่กิเลสถูกถอดถอนออกหมดเหลือแต่จิตล้วนๆ นั่นละ
พระนิพพานทั้งเป็น ถ้าจิตมีแต่ฟืนแต่ไฟนั้นนรกทั้งเป็น พวกกันจำเอา
อย่าไปหาที่ไหน หาที่หัวใจ ดูหัวใจรู้

ทำอะไรถ้าทำจริงผลก็เห็นจริงๆ นะ ถ้าทำหละๆ หละๆ อะไร
ไม่กี่เป็นขึ้นเป็นอัน ถ้าทำอะไรให้จริงแล้วจริง เห็นผลประจักษ์ใจ
ยกตัวอย่างเช่นการภาวนาฟาดกิเลสขาดสะบั้นไปจากใจหมดแล้ว
สง่างาม จ้า หลับตื่นลืมตาสว่างจ้าคือจิตสิ้นกิเลส อย่างจิต
พระอรหันต์ท่านท่านสิ้นกิเลสท่านเอาความจริงออกมาพูด ไม่ใช่พูดลมๆ
แล้งๆ ไม่มีตนมีตัว ของท่านมีตัว พระพุทธเจ้าสว่างจ้า-พระอรหันต์
สว่างจ้ามาสอนโลกที่มีตบอดให้สว่างไสวขึ้นบ้างพอเห็นศีลเห็นธรรม
พวกกันจำเอานะ ที่นี้ให้พรแล้วจะไป

บอไก่ใจพอ

เทศน์อบรมภรรยา ณ วัดป่าบ้านตาด

เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

ทองคำ ๑๒ อะไร (หลวงตาเอาคลังหลวงแล้ว ๑๒ ตัน ๒๑๒ กิโล แล้วครับ ดอลลาร์ ๑๐,๒๑๔,๖๐๐ ดอลลาร์ครับ) เข้าคลังหลวง ยอดเงินอะไร (ทางนี้เป็นโรงพยาบาลสงฆ์ครับที่หลวงตาตั้งไว้ ๕๐๐ ล้าน ตอนนี้ได้ ๓๖๙ ล้านกว่าแล้วครับ) เพื่ออะไร (เพื่อสร้างตึกสงฆ์ ๑๐ ชั้นครับ)

ธรรมลี ปัจจัยส่วนตัวพ่อแม่ครูอาจารย์ เข็ค ๗๓,๒๐๐ บาท เข็ค ธรรมลีนี้ละที่เกาะเราเกาะติด เกาะไม่ปล่อยธรรมลี คงจะเห็นโทษ หรือเห็นคุณอย่างไรไม่ทราบ มีอะไรตอบรับเราเรื่อยๆ คือเราไปคนเดียว เทียวกรรมฐานเราไม่ค่อยไปกับใคร เราไปคนเดียว แต่ธรรมลีนี้ขโมย เกาะๆ สลัดอย่างไรไม่หลุด เกาะติด นี้คงจะคิดย้อนหลัง เพราะขัด นิสัยเราท่านคงคิดอย่างนั้นละ ขัดนิสัยเราที่ขอบไปคนเดียวอย่างไม่มีใครติดตามได้เลย แต่ธรรมลีติดตามได้ สลัดอย่างไรไม่หลุดธรรมลี คงจะคิดย้อนหลังทำ

เราไปแต่คนเดียว เทียวกรรมฐานไปคนเดียว คนเดียวไม่ใช่อะไร มันเป็นตามนิสัย นิสัยมันชอบเด็ด ถ้าไปคนเดียวป่าช้าอยู่กับเราเท่านั้น

พอ ถ้ามีหมู่เพื่อนป่าช้าอยู่สองแห่ง แบ่งนั้นแบ่งนี้ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย ถ้าไปคนเดียวแล้วป่าช้าอยู่กับเรา มันต่างกันอย่างนั้นละ นี่ธรรมลิขอบเกาะ ธรรมลีนีเกาะ ใครไม่ได้ติดตามเราได้ง่ายๆ ละการเที่ยวนี้พูดได้ชัดเจน เลยว่าเด็ด การเที่ยวจุดงค์เด็ด ไปแต่องค์เดียว คือมันสนุกมอบเลย ทุกอย่างมอบเลยๆ ไม่ได้แบ่งรับแบ่งสู้ ถ้ามีเพื่อนมีฝูงมันแบ่งของมัน คตินั้นคตินี้ ถ้าไปคนเดียวฟุ้งเลย มันต่างกัน เราไปคนเดียวฟุ้งเลย การทำความเพียรก็ฟุ้งแบบเดียวกันเลย ไม่ได้มีอะไรแบ่งรับแบ่งสู้ มันผิดกันตรงนั้นละ

แต่นี้ธรรมลิขอบเกาะติด คงจะคิดย้อนหลังทำ คือขัดนิสัยเรา ธรรมลีนีเกาะติด นอกนั้นเกาะไม่ติด กลางคืนเตรียมของเรียบร้อย ถ้าจะไปวันพรุ่งนี้ไปเที่ยวใครก็ทราบๆ เราเตรียมของกลางคืนแล้วก็เดิน ฉากนูนฉากนี้ องค์นั้นเดินจงกรม องค์นี้นั่งภาวนา เดินฉากดูหมดแล้ว ของเตรียมไว้แล้ว พอกลับมาออกทางหลังเลย ตื่นเข้ามาไม่เห็นเรา เป็นแต่อย่างนั้น พุดง่ายๆ คือมันไม่เด็ด ถ้าไปกับหมู่กับเพื่อนเป็น น้ำไหลป่าไม่รุนแรง มันต่างกันอย่างนั้น ถ้าไปคนเดียวเด็ด ได้ทุกอย่าง อยากกินก็กิน ไม่อยากกินก็แล้ว มันอยู่กับเจ้าของ เรียกว่าป่าช้าอยู่กับเรา มอบเลย เป็นคนอื่นมันแบ่งรับแบ่งสู้ ไม่มี

โดยหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

เทศน์อบรมภราดร

พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านคงรู้นิสัยนะ รู้นิสัยว่านิสัยดีตัวอย่างนั้น
 เอะ ถ้าเราจะไปเที่ยวไปเลย ว่าจะไปคนเดียวเอ้อขึ้นทันที ใครอย่าไป
 กวนท่านมหานะ เป็นอย่างนั้นนะ ท่านมหาให้ไปองค์เดียว อย่างนั้น
 ทุกครั้ง เพราะฉะนั้นเราจึงได้ไปองค์เดียว ไปองค์เดียวเงียบเลยๆ
 กลับมามีแต่หนังห่อกระดูก ท่านต้องดูแล้ว บางทีมันเป็นอะไรไม่รู้ณะ
 เหลืองเหมือนทขามันเหลืองหมดทั้งตัว มาหาท่านท่านร้องไห้อ้วทำไม
 เป็นอย่างนั้นละ สักเดียวท่านจะออกช่องไหนเราคอยฟัง เพราะท่าน
 ไม่ได้ไปช่องเดียว จอมปราชญ์ สักเดียวบ๊ีบอย่างนี้จึงเรียกว่านักรบ
 นั้นเห็นไหมออกแล้ว กลัวว่าเราจะเสียกำลังใจ อย่างนี้จึงเรียกว่านักรบ
 ท่านว่า....

....เดี๋ยวนี้ไม่ได้ไปไหนละ กรรมฐานไม่มีเดี๋ยวนี้ เที่ยวกรรมฐาน
 ไม่เป็นเดี๋ยวนี้ เฒ่าแก่แล้ว อยู่กับที่กับฐานไปอย่างนั้นละ ไม่ได้ไปเที่ยว
 เหมือนแต่ก่อน แต่ก่อนออกเที่ยวไปคนเดียว กรรมฐานไปคนเดียว ไม่มี
 ใครไปด้วยได้ละ ไม่ให้ไป ไปคนเดียว เดี่ยวนี้ไปไม่ได้ละ เราก็ก่อนแล้วนี่
 แก่ขนาดนี้แล้ว รอดแต่วันตาย แก่มากแล้ว ถึงเวลามันไปไม่ได้มันก็ไป
 ไม่ได้อย่างนี้แหละ เวลาไปได้ดีดึ๊งๆ เวลาไปไม่ได้ก็อยู่อย่างนี้ละ
 อยู่จากนี้ไปกุฎิได้ ไม่ไปที่อื่น แม้แต่ลงทางจงกรมก็ไม่ไหวแล้ว แต่ก่อน

ทางจงกรมอยู่ในป่าๆ พอฉันเสร็จแล้วเข้าทางจงกรมในป่าจนทางจงกรม
ขยับเข้ามา ขยับเข้ามา สุดท้ายทางจงกรมในป่าไม่มี มาเป็นทางจงกรม
อยู่บนกุฏิ จากนั้นทางจงกรมบนกุฏิก็ไม่มีแล้ว หดเข้ามา หดเข้ามา
ทางจงกรมมีแต่เสื่อกับหมอน เป็นอย่างนั้นละ

มันอ่อนลงทุกวันๆ ธาตุขันธ์อ่อนลง อ่อนลงทุกวัน แต่ไม่ได้วิตก
วิจารณ์กับเรื่องความเป็นความตายไม่วิตก ร่างกายอ่อนลงเท่าไรก็ตาม
แต่จิตใจไม่วิตก เอาให้มันอย่างนั้นละ ให้มันพอ เอาทุกอย่างถ้าพอ
แล้วมันพอ อยู่ไหนก็พอ ถ้าไม่พอยุ่ไหนก็หิว ยืนเดินนั่ง
นอนหิว ถ้าพอแล้วอยู่ที่ไหนก็สบาย นี่จิตใจเหมือนกัน
ใจกับธรรมถ้ากลมกลืนเป็นอันเดียวกันแล้วพอ ใจ-ธรรม
เวลาเข้าเต็มที่แล้วใจกับธรรมเป็นอันเดียวกันนะ เต็มนี้อ่อนลง
ทุกอย่างแล้ว อ่อนลงๆ อ่อน แต่ก็ไม่ได้วิตกวิจารณ์ว่าเราความเพียร
ผลประโยชน์ไม่เพียงพอ ไม่วิตก เพราะมันทำมาพอแล้ว

หากว่าเอาเป็นตัวอย่างก็เป็นได้ละเรื่องความเพียร เอาเป็น
ตัวอย่างก็เป็นได้ สำหรับเราไม่ใช่คุณ มันจริงจังมากทุกอย่าง ถ้าความ
เพียรก็เพียรจริงๆ ไปแต่คนเดียว กรรมาฐานไปแต่องค์เดียว เต็ดตลอด

เดี๋ยวนี้พูดแต่ความหลังนะ คือเดี๋ยวนี้นั้นไม่ได้เรื่อง อยู่ที่ไหนต้องเอา
เสื้อเอาหมอนมัดติดหลังติดคอเดี๋ยวนี้นั้นมันอ่อนลงๆๆ แต่จิตใจไม่วิตก
อะไรอ่อนก็ตามขอให้ใจพอ ใจกับกรรมเป็นอันเดียวกันแล้วพอ ฟังซิ
ใจกับกรรมเป็นอันเดียวกันพอ ไปพออยู่ตรงนั้นละจิต ถ้าใจ
กับกรรมไม่เป็นอันเดียวกันแล้วยังไม่พอ....

โดยหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

เทศน์อบรมฆราวาส

นำเรื่องความตายเตือนตัวเอง

เทศน์อบรมฆราวาส เนื่องในโอกาสองค์หลวงตาเป็นประธานฌาปนกิจศพ

พระอาจารย์บุญเต็ม วิฑูริโกภโต โสณ ศาลาใหญ่วัดป่าบ้านตาด

เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

..... สิ่งที่มีประจำโลกมาตั้งกัปตั้งกัลป์ คือการเกิดการตาย
นี่ก็เผาศพท่านเต็ม ตายที่โรงพยาบาลแล้วก็เอาศพมาเผากันที่นี่ ท่านเต็ม
นี่เราจัดให้ไปอยู่ที่บ้านนาแอง ทางนูนไม่มีพระ มาขอพระจากเราก็ได้ส่ง
ไปที่บ้านนาแอง ประมาณสักก็ปีนะ ได้หลายปีอยู่นะ (๙ ปีครับ) ไปอยู่นูน
ก็เป็นโรคเขาเรียกว่าโรคมะเร็ง ประชาชนทั้งหลายก็กลัวกันละโรคมะเร็ง
ท่านได้เสียชีวิตเสียแล้วก็นำมา มาเผากันที่นี่เลยวันนี้ งานการจึงมีมาก
เผาศพพระด้วย ได้เห็นอยู่นั้นดูเอา มาปลงธรรมสังเวชด้วยกัน
ไม่มีใครเกินใครแหละ อยู่ในโลกอันนี้มีแต่เกิดกับตาย เผาหรือไม่เผ้าง
หรือไม่เผ้างก็คือเกิดกับตายเป็นคู่กัน

จงอย่าพากันประมาท ในชาตินี้ก็เป็นชาติที่เหมาะสมแล้วเราได้
เกิดเป็นมนุษย์ บรรดาสัตว์ทั้งหลายเกิดในน้ำบนบก บนฟ้าอากาศนอก
อากาศที่ไหนเกิดได้หมด ตายได้หมด แต่เรามาเกิดนี้ก็ได้มาพบ
พระพุทธศาสนา ได้มาทำบุญให้ท่าน แล้ววันนี้ก็มีศพพระตายแล้วก็มา

เผาต่อหน้า ให้ได้เห็นด้วยกันทุกคน ไม่มีใครจะแข่งหน้าใครกันไปได้ละ เกิดแล้วต้องตาย เกิดแล้วต้องตาย ในเวลานี้มีชีวิตอยู่อย่าได้พากัน ประมาท ความดีงามให้พากันเสาะแสวงหา อย่าหาตั้งแต่ความชั่วช้า ลามก ครั้นได้มาก็มีแต่ฟินแต่ไฟเผาไหม้ทั้งเมืองมนุษย์เมืองคนเมืองผี ได้ไปเกิดหมดนั่นละ เพราะตัวเองเป็นผู้ค้ำคะนองในทางไม่ดี สร้างแต่ ความชั่วตายแล้วก็มาเผาตัวเองนั่นละ

วันนี้ได้เห็นเป็นพยานนี้เผาศพพระก็เห็นอยู่นี้ พระนี้ชื่อท่านเดิม อายุ ๔๙ (พรรษา ๒๖ ครับผม) เราได้ส่งไปอยู่ที่วัดบ้านนาแอง ไปแล้ว ถึงเวลาก็ตายเหมือนกันหมด นี่ตายแล้วนี่ก็มาเผาที่นี้ละ ขอบอย่า ประมาท เวลาใช้ชีวิตอยู่ให้คัดเลือกตัวเอง วันนี้จนกระทั่ง ถึงนอนหลับเราได้คิดได้ทำอะไรไว้บ้าง มีดีมีชั่วแทรกกันไป อะไรฝ่ายใดมากฝ่ายใต้น้อยนั่นละเราจะเป็นผู้รับกรรม ด้วยกันทั้งสองฝ่าย เวลาใช้ชีวิตอยู่นี้อย่าได้เสียอกเสียใจ ในภายหลังทั้งๆ ที่เราสามารถทำได้ทุกอย่าง ให้ทำเอาเสีย เกิดมาในชาตินี้นะ เวลาไปเกิดใหม่ไปโดนเอานรกก็ได้นะ ชาตินี้

เป็นชาติที่แน่นอนให้สร้างคุณงามความดีเสีย ตายแล้วคำว่ารก-สวรรค์-นิพพานนี้มีอยู่เป็นประจำตั้งกับตั้งกลับ ใครทำกรรมดีกรรมชั่วอย่างใดไว้ก็ไปเกิดที่นั่นละ

นี่เรามาสร้างความดีบความดี ใจเป็นของฝึกฝนอบรมได้ ท่านจึงสอนให้อบรมจิตใจ ใจเป็นของฝึกฝนได้ ฝึกไปทางที่เลวก็เลวไปเรื่อย ฝึกไปทางที่ดีก็ดีไปเรื่อย นี่ให้เราฝึกฝนความดีของเราให้ถนัดในหัวใจของเรา ตายแล้วบุญบาปนั้นล่ะจะพาเราไป เพราะบุญกับบาปเราผู้สร้างเอง เราสร้างบุญได้บุญ สร้างบาปได้บาป เอาจนกระทั่งหมด บุญบาปละได้หมดถึงนิพพานไม่ต้องมาเกิดอีก นั่นเป็นสุดขีดของผู้สร้างความดี สุดขีดของผู้สร้างความชั่วก็ลงนรกอเวจี ให้พากันระมัดระวัง

คำพูดคำสอนเหล่านี้เป็นคำสอนของพระพุทธเจ้านะ ไม่ใช่เป็นคำสอนของพวกทูหนาดตาเถื่อนมาสอน เป็นจอมปราชญ์มาสอนไว้ ทำบุญได้บุญ ทำบาปได้บาป นรกมี สวรรค์มี นิพพานมี คนที่สร้างความดีย่อมไปทางสูงคือไปทางสวรรค์-นิพพาน คนสร้างความชั่วไปทางต่ำลงนรกอเวจี ให้เราคิดอ่านเสียตั้งแต่บัดนี้นะ ตายแล้วจะไม่ได้ทำ

โดยหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

เทศน์อบรมภิกษุสงฆ์

ตายแล้วไม่ได้คิด ให้คิดตั้งแต่บัดนี้ สร้างพุทโธ-ธัมโม-สังโฆจอมปราชญ์
ทั้งหลายสอนเอาไว้ แล้วจุดลากสัตว์โลกทั้งหลายให้ไปสู่สถานที่ที่ดีดีที่
สมหวังมามากต่อมากแล้ว เราก็คงให้พากันอุทิศสร้างทางที่ท่าน
สอนไว้ และสมหวังทุกสิ่งทุกอย่างที่เราปรารถนาและทำตามคำสอนของ
พระพุทธเจ้า นั่นละ

วันนี้ไม่พูดอะไรมากนัก มีต้นเหตุนี้ละที่ว่าพระตายแล้วก็มาเผา
กันที่นี่ รวมกันเลยกกลายเป็นหลายงาน คนจึงมาแน่นเต็มศาลาเลย แล้ว
ไปก็ให้เอาเรื่องความตายนี้เป็นที่ระลึกในจิตใจ ใจจะไม่ได้ประมาทจะ
สร้างความคิดเรื่อย ๆ ไปนะ หลวงตาก็แก่พูดมากเท่าไรก็ยิ่งอ่อนลง ๆ
ไม่เหมือนแต่ก่อนละ ปีนี่ร่างกายทุกอย่างอ่อนลง พูดมากก็เหนื่อยลำบาก
ให้ท่านทั้งหลายนำเรื่องความตายนี้ไปเตือนตัวเอง ก่อนตายให้สร้าง
ความดีความดีไว้ใส่ตน ความดีนั้นละเป็นคู่มิตรคู่สหายคู่พึ่งเป็นพึ่งตาย
ได้ ความชั่วพึ่งมันไม่ได้ละ มีตั้งแต่หลอกคนชั่วให้หลงในทางที่ผิดทั้งนั้น
ละ เอาละวันนี้พูดเพียงเท่านี้ จะให้พรท่านทั้งหลายที่มา ให้นำสิ่งที่เป็น
มงคลทั้งหลายนี้ไปเป็นคติเครื่องเตือนใจตัวเองก็จะมีความสุข
ความเจริญต่อไป อนาคตที่สมหวังจะเป็นของเรา เอาละที่นี้จะให้พร

ว่างอยู่ที่จิตกับกิเลส

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดสังฆมณฑลวิสุทธิโสภณ (ภูสิงโฆ)

เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

....จะตรงไปทางโคราช-กรุงเทพฯมันไปไม่ได้ละ กักทางตลอดเลย มันไม่สะดวกในการไปการมา ทางไปทางอุดร-บ้านฝือ-สกลนครไปได้สะดวก ตรงไปนั้นไม่ได้เขาสะกดไว้หมดท่า นี่ก็เพราะข้าศึกนั้นแหละ ข้าศึกในตัวเราเอง ระวังแครงใจเขา ตัวเองไม่เคยระวังแครงใจว่ามันสร้างพิษสร้างภัยได้ขึ้นมา ระวังตั้งแต่นั้นตัวสร้างพิษไม่ระวัง

อยู่นี้มันก็สบายอยู่ในป่าในเขาสบาย อยู่ในเขาเงียบ ธรรมดามันเงียบหมดตลอด ยิ่งเข้ามาสู่สถานที่จะบำเพ็ญเพียรก็เหมือนกับเป็นที่ตั้งเวทียืนมาละ สติก็มาเองๆ แต่ที่อย่างนี้เสียไม่มี ไม่เหมือนแต่ก่อน แถวนี่ป่าเสือนะนี่ ดงบ้านตาดเป็นดงป่าเสือ จังหวัดไหนก็ตามเสือมีอยู่ทุกจังหวัด เพราะเรานักท่องเที่ยว ที่เขื่อนนั้นละเราไปอยู่ที่เขื่อนนั้น ความเพียรดี เวลากลัวตายแล้วจิตมันเข้าข้างโน แต่ส่วนมากมันไม่เข้า ถ้าเข้าแล้วก็หายกลัว

ลงทางนั้นก็ไม่ได้ไป ลงไปทางโคราชไปทางนั้นไม่ได้ไป ตั้งด่าน

อะไร มนุษย์นั้นละตั้งด่าน มนุษย์ในเมืองไทยนี่ละตั้งด่านใส่กัน มันเหมือนบ้า เราอยากว่าอย่างนั้น ก็เลสตัวมันสร้างพิษสร้างภัยตัวเป็นข้าศึกศัตรูมันมืออยู่ในใจไม่ตั้งด่านดูมันนะ สติไม่มี ตั้งด่านดูก็เลสมันคิดเรื่องอะไรๆ ไม่ดู กลัวเหมือนคนกลัวผี ที่ไหนมีผีแล้วจิตไปอยู่กับผี หากว่ากลัวกลัวแต่ก็อยู่ในป่าช้า กลัวป่าช้า ถ้าไม่กลัวมันอยู่กับธรรม ท่านสอนผู้ภาวนาจึงให้จิตอยู่กับธรรมเราภาวนาแบบไหนให้อยู่นี้ จิตไม่มีโอกาสออกไปเที่ยวข้างนอกมันก็อยู่นี้ จิตเมื่อมีผู้อารักขาคือสติแล้วมันจะอบอุ้มแล้วมันคงๆ เรื่อยๆ นี่ทำหมดแล้วนะนี่ ไม่ใช่ว่ามาคุยว้อๆ เฉยๆ ทำหมดแล้วสติไม่ออกจิตอยู่กับตัวมันจะกลัวขนาดไหนก็ตามมันจะเข้ามาที่นี้ เข้ามาถึงที่นี้แล้วไม่กลัว จิตไม่มีที่พึ่งกลัว ถ้าจิตมีธรรมเป็นหลักใจแล้วไม่กลัวละ

แต่ก่อนมาทางหมู่บ้านไหนดนะ เดี่ยวนี้ตัดมาทางนี้ ออกจากวัดก็มาทางทิศใต้บ๊ีบๆ เข้านี้เลย ถ้ามาทางหมู่บ้านนั้นตามลำดับไกล ผ่านบ้านนั้นบ้านนี้ก็จะมาถึงไกล นี่ออกจากวัดทางตรงมาเลยมานี้เข้าเลย ในหนังสือท่านแสดงไว้ว่า วุสิต์ พุทธุมจริยั กตัม กรณียั ผู้เสรีจกิจ กิจนั้นกิเลสเป็นข้าศึกพอง่ากิเลสที่มีในใจแล้ว

หมดงาน พระอรหันต์หมดงาน หมดโดยสิ้นเชิง งานอย่างนั้นอย่างนี้ ไม่เรียกว่าเป็นงานนะ งานสำคัญคืองานที่กิเลสบงการงานจำเป็น เรียกว่ามีงาน แต่มันจำเป็นจริงๆ ก็คืองานแก้กิเลส เมื่อแก้ได้จริงๆ หมดแล้วไม่มีงานนะ วุสิตปุระหุมจริยฺ์ เรียกว่าท่านผู้สิ้นแล้ว อันเข้าศึกคือกิเลส ช่างมันได้แล้วไปที่ไหน ก็ไม่มีงาน เป็นคนว่างงาน จิตสิ้นกิเลสแล้วเป็นจิตที่ว่างงาน ไม่ยุ่งกับอะไร

นี่อ่อนลงทุกวันละธาตุขันธ์ อ่อนลงทุกวัน หลังก็เจ็บเดี๋ยวนี้ เจ็บหลัง มันจึงไม่สะดวก ไปไหนมาไหนไม่สะดวก อันนี้ก็เป็นอันหนึ่ง นี้ได้ท่อไว้ (แผลที่เท้า) ไปไหนต้องขึ้นรถ มานี้ก็มีรถน้อยมา รถน้อย เอามาจากบ้านตาดหรือใจไม่รู้ ส่วนมากเขาจะเอาแนบอยู่ในรถนั้นละ มา ออกจากนั้นก็ขึ้นนี้ ออกจากนี้ก็ขึ้นรถนี้แล้วก็ขึ้นรถใหญ่ เป็นอย่างนั้นละ

เหมาะจะละการประกอบความพากเพียร อยู่ที่นี้เหมาะ อยู่ในป่า ในเขา ผู้จะธรรมเจริญในใจมักจะวัดดูภายนอกขาดแคลน การอยู่ การกินใช้สอยขาดๆ เกินๆ กินอะไรก็แล้วไปๆ เลย แต่จิตมุ่งธรรมตลอด นั้นละธรรมเจริญ เพราะฉะนั้นพระกรรมฐานท่านจึงอยู่ในป่าในเขา บางแห่งสามสี่หลังคาเรือนไปอยู่ เทียวแต่ก่อนอย่างนั้นละ อยู่ในบ้านใหญ่ ไม่เคยไม่ไป ไปหาอยู่บ้านเล็กๆ น้อยๆ ในป่าในเขา มันมีอยู่นะบ้าน

เรามองไปนี้เหมือนมันมีแต่ป่าครั้งไปแล้วมันมีบ้านคนอยู่แทรกอยู่นั้นละ
ไปบิณฑบาตกับเขาแหละ เพราะไม่ได้ห่วงใยอะไรกับอาหารการกิน
ห่วงแต่ธรรม ขอให้ได้บำเพ็ญธรรมสะดวกดี ๆ อย่างนั้นละ

นี่เอาเสียจนกระทั่งหมดงาน พระอรหันต์และพระพุทธรเจ้าลงมา
ทุกพระองค์อรหันต์ทุกพระองค์เป็นอันเดียวกันหมด เรียกว่าผู้หมดงาน
หมดงานทำ ก็เลสเตายหมดแล้วก็ไม่มีงาน นี่ก็ทำไปอย่างนี้จะเพื่อ
ธาตุเพื่อขันธ หรือนั่งภาวนาสงบใจไปธรรมดา ถ้ากิเลสสิ้นแล้วเรียกว่า
เป็นผู้หมดงานแล้ว หมด ถ้ากิเลสยังไม่สิ้นมีมากเท่าไร น้อยเท่าไร
เป็นงานทั้งนั้นละ งานยุ่ง ถ้ากิเลสมันสิ้นแล้วเป็นคนหมดงาน อยู่ไปดูไป
ฟังไปทำไปแต่ไม่ใช่เป็นสิ่งสำคัญเหมือนกิเลสพาทำ ถ้ากิเลสพาดูพาฟัง
พาอะไรนี่เป็นตัวสำคัญมากเป็นภัยต่อเรา ถ้ากิเลสขาดลงไปแล้ว
ดูอะไรก็ได้หมด ไม่มีอะไรเป็นภัย เหนือมันหมดแล้ว นั่น

เพราะอย่างนั้นท่านจึงว่าพระพุทธรเจ้า-พระอรหันต์ทุก ๆ พระองค์
เป็นผู้หมดงาน ว่างหมดเลย จิตใจว่าง ถ้าจิตใจว่างแล้วว่างละ
ถ้าจิตใจยังมีกิเลสอยู่จะขึ้นอยู่บนอากาศมันก็ไม่ว่าง
มันไม่ว่าง มันว่างอยู่ที่จิตกับกิเลส กิเลสสิ้นแล้วว่างเลย

ถ้ากิเลสยังมีอยู่ไม่ว่างตลอดไปเอาให้มันเห็นจิตว่างเป็นจิตอย่างไร พระพุทธเจ้าสอนไว้แท้ๆ เป็นสวากขาตธรรมตรัสไว้ชอบแล้วทำไมเราไม่เข้าไปถึง ท่านตรัสไว้ชอบแล้วเราทำตามท่านมันก็ชอบ สุดท้ายก็หมดงานฆ่ากิเลส งานในโลกไม่มีอะไรสำคัญ ขอให้งานฆ่ากิเลสสิ้นไปแล้วอยู่ไหนสบาย เรียกว่าผู้หมดงาน ว่างไปหมดเลย

มาในชาตินี้เป็นชาติสุดท้ายที่พูดให้ประชาชนชนญาติโยมฟัง ที่ใกล้ชิดติดพันไม่พูด แต่ลูกศิษย์ลูกหาไม่เคยพูด พูดกลางๆ ไปเสีย ถ้าจะพูดพูดเฉพาะบอกตรงๆ เลย บอกตรงๆ ถามตรงๆ เป็นอย่างไร จิตเวลานี้พิจารณาอะไรนั้นเท่านั้น พบบอกว่าจิตพิจารณาอย่างนั้นรู้แล้วนะ ผู้เหนือกว่ารู้บีบตันทีเลย รู้บีบตันที นั่นละรู้อยู่กับเจ้าของ สนฺทิวฺจฺจโก รู้ด้วยตนเอง

มีแต่จะกลับเท่านั้นละ ไม่ไปไหนกลับวัด งานคนมาเกี่ยวข้อง ยิ่งมากนะ แต่เราปิดประตูกันไว้ไม่ให้เข้า ถ้าจะมีธุระอะไรจะมีพระไปติดต่ออีกทีหนึ่ง ไม่อย่างนั้นไม่ได้นะตายกับคน ถ้ามีคนมากงานยุ่งมาก ให้มีแต่กิเลสกับธรรมพัดกันนั้นละงานเพื่อว่าง พอกิเลสขาดสะบั้นหมดแล้วว่างหมดเลย เดินนั่งนอนอยู่ด้วยความว่างทั้งนั้นละ เรียกว่าหมดงาน งานใหญ่เท่าไรก็คืองานกิเลส นั่นละ

พระมีอยู่นี้ก็องค์ (๒๗ องค์ครับผม) พระ ๒๗ องค์ แต่จะมีมากขนาดไหนมันก็สังัด สะดวกสบายไม่มีงานกวน อยู่นี้เราก็อะตลกเหมือนกัน กับนักบวชทั้งหลายที่อยู่เด่นๆ ด้านๆ ไม่ได้เรื่องนะ ใครภาวนาดี ๆ นั่นละธรรมอยู่กับคนนั้นนะ ธรรมไม่อยู่กับคนขี้เกียจ ขี้คร้านอะไร อยู่กับความขยันหมั่นเพียร เอาเสียให้จนมันขาดสะบั้นกับจิต จากนั้นหมดงาน ผู้หมดงานจริงๆ คือพระอรหันต์-พระพุทธเจ้า ทุกพระองค์หมดงาน ว่างเลยตลอด งานเหล่านี้เราก็อธิวามันเป็นงานภายนอกต่างหากนะ ทำนั้นทำนี้ แต่งานสำคัญคืองานภาวนาแก้กิเลส นี่เป็นงานหนักมากอยู่ พอแก้อันนี้ได้แล้วที่ไหนก็ไม่มีการกวนใจ กิเลสไม่มีไม่มีอะไรกวนใจละ เอามันเป็นอย่างนั้นละ มันถึงสมชื่อสมนามว่าเราได้มาบวชและได้มาบำเพ็ญศาสนา ให้มันเห็นภายในจำอยู่อย่างนั้น นั่นละเรียกว่าผู้ว่างงาน

พระพุทธเจ้า-พระอรหันต์ทุกพระองค์เป็นประเภทที่ว่าว่างงานหมดเลย ทำภายนอกอย่างนี้ทำกรรมดาพ้ออาศัยธาตุขันธ์อยู่เท่านั้นละ แต่กิเลสเต็มหัวใจ ทีนี้พอฟาดกิเลสขาดจากหัวใจหมดแล้วจิตว่างหมดทีนี้ อยู่ที่ไหนก็ได้สร้างให้อยู่ก็อยู่ไป สำคัญที่กิเลสอยู่หัวใจมีอำนาจมากยุ่งมากนะ พอกิเลสขาดจากหัวใจแล้วไม่มีงาน หมด พระพุทธเจ้า-

พระอรหันต์ทุกๆ พระองค์ไม่มีงาน เป็นจิตที่ว่างงาน ว่างเลย
อะไรที่เป็นกิเลสไม่มีก็ไม่กวนใจ คิดกรรมตาอย่างนั้นๆ มันไม่มีกิเลส
ถ้าจิตมีกิเลสอยู่แล้วคิดอย่างไรมันก็เป็นกิเลสอยู่ในตัวของมันนั่นละ
มันเอาไปกินจนได้ถ้ามันมีอยู่นั้น ถ้ามันไม่มีแล้วเป็นคนว่างงาน อยู่ที่ไหน
ว่างหมด ในโลกนี้ก็ว่าง รอดแต่ขันธพ้อขันธพังแล้วก็ดีด นี่ละว่างงาน

เอาละทีนี้ลากลับแล้วนะ ถ้าอยู่นานๆ เดี่ยวบรรดาพี่น้องลูกศิษย์
ลูกหาขนาบไล่มันเสียเกียรติเข้าใจไหม ไปด้วยความถูกขับไล่มัน
เสียเกียรติ ต้องไปโดยลำพัง ระยะเวลาจะไปไหนมาไหนเขากันทางหมดนะ
ข้าศึกของเมืองไทยเองละเป็นข้าศึกต่อกันแล้วพระก็เป็นข้าศึกกับเขากัน
เลย นี่เขาว่าที่ไหนไม่ควรไปเราก็กไม่ไป ให้เป็นอะไรไม่เป็นแต่มันก็เป็น
เรื่องทำให้เสียเวลา รำคาญเท่านั้นเอง นี่มันใกล้แล้วนะนี่
อายุ ๔๗ กำลังเข้า ๔๘ จะเต็มวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๔๘ ปีเต็ม ให้พรย่อๆ
แล้วก็ไปแล้วนะ

สร้างชาติแล้วจิตใจเบา

เทศน์อบรมภรรยา ณ วัดป่าบ้านตาด

เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๓

ชาวพุทธเราเป็นผู้ใจบุญ ไปไหนไม่อดอยากขาดแคลน สิ่งเหล่านี้ติดตัวไปไม่ได้ บุญกุศลเท่านั้นติดไป ให้พากันสร้างบุญสร้างกุศล บาบก็แอบไปด้วยนะ เราไม่อยากจะบาบแต่สร้างแต่บาบก็หาบแต่กรรมไป เข้าใจไหมละ ให้สร้างบุญสร้างกุศลนั้นแหละ ไปไหนเย็นใจสบายใจ สร้างบุญสร้างกุศลมากๆ จิตใจเบา หิวเลย มันมาเบาอยู่ที่ใจนะ เราสร้างอะไรก็ตามความดีงามทั้งหลายมาเบาอยู่ที่ใจของเรา เบาหิวๆ พอลมหายใจขาดก็ติดเลย ติดขึ้นนะ ไม่ใช่ติดลง คนสร้างบาบ สร้างกรรมมากๆ ติดลงเลย ถ้าคนสร้างบุญสร้างกุศลมากๆ ติดขึ้น ให้จำเอาไว้

คำนี้เป็นคำสอนของพระพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์ ท่านสอนใครไม่มีผิด เรียกว่าสวากขาตธรรม ท่านตรัสไว้ชอบแล้วทุกอย่าง ให้เราปฏิบัติตามที่ท่าน เราจะเบาหิวๆ นะ ใ้ไปแล้วจมนเลยๆ ภูเขาทั้งลูกยังไม่หนักเท่ากรรมของคนที่สร้างแต่ความชั่ว สร้างแต่ความชั่วจมนเลยๆ

สร้างแต่ความดีนี้ดีดเลยๆ ให้พากันจำเอา สร้างความดีแล้วเบา
จิตใจเบาหวิวๆ เลย สร้างแต่ความชั่วหนัก พอดคิดถึงเรื่องความเป็น
ความตายความเดือดร้อนที่เคยทำความชั่วมา มันปรากฏมาถ่วงจิตใจ
ให้นักอึ้งทีเดียว แต่ความดีทั้งหลายเราคิดถึงความเป็นความตาย แล้ว
ก็คิดถึงความดีนี้ดีดเลยนะ จำเอา วันนี้พูดเท่านั้นละ ไม่พูดมาก เหนื่อย
ต่อไปนี้จะให้พร

โดยหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

เทศน์อบรมภราดร

ใจสบายแล้วทบทวนกาย

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๓

วันนี้จะเอาของไปโรงพยาบาลไหนไม่รู้ ไปโรงพยาบาล ไปแต่ละ
โรงๆ วันหนึ่งๆ เอาของไปให้โรงพยาบาลแต่ละโรงๆ คำนวณเอาไว้
ระยะสั้นยาวขนาดไหนกำหนดไว้แล้วก็ไปตามนั้น

อาทิตย์นี้ไม่สบาย มันเป็นของมันอยู่ภายใน ไม่สบายอาทิตย์นี้
แต่ใจสบายอยู่ ใจไป ร่างกายไม่สบายจับยกขึ้นรถไป ใจสบาย
ใจไป ใจสบายแล้วหมดที่หมาย ให้พากันจำเอาไว้ จะไปเกิด
ไปตายที่ไหนหมดความหมาย ใจสิ้นสุดการท่องเที่ยวใน
วิภวสงสาร เมื่อใจสิ้นสุดการก้าวรถถอยแล้วก็อยู่ เรียกว่า
ธรรมกับใจเป็นอันเดียวกัน ธรรมกับใจเป็นอันเดียวกัน อยู่ที่ไหน
ก็อยู่ได้สบายๆ

วันนี้ก็ยังจะไปอยู่นะ ฉันทเสร็จแล้วก็จะไป เอาของไปให้
โรงพยาบาลต่างๆ

อย่าเอาชวากหนามกันทางเดิน

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

ทองคำได้ ๑๒ ตันนะ ทองคำที่เข้าคลังหลวงคราวนี้ได้ ๑๒ ตัน
กับ ๑๒๕ กิโลเข้าคลังหลวง ดอลลาร์ได้ ๑๐ ล้าน ๒ แสน (๑๐,๒๑๔,๖๐๐)
ได้เยอะอยู่นะ ยอดเงินนั้นอะไรนั้น (ตีक्सงษ์อาพาธ ๑๐ ชั้น โรงพยาบาล
อุตรธานี หลวงตากะไว้ ๕๐๐ ล้าน ได้ตอนนี้ ๓๓๑,๐๓๙,๘๒๓ บาท
ครับ) นี่ตีक्सงษ์อาพาธยอดเงินที่ได้แล้วนะนี่ ๓๓๑,๐๓๙,๘๒๓ บาท
คิดเป็นผ้าป่าเท่านั้นเอง ตีक्सงษ์มันคำนวณเท่าไร (คำนวณไว้ ๕๐๐
ล้านบาทครับ) ตอนนี้ก็ได้ ๓๓๑,๐๓๙,๘๒๓ บาท

นี่ได้รวมทางนูนรวมทางนี้เข้าส่วนรวมเราไม่เอาอะไรละหากดิน
ดินเพื่อโลกนี้เราดินจริงๆ ดินเพื่อโลกสงสาร ความเมตตาทางไหนๆ
ให้หมดเลย สำหรับวัดนี้ไม่มีเงินไม่มีวัดนี้ สมบัติอะไรไม่มี ออกหมดเลย
ออกช่วยโลกช่วยสงสาร ตัวเราเองเราไม่เอาอะไรละ มีแต่ความสงสาร
ที่ติดดินอยู่นี้เป็นไปด้วยความเมตตาสงสารนะ ไม่ได้เป็นเพราะอะไร
บินไปๆ อย่างนั้นละทุกวัน เจ้าของจะเป็นอะไรก็เป็นหัวใจที่อยู่
ร่างกายมันจะพังด้วยกันหมดเอาฟัง เวลามันไม่พังใช้มันไป เรื่องร่างกาย

มันไม่แข็งแรงละ อ่อนแอ แต่ใจมันไม่อ่อนนะใจ แข็งแกร่งตลอดเวลา
พูดให้มันเต็มยศก็สว่างจ้าไปหมดละ

นี่ละคุณค่าแห่งการอบรม เฉพาะอย่างยิ่งจิตตภาวนาเอาจริง
เอาจิตภาวนา เวลามันปรากฏผลขึ้นมากี่เป็นที่พอใจ ในบางครั้งก็ยังไม่
เคยพูดนี่นะ เดินจงกรมอยู่วัดดอยหรืออะไรนะ วัดดอยธรรมเจดีย์
เดินจงกรมอยู่ตอนเช้า จิตตอนนั้นมันเข้าขั้นสว่าง ว่างหมดเลย ดูจิต
เจ้าของมันสว่างไสวมันสว่าง ยืนรำพึงอยู่นั้น โห..จิตเราทำไมมันถึง
สว่างไสวมันถึงว่าเอาขนาดนี้น้ำ อัจฉริยะใจเจ้าของ สักประเดี๋ยว
ธรรมท่านเตือนขึ้นมา มันจะสว่างขนาดไหนถ้ามีจุดมืดอมอยู่ที่ไหนนั้น
แหละมันยังมีภพมีชาติอยู่ ไม่จัดว่าสว่างเต็มที่ ความหมายว่าอย่างนั้น
สะดุดใจก็กละ

นั่นละเวลาสว่างจนเจ้าของอัจฉริยะเจ้าของ มันสว่างหมดเลย
อัจฉริยะเจ้าของแล้วธรรมท่านก็เตือน ถ้ามีจุดมืดอมอยู่ที่ไหนนั้นแล
ต่อมแห่งภพแห่งชาติจะกลับมาเกิดมาตายอีก จุดนั้นละจุดภพจุดชาติ
สะดุดใจ นี่ก็ได้มาแล้วให้พี่น้องฟัง เพราะเราทำมาเต็มเม็ดเต็มหน่วย
ทุกอย่าง ไม่ได้เหาะเหยนะ ทำความพากความเพียรทุกด้าน
เอาจริงเอาจังมากที่สุด เหลาะๆ เหลาะๆ มาพิจารณาด้วยอันหลัง

เจ้าของไม่มี ถึงจะยากลำบากล้มลุกคลุกคลานเอาล้มลุกขึ้นชดกันอีกตลอดมา แล้วก็ได้ผลอย่างนี้ละ ปราบกฏผลเป็นที่พอใจ จิตใจสว่างไสวอยู่อย่างนั้นตลอด

นี่คุณค่าแห่งความอดส่ำห้พยายาม อย่าเหยะแหะนะ ให้มีความขยันหมั่นเพียรทุกอย่าง อย่าเหยะๆ แหะๆ ทำอะไรก็เหยะๆ แหะๆ จะรักษาศีลก็กลัวจะตายเสีย รักษาศีลไม่ได้มากได้ ๕ ได้ ๘ เป็นบางครั้งบางกาล เป็นวัน ๗ ค่า ๘ ค่าควรจะได้ศีล ๘ มันก็ไม่ได้ส่วนศีล ๕ ประจำตนควรจะได้มันก็ไม่ได้เสีย มองดูศีลดูธรรมในเจ้าของไม่มีแล้วจะไปสวรรค์ชั้นพรหมไปนิพพานก็ไม่ทราบจะเอาอะไรพาไป ความขี้เกียจจ้ครั้นมันไม่ได้พาไป มันพาจม พวกกันจำเอานะ ถ้าว่าความขยันหมั่นเพียรบำเพ็ญความดีงามมันถึงจะไปได้

ท่านผู้ทีหลุดพ้นเป็นคติตัวอย่างของพวกเรา เป็นอย่างดีเลิศมา ก็คือพระพุทธเจ้าพระสาวกทั้งหลายนี้ละท่านเอาจริงเอาจัง เป็นคติตัวอย่างของพวกเราได้ เป็นอย่างดี เราอย่าเอาขวากเอาหนามไปกันไปกันทางเดินที่ ท่านสอนไว้เรียบร้อยราบรื่นดีงามให้ดำเนินตามนั้นนะ

ไม่เช่นนั้นมันจะไปไม่รอด มองที่ไหนมีแต่ความขี้เกียจขี้คร้านท้อแท้
อ่อนแอใช้ไม่ได้นะ ให้พากันถอดสั้ทพยายามทำลงไปแล้วผล
มันได้แก่เรานี้ละ ลำบากขนาดไหนก็ได้แก่เรา ไม่ได้แก่ใครละ
ขี้เกียจขนาดไหนก็ได้แก่เรา ได้แก่เรานั้นละ ความขยันหมั่นเพียร
มาน้อยเพียงไรก็มาได้แก่เรา ให้พากันจำเอานะ เท่านั้นละ
ไม่พูดมาก เหนื่อยนะ ให้พระละ

ใครดีเอาเป็นคติสอนใจ

เทศน์อบรมภราดร ณ วัดป่าบ้านตาด

เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๓

เวลารว่างเข้าวัดเข้าวาละดีละนะ ถ้าปล่อยเลยไปตามโลกมัน
เตลิดเปิดเปิง ไปแล้วไม่กลับ ไปเตลิดเปิดเปิงไปเลย ไปด้วย
ความเพลิดเพลิน คือความเพลิดเพลินจะไม่พาใครยับยั้งละ ไปเรื่อย
ไม่มีธรรมในใจไม่ดูตัวเสมอไปดูตั้งแต่คนอื่น คนนั้นเป็นอย่างไร คนนั้น
เป็นอย่างไร ไม่ดูตัวเองคนเรา ส่วนมากมันจึงมักเสียที่ตัวของเราเอง
ไม่ได้เสียที่เราดูนะ มาเสียที่ตัวของเรา เราไม่ดูเรา ให้ดูเราด้วย
แล้วดูคนอื่นด้วย ใครดีอย่างไรเอามาเป็นคติเครื่องสอนใจ อย่างนั้นละดี
เรียกว่าดูเป็นประโยชน์เป็นผล วันนี้พูดเท่านั้นละ ไม่พูดอะไรมากมาย.....

ดูแต่ขั้นธำจิ๊บอง

เทศน์อบรมรราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด

เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๓

เราพยายามหารวมเข้ามารวมเข้ามาเพื่อส่วนรวม เป็นเครื่องประดับชาติไทยของเรา รวมเข้ามารวมเข้ามา สำหรับเราเองมันไม่หมายอะไรแล้วละ พวดให้มันขัดเสี่ย จวนจะตายแล้วพวดให้ลูกหลานฟังเสี่ยที่มาเยี่ยมมาเกี่ยวข้องนี้สมเหตุสมผลบอตรงๆ เลย คือเราไม่มีอะไรบกร่องแล้ว หมดทุกอย่าง ชาตินี้เป็นชาติสุดท้ายของเราด้วยบอขัดๆเลย ไม่มีก้าวหน้าถอยหลังไม่มี ธรรมดาถึงแล้ว ธรรมดาคือจิตที่บริสุทธิ์เต็มส่วน ธรรมกับจิตเป็นอันเดียวกันแล้วเรียกว่าธรรมดา นี่ละธรรมดา เมื่อเข้าถึงแล้ว จิตเป็นธรรมดานะ เวลาตะเกียกตะกายล้มลุกคลุกคลานนี้ โธเอาเป็นเอาตายจริงๆ นะ นั่งภาวนาจนกันแตก นั่งตลอดรุ่งๆ เอาเสี่ยจนกันแตก เวลาทำก็ทำอย่างนั้นละ นิสัยเรามั่นจริงจังมาก ทำอะไรจริง ถ้าว่ำทำความเพียรเอาตายเข้าว่าเลยทุกอย่างทำอย่างนั้นละ

เดี๋ยวนี้มันอ่อนแอมากแล้ว ไปไหนมาไหนก็ไม่ไหวแล้วคือมัน
หมดกำลังเข้ามาทุกวันๆนะ มันหมดกำลัง หมดเข้าๆ เดินไปไหน
ตามนี้ก็ไมไหว เดินตามกฎึเท่า่นั้นละ ไม่ได้เดินนะตามวัดตามวา
เดี๋ยวนี้ไม่ไป ไม่ไปไหนเลย จากกฎึมานี้ก็ขึ้นล้อมา มันหดเข้ามา ๐๘.๓๐
แล้ว มันไม่เอาอะไรละทุกวันนี้ มันปล่อยหมดแล้ว ทุกอย่างปล่อยหมด
ภาระอะไรๆ ทั่วโลกปล่อยเข้ามา มาดูแต่ขั้นเจ้าของ **ขั้นนี้**
เป็นตัวติดตัวดินที่สุด กองทุกข์อยู่ที่ขั้นมารวมอยู่ที่ขั้นนี้ละ
ที่นี้ก็ไปละนะ....

โดยหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

เทศน์อบรมภราดร

ฝึกตัวเป็นของสำคัญมาก

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด

เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

(หลวงตาครับ สถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดอุดรธานี
เขานำเด็กมาปฏิบัติธรรมและบำเพ็ญประโยชน์ ร่วมทำบุญถวายข้าว
๑,๐๐๐ บาทครับ) โอนมาเท่าไรทั้งหมด ออกกระจายทั่วโลก ไม่ได้อยู่
อยู่น้ออกหมดเลย เพราะเราไม่คิดที่จะให้มันอยู่ มีแต่จะให้ไป ออกช่วย
โลกช่วยสงสาร

ผู้ที่มาเข้าวัดเข้าวาทำให้หน้าคดีอันดีงามของทางวัดไปใช้ในะ สถานที่
นี้เป็นสถานที่อบรมความดีงามทั้งหลาย ไม่ว่าจะเด็กผู้ใหญ่มาเพื่อศึกษา
อบรมความดีงามไปประพฤติปฏิบัติ เจ้าของนั้นละจะเป็นคนดีงาม
ไม่ใช่ผู้ใด ถ้าว่าตกแต่ง เราตกแต่งตั้งแต่สิ่งภายนอก กิริยามารยาท
ความประพฤติอันดีงามเราไม่สนใจประพฤติมันก็ไม่ดี แต่งตัวเทวดา
สู้ไม่ได้ ก็ไม่เป็นท่า แต่งแต่ตัวเฉยๆ ไม่แต่งใจ แต่งใจแล้วดี
ถ้าแต่งใจแล้ว ความดีงามมันจะออกจากหัวใจ

คนเราคำว่าคนๆ มันคนกลางๆ นะ คนดีก็มี

คนชั่วก็เยอะ นี่เกิดจากการอบรมฝึกฝนตนเอง ถ้าไม่ฝึกฝนไม่ได้ เราจะให้คนอื่นคนใดมาฝึกฝนอบรมเราไม่ได้นะ เราต้องฝึกฝนอบรมเรา เมื่อได้รับโอวาทจากครูบาอาจารย์แล้ว ก็ไปประพฤติปฏิบัติตัวให้เป็นคนดี เราฝึกเราเป็นคนดีตั้งแต่เป็นเด็ก ถึงผู้ใหญ่มันก็ดีไปเรื่อย ๆ ถ้าฝึกเจ้าของเป็นคนชั่วทั้ง ๆ ที่เราไม่ได้ฝึก แต่เป็นความสมัครใจไปในทางชั่วมันก็มีแต่ความชั่วเต็มตัว ถ้าฝึกฝนในทางความดีมีการฝึกการดัดแปลงตนเองมันก็เป็นคนดี

อยู่กับการฝึกนะ ไม่ฝึกไม่ได้มนุษย์เรา เกิดเป็นมนุษย์เฉย ๆ มนุษย์เต็มโลก มนุษย์ที่เลวที่สุดก็มีเยอะในโลกอันนี้ เพราะการไม่ฝึก การปล่อยเนื้อปล่อยตัวเอาตามชอบใจ ใครชอบอะไรทำลงไป ๆ ไม่คิดว่าผิดถูกชั่วดีประการใด อย่างนั้นหาความดีไม่ได้ ต้องฝึกตัวเองนะทุกคน ยิ่งมาวัดมาวานี้ด้วยแล้วก็มีการฝึกฝนอบรมตนควรจะได้ของดีไปใช้ในบ้านเรือนในตัวของเราเอง เป็นฆราวาสฝึกแบบหนึ่ง มาบวชเป็นพระแล้วก็ฝึกอีกแบบหนึ่ง เป็นจัน ๆ เป็นตอน ๆ ไป บวชเป็นพระ พระโกโรโกโสก็มี พระดีก็เยอะ นี่ขึ้นอยู่กับการฝึกหัดตน รู้สึกตัวว่าเป็นพระแล้วตั้งใจปฏิบัติตัวให้ดีขึ้นมันก็ดีไปเรื่อย ๆ มีแต่ชื่อว่าพระเฉย ๆ

เขียนติดหน้ากระดาษมันก็มีแต่คำว่าพระๆ แต่คนมันเลวมันใช้ไม่ได้
พากันจดจำเอา

การฝึกตัวละดี ฝึกอะไรสู้ฝึกตัวไม่ได้ฝึกสิ่งใดก็ตาม
ถ้าไม่ฝึกตัวแล้วไม่ดีเลย ต้องฝึกตัวเป็นของสำคัญมาก
คนเราต้องฝึกตัวให้ดี ความอยากอยากด้วยกันทุกคนอย่างใดที่เป็นภัย
อย่างใดที่เป็นคุณก็ ให้ดำเนินตามความอยากที่เป็นคุณ อย่าไปเดิน
ตามรอยแห่งความชั่วช้าลามกมันจะชั่วช้าไปเรื่อยๆ หาความดีไม่ได้
ตั้งแต่เกิดมาก็มาฝึกตน ฝึกให้ดี การฝึกก็มีหลายชั้นหลายตอน
ฆราวาสฝึกตนใส่อรรถใส่ธรรมเป็นอย่างหนึ่ง พระฝึกตนเข้าสู่ธรรมวินัย
เป็นอีกอย่างหนึ่ง เป็นชั้นๆ ตอนๆ ไป ให้เรานำไปฝึกในความเป็น
ฆราวาสก็เป็นเด็กดี เป็นฆราวาสที่ดี ถ้าเป็นพระก็เป็นพระที่ดี
อย่าเป็นพระโกโรโกโส ใช้ไม่ได้นะ

ทุกอย่างขึ้นจากการฝึกทั้งนั้น ไม่ฝึกไม่ได้ คนเราเพียงแต่ว่าคนๆ
เฉยๆ ใครๆ เกิดขึ้นมาก็เรียกว่าคน แต่ดีหรือชั่วมันขึ้นอยู่กับความ
ดัดแปลงตัวเอง ถ้าไม่ดัดแปลงมันไม่ดีขึ้นเกิดมาเป็นมนุษย์เท่าไรก็มนุษย์
รกโลกรกสงสารอยู่ทั้งนั้นละ ให้เป็นมนุษย์ที่ดี ให้ฝึก การอยู่การกิน

การใช้สอยก็ให้รู้จักประมาณ อย่าฟุ้งเฟ้อเห่อเหิม ไม่ดี การฝึกฝนอบรม การอยู่การกินใช้สอยนี้สำคัญมาก เราต้องมีการฝึกเอา ฝึกในลึนในปาก ในใจของเรานั้นแหละ เราไม่ให้มันทำมันไม่ทำละ ใจเป็นผู้บังคับ ถ้าใจ ปล่อยตัวแล้วก็เลอะเทอะไปหมด ไม่มีอะไรเป็นของดี ตั้งแต่วันเกิด ถึงวันตายเลวตลอดถึงวันตาย หาความดีไม่ได้ ถ้าผู้ฝึกตนแล้ว ก็ฝึกไปเรื่อยๆ มันก็ดีไปเรื่อยๆ ต่อไปก็ชินในการฝึกดี ให้พากันจำเอา อย่างพระท่านมาบวชอย่างนี้ก็เหมือนกัน ท่านผู้บวชตั้งใจจะเป็น พระดีจริงๆ ท่านไม่นอกเหนือไปจากธรรมวินัย ธรรมวินัยติดตัวเลย นั่นละพระดีอยู่กับธรรมวินัยเป็นเครื่องวัดดวง ถ้าไม่มีธรรมวินัยซึ่งเป็น ของดิลกของดีเป็นเครื่องวัดดวงตัวเองแล้วไม่ดีทั้งนั้นละ ต้องให้มี แบบมี ฉับที่ดิงามเข้ามาตัดกายวาจาใจของตน ให้พากันจำเอา วันนี้ ไม่พูดมาก เหนื่อย ทุกวันนี้เหนื่อยมาได้อาทิตย์หนึ่งแล้ว ไม่ค่อยสบาย เอาเท่านั้นละ จะให้ศีลให้พร

คิดอะไรเป็นธรรมหมวด

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

เมื่อวานเราไปไหน (ไปวัดเขาใหญ่เจริญธรรม อาจารย์อุทัย
ครับผม) ท่านอุทัย เราจำไม่ได้ทุกวันนี้ ความจำนี่หดเข้ามาๆ
ความจำหดย่อเข้ามา ต่อไปจะเหลือแต่ลำดับ กิ่งก้านดอกใบพังลงหมด
สัญญาความจำก็ไม่ใช่ทำ ยังเหลือแต่จิต แต่จิตไม่มีอะไร กิริยาของจิต
นี้มันกิ่งก้านสาขาดอกใบของต้นไม้ ค่อยพังลงๆ ยังเหลือแต่ลำดับ
จากนั้นลำดับก็พังอีก อันนี้ก็พังลงไป น้ำมันพังเข้ามา นิ่งก็ไม่ถนัด
นิ่งก็เหี้ยมดชา เรานิ่งไม่ถนัด ถ้านิ่งอย่างนี้ถนัดดี พอมานิ่งพิชชาเอาละ
ไม่นานมันเล่นงานเรา

(ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเราจะเอาหลวงตาไปรักษา ตรงเท้า
เลือดไปเลี้ยงน้อยครับ) โอ๊ย มันก็จะค่อยหายไป รักษาเอายา นั้นมาใส่
ต่อไปจะค่อยหายไปเองถึงระยะมันปล่อยมันปล่อยไปหมดแม้แต่ร่างกาย
จะเป็นอะไรๆ ไม่ค่อยสนใจเดี๋ยวนี้ละ คอยแต่จะติดเท่านั้น แต่ก่อน
เป็นอะไรขึ้นมาี้ ไร่ กังวลขึ้น ทุกวันนี้ไม่เป็น เวลามันเปลี่ยนแปลง
เปลี่ยนแปลงอย่างนี้ วันหนึ่งๆ นี้ไม่สนใจกับอะไร เรื่องธาตุเรื่องขันธ

เป็นส่วนสมมุติมันปล่อยของมัน อารมณ์ก็เปลี่ยนหมด อารมณ์ของจิตนี้
เปลี่ยนหมด ไม่ปรากฏเลยว่ามันคิดเป็นอกุศล ไม่มีเลย คิดก็เป็นธรรม
ล้วนๆ ไปเลย คิดอย่างธรรมชาติคือมันคิดเองมันก็เป็นธรรมๆ ไปเลย
แต่ความเมตตาตายก็ให้ละ ความเมตตานี้ครอบไปหมดเลย
ร่างกายเจ้าของก็อย่างนี้แต่จิตไม่เป็น **ชำระให้มันได้เถอะนะจิต**
ไม่มีอะไร มาอยู่ที่จิตหมดเลย กองทุกข์ทั้งมวลเป็นมหันต
ทุกข์ก็อยู่ที่จิต บรมสุขก็อยู่ที่จิต ชำระได้แล้วเป็นบรมสุข
นี้ก็ปฏิบัติตนมาตั้งแต่บวชจนปานนี้ ขยับขึ้นไปเรื่อยๆ เรียนหนังสือ
ก็เรียนอยู่ ๗ ปีเท่านั้น เราเรียนหนังสือ ๗ ปี จากนั้นก็ออกเลย
ออกปฏิบัติกรรมฐาน โอ้ ตอนออกกรรมฐานนี้ แทนที่จะสะดวกสบาย
กลับทุกข์มากนะ เพราะดัดจิต ผีกจิต อยู่ภูเขาไม่ค่อยฉัน เดินไป
กะว่าจะถึงบ้านเขา ไม่ถึง ต้องพักกลางทางเสียก่อน บิณฑบาตออกมา
ก็มาฉันตามลานหิน เสร็จเรียบร้อยแล้วข้าวมันเศษมันเหลือก็ไปไว้ให้
กระจอนกระแตกิน แล้วล้างบาตร เช็ดเสร็จเรียบร้อยแล้วตาก ผ้าอาบน้ำ
ก็ตาก พอแห้งแล้วขึ้นเขาเลย

ฝึกจิตนี้ฝึกยากที่สุด การฝึกจิตฝึกยาก แต่เวลาได้ผลแล้ว

ก็สมเหตุสมผลกัน ทุกวันนี้ไม่มีอะไร พุดให้มันตรงนะมันจวนจะตายแล้ว
หมดงานหมดแล้ว งานของจิตที่จะทำอะไรเพราะอำนาจของกิเลส
กิเลสไม่มี ที่น้ำมันก็โง่งไปหมดเลย คิดยิบๆ แยะๆ ไปอย่างนั้น ไม่ได้
คิดเตลิดเปิดเปิงเหมือนแต่ก่อน คิดยิบๆ แยะๆ นิด..จิต อย่างนั้นละ
นี่ละจิตฝึกได้ ฝึกได้ เพราะฉะนั้นท่านถึงสอนให้ฝึกจิต จิตตสุส ทมโถ สาธุ
จิตเมื่อฝึกหัดดีแล้วก็มีความสุข ท่านว่า

ปล่อยไปหมด เต็มวันน้ำมันปล่อยไปหมดแล้ว อะไรก็ปล่อย ภาวะ
อะไรภายนอกไม่ยุ่งเลย ปล่อย มันเป็นธรรมทั้งดวง..จิต ก็มีแต่ธรรม
อยู่นั้น คิดเป็นโลกเป็นสงสารไม่ไปนะ แต่ก่อนมันแก่ง เต็มวันไม่ไป
คิดก็เป็นธรรมไป คิดอะไรเป็นธรรมไปหมดเต็มน้ำมัน ฝึกเสียจนกระทั่ง
หมด กิเลสไม่มีติดค้างในหัวใจเลย นั่นละบรมสุขอยู่ที่นั่น เราทานิพพาน
ที่ไหน จิตละเป็นนิพพาน อะไรจะเป็นนิพพานบ้างเขารู้เลย ไม่ว่า
พระพุทธเจ้า-สาวกองค์ไหนเข้าถึงจุดนั้นแล้วรู้กันหมดไม่ถามกัน
เป็นอันเดียวกันหมดเลย พระพุทธเจ้า-พระสาวกทั้งหลายที่เข้าถึงจุดนั้น
แล้วเป็นอันเดียว กันเสมอกันหมดเลย ไม่ถามกัน

ความสุขของจิตนี้สุขตลอด ไม่มีอะไรมาทวนเลย แต่ก่อน
มันทวนจริงๆ จิต เกิดจากกิเลสบังคับให้คิดให้ปรุงไปแต่กิเลส

ทั้งนั้น เวลาฝึกหัดอยู่มันก็เป็นกิเลสแทรกเข้าไปๆ แต่เวลาฝึกหัดเข้าไปโดยลำดับจนกระทั่งฝึกหัดได้เต็มที่แล้วที่นี้ไม่มีกิเลสตัวไหนเข้ามาแฝง คิดก็เป็นอิสระ แต่ความเป็นอิสระของจิตที่ฝึกหัดเรียบร้อยแล้วมันรู้จักประมาณ คิดยับๆ แยะๆ ไปไหนหยุดคิดมีแต่ธรรมล้วนๆ เรื่องโลกไม่มี มีแต่ธรรม คิดอะไรก็เป็นธรรมไปหมดเลยไม่เป็นอย่างแต่ก่อนเรียกว่าหมดโดยสิ้นเชิงหมดคิดแบบโลกแบบสงสารไม่มี มีแต่เป็นธรรมล้วนๆๆ ไปเลย เห็นอะไรสักแต่ว่าเห็น สักแต่ว่ารู้ ไม่ติดไม่พันกัน ไม่ว่าเห็น ไม่ว่าได้ยินไม่ว่าอะไร พอผ่านปั๊บๆ ดับไปๆๆ หมดเลย ยังเหลือแต่ความบริสุทธิ์ของจิตเท่านั้น

ให้พากันฝึกนะฝึกจิต นี่ฝึกมาเต็มที่แล้ว เอาเป็นเอาตายเข้าว่าจริงๆ ฝึกก็ดี ไม่ใช่ธรรมดา สมเหตุสมผล เปิดเสียวันนี้ เวลาไปบวชตีใจตายไปแล้วเราจะต้องไปสวรรค์ ออกสวรรค์ก็ขึ้นชั้นพรหม พรหมโลก ทบทวนไปมา โห ไปสวรรค์ก็กลับมาตายมาเกิดเหมือนกัน บางทีลงนรกอีกก็ได้ เป็นอย่างนั้นละ ไปพรหมโลกไปไหนมากก็ไม่พ้นความเกิดตายยังติดตาม เอาไม่ให้มันเกิดเลยละ เป็นอย่างไรที่นี้ มันจะเอาอะไรมาตาย ชัดกันจนถึงขีด ถึงจริงๆ พอมันถึงนั้นหมดเลย อดีต-อนาคตไม่มี มีแต่ปัจจุบัน ธรรมกับใจเป็นอันเดียวกัน ธรรมกับใจนี้

เวลาเต็มที่แล้วใจกับธรรมเป็นอันเดียวกัน

ขอให้ฝึกให้ดีเถอะ อย่าปล่อยวาง นี้ได้อาศัยเต็มภูมิ เชื่อศาสนา
เชื่อพระพุทธเจ้าเชื่อที่หัวใจ หัวใจเป็นอย่างไร เรื่องศาสนาที่ท่านสอน
อะไรเป็นอุบายวิธีการของศาสนาที่สอน แต่จิตบริสุทธิ์แล้วก็ส่ง่างม
ตลอด ส่ง่าตลอด ไม่ว่าจะยืนว่าเดินว่านั่งว่านอนส่ง่าอยู่ตลอดเวลา
นี่อายุเท่าไรแล้วเดี๋ยวนี้ นี่อายุก็ ๙๗ จะไม่นาน ถึง ๙๗ แล้วไม่นานไปละ
ไปก็ไปอยู่ที่อยู่ ไม่มีอดีตอนาคต มีแต่ปัจจุบัน ธรรมกับใจเป็นอันเดียวกัน
เท่านั้น เรียกว่าเป็นธรรมธาตุแล้ว จิตเป็นธรรมธาตุ เมื่อสิ้นกิเลส
หมดแล้วจิตเป็นธรรมธาตุอยู่ในธาตุขันธ์นี้ละ รับผิดชอบกันไปอย่างนั้น

เวลากิเลสมีอยู่อยู่ที่ไหนมีแต่กิเลสแทรกเข้า ๆ
กีดขวาง ๆ เวลากิเลสสิ้นไปหมดแล้วมันว่างไปหมดเลย
ว่างหมดเลย เรียกว่าหมดงาน งานที่จะทำคืองานถอดถอนกิเลส
ท่านว่า วุสิต์ พุรหมจรรย์ กตฺ กรณีย์ นาปรํ อิตถตฺตยาติ ปชานาติ
การประพฤติพรหมจรรย์ได้จบสิ้นลงไปแล้ว คือการฆ่ากิเลสได้จบสิ้นลง
ไปแล้ว งานที่ควรจะทำก็คืองานการฆ่ากิเลสสิ้นสุดลงไปแล้ว งานอื่น
ที่ยิ่งไปกว่านี้ไม่มี เรียกว่า หมดงาน จิตหมดงานหมดอย่างนั้นละ

สิ้น งานไม่มี งานของจิตที่บริสุทธิ์แล้วไม่มี หหมด

คิดก็คิดไปยับๆ แยะๆ มันไม่ได้คิดเป็นอารมณ์นะ จิตที่บริสุทธิ์ เต็มที่แล้ว ว่าอะไรเห็นได้ยินไปผ่านไปหมดเลย ไม่ยึดไม่ถือ แต่กิริยา ที่ใช้ในโลกล้วนมันก็เหมือนกันกับโลกเขา เวลาพูดเล่นก็เล่น พูดตลกก็มี พูดอะไรก็ได้เหมือนกัน แต่เป็นเพียงกิริยา ธรรมชาตินั้นไม่ออก ไม่มี เอาให้มันถึงขนาดนั้นละพอดีจิตนี้เวลามันดื้อมันดื้อจริงๆ กิเลสละพาตื้อ ไม่ใช่อะไรพาตื้อ กิเลสพาตื้อ กิเลสสิ้นไปแล้วไม่มีอะไรตื้อ จิตไม่ตื้อ จิตเป็นธรรม-ธรรมเป็นจิตเป็นอันเดียวกัน

นี้มันจวนจะตายแล้วเปิดให้พี่น้องทั้งหลายฟังเสียเราหายสงสัยแล้ว โลกอันนี้ ไม่มีอะไรที่จะเป็นเชื้อให้เกิดอีก ไม่มี มันขาดไปหมดเลย โลกเป็นโลก ธรรมเป็นธรรมไปเลย เหมือนว่าเกาะอยู่ท่ามกลาง มหาสมุทร มหาสมุทรกับมหาสมมุติมหานิยมเป็นกงจักร ที่นี้จิตเวลามันขาดจากนั้นลงแล้วมันก็เป็นเกาะ เกาะของจิตนี้คือเกาะเสวยสุข ไม่มีอะไรเข้าไปเจือปนเลย

พูดอย่างนี้ก็ได้ยินทั่วประเทศนะ (ทั่วและไปเข้าอินเตอร์เน็ตทั่วโลกอีกครั้ง) ในชาตินี้เรียกว่าสุดละ การจับจองป่าช้าเกิดตายจับจอง นรกสวรรค์พรหมโลกขึ้นลงเหมือนเขาขึ้นบันไดนะ ลงนรกก็ลง ขึ้นสวรรค์

ขึ้นพรหมก็ขึ้นแต่ลงได้ พลิกไปพลิกมาอยู่นั้นละ เพราะกิเลสเมื่อมีอยู่ มันจะต้องลบลธรรมเสมอ เมื่อกิเลสหมดแล้วไม่มีอะไรลบ ไม่มีสว่างจ้าทั้งวัน ทั้งคืนหลับตื่นเหมือนกันหมด ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ยืนเดินนั่งนอนกับวิสุทธิเต็มทีๆ อยู่อย่างนั้น นี่ก็ได้ฝึกมาเต็มกำลังความสามารถ ก่อนที่จะมาพูดให้พี่น้องลูกหลานทั้งหลายฟัง เรียกว่าเอาเป็นเอาตายเข้าว่าเลย ความสงสารขึ้นแทนกันนะ จิตที่มันคิดขวาง ความสงสาร ความเห็นแก่ตัวก็จิต เวลากิเลสขาดลงไปแล้ว ไม่มี ความเห็นแก่ตัวไม่มี

พูดอย่างนี้ก็จะรู้สึกได้ เพราะเราไม่มี เคยพูดให้ฟังแล้วนี่ ที่ว่าเข้าใจไหมดอกเตอร์ นั่นละจับได้บีบเลยทันทีนะ คุยไปคุยมาคำว่าเห็นแก่ตัว เข้าใจไม่ใช่หรือ เป็นอย่างนั้นละ ที่นี้มันสะดุ้งก็กลายนะ เพราะมันหมดแล้วอันอย่างนั้นมันหมด ไม่มี เพราะฉะนั้นความเห็นแก่ตัวมันจึงลดศักดิ์ศรีดั่งามของธรรมลง กิเลสมันหมดแล้วไม่เห็นแก่ตัว เห็นแก่โลกไปหมดเลย กระจายไป ความเมตตาสงสารเป็นไปหมดแหละ มันกระจายไปหมดเลย

พูดมานี้เราพูดเฉพาะผลนะ เหตุนี้แทบเป็นแทบตายไม่ใช่ธรรมดา เหตุนี้เรียกว่าแทบเป็นแทบตาย นั่งสมาธิภาวนาฟาดจนกัน

แตกของง่ายเมื่อไร นิ่งแต่หัวค้ำตลอดรุ่งเลยนั่งภาวนา เราไม่ได้นั่งตลอดรุ่งติดๆ กันนะ เว้นไปสองคืนสามคืนเว้นไป นั่งไปนั่งมากันแตกที่แรกมันออกร้อนนะ ออกร้อนเสียก่อน พอออกร้อนแล้วมันก็พองกันพอง ทีนี้ทางจิตมันหมุนทางธรรมต่างหาก มันไม่ได้มาอยู่กับใจ ปวดเสาร้อนภายในใจมันไม่มี มันฟุ้งๆๆ ทีนี้กันก็แตก คือจิตมันหนักทางอรรถทางธรรม กันแตกไม่รู้ตัวนั่งภาวนา ผาดเสียจนกิเลสขาดสะบั้นไปหมดจากหัวใจ ทีนี้โล่งหมดเลยๆ ไม่มีอะไรมาแผ้วพาน มีกิเลสเท่านั้นเป็นเสี้ยนเป็นหนามเป็นหอกเป็นหลาวทิ่มแทงอยู่อย่างนั้น มีมากมีน้อยมันก็ทิ่มแทงตามส่วนของมัน พออันนี้หมดแล้วโล่งหมด ไม่มีอะไรมาทิ่มแทงหัวใจ อยู่ไปวันหนึ่งคืนหนึ่ง

ท่านว่าเดินจงกรมว่าความเพียรความเพียรอะไร ถ้าพูดความเพียรความเพียรเปลี่ยนอิริยาบถ จำพึงถึงอรรถถึงธรรมลึกลับต้นหยาบละเอียดไปอย่างนั้น..เดินจงกรม นั่งภาวนาก็เหมือนกัน กำหนดพิจารณาเรื่องอรรถเรื่องธรรมลึกลับต้นหยาบละเอียดมันจะไปของมันเองเวลากิเลสมีอยู่ ไร่ อันนี้ละตัวกิดตัวขวางตลอดธรรมจะออกไม่ได้ คืออันนี้ตีไว้ๆ พออันนี้หมดไปแล้วโล่งหมดเลย มันก็เห็นกันชัดๆ ในหัวใจของเรา มีมากมีน้อยมันจะเสียดจะแทงอยู่นั้น เอาเสียจนหมดเลย

โดยหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

เทศน์อบรมภราดา

ไม่มี อยู่ที่ไหนสบายหมดเลยเป็นตายมีน้ำหนักเท่ากัน ไม่ปรากฏว่า
อยากเป็นอยู่หรืออยากตาย ไม่มี เสมอกันหมด ถ้าว่ามีก็ยกให้
เป็นประโยชน์แก่ประชาชนเขา แนะนำสั่งสอน อย่างนี้มี ถ้าอันนี้ไม่มี
แล้วเป็นกับตายเท่ากัน ไม่มีอะไรหนักกว่ากันละ ถ้ายกให้ทำประโยชน์
ของโลกมี

อย่างทุกวันนี้ช่วยโลกก็ช่วยอย่างนี้ ช่วยทุกแบบนะเราช่วยโลก
ช่วยจนไม่มีอะไรติดเนื้อติดตัว ไม่เคยมีนะ หมดๆ ตลอด เงินที่จะมี
ในวัดนี้เป็นเงินก้อนเงินอะไรไม่เคยมี มันก็อยู่กับหัวหน้า ได้มาเท่าไร
ก็หัวหน้าเป็นผู้จัดผู้แต่งผู้สั่ง อะไรหมดๆ ไปเลย นี่ละธรรม
ธรรมมีอยู่อย่างนี้ละมีอยู่ที่ใจ ขำระแล้วจะปรากฏที่ใจ สุดท้ายจิตทั้งดวง
กลายเป็นธรรมทั้งแท่งไปเลย พูดอย่างนี้ท่านทั้งหลายเคยได้ยินไหมละ
คำพูดที่หลวงตาพูดอยู่นี้ วอกๆ อยู่นี้ ยากอยู่ที่จะมีคนมาพูดอย่างนี้
มันเป็นในจิต ถอดออกมาจากจิตพูดได้ ถ้าไม่มีในจิตแล้ว
จะพูดได้อย่างไร พูดก็ลอยๆ ผู้ฟังก็ลอยๆ ไปตามๆ กัน ผู้พูดมันใจลอย
ใจไม่หนักแน่น ใจไม่เป็นหลักเป็นเกณฑ์ ถ้าถึงขั้นมันเป็นหลักเป็นเกณฑ์
เป็นตลอดเวลา นอกจากพูดหนักเบาเล็กน้อยหรือไม่พูดเลยเท่านั้นละ
ถ้าจะเปิดให้ออกนี้ก็ผึ้งเลยละ

การจับจองป่าช้าเกิดตายนี้ไม่ทราบว่ารภพโตชาติใด
ใจดวงนี้ละมันไม่ตาย เกิดเป็นเปรตเป็นผีเป็นนรกอเวจี
เป็นอินทร์เป็นพรหมก็จิตดวงนี้ หมุนไปมาเพราะวิบากยังมีอยู่
ในจิต พอวิบากกิเลสนั้นละสิ้นไปแล้วไม่มี อนาคตก็ไม่สนใจ
อดีตไม่สนใจ ปัจจุบันก็เป็นธรรมทั้งแท่ง สนใจหาอะไร
เมื่อจับถึงตัวมันแล้วจะไปมเงาหาอะไร ไม่มม ให้พากันจำเอา
วันนี้พูดให้ฟัง ให้เป็นคติ เอาละพอ

อย่าให้ฟังเพ้อเกินตัว

เทศน์อบรมภรรวาส ณ วัดป่าบ้านตาด

เมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒

เราเป็นห่วงบรรดาพี่น้องทั้งหลายที่จิตใจมักจะห่างเหินจากศีลจากธรรม ไม่ค่อยมีศีลธรรมติดตัวไปเป็นคู่เคียงกันกับทางโลก ตามธรรมดาทางธรรมก็ให้มีสำหรับเป็นที่อาศัยของใจ ทางโลกเขาก็วิ่งเต้นขวนขวายทั่วหน้ากันนั่นแหละ ไม่บอกก็วิ่งเอง เพราะปากท้องบังคับ การเป็นอยู่พวยวายทุกอย่างนี่ก็ต้องอาศัยเราเป็นคนขวนขวายหามา ให้ขวนขวายทางนั้นด้วยขวนขวายทางศีลธรรมด้วย ถ้ามีตั้งแต่ภายนอก ศีลธรรมไม่มีก็เป็นช่องโหว่แล้วไม่แน่นหนามั่นคง ทางจิตใจให้มีศีลมีธรรมประจำตน ทางนอกก็มีหน้าที่การงานเป็นเนื้อเป็นหนัง อย่าโลเลโลกเลกใช้ไม่ได้นะ

วันนี้ก็เริ่มขึ้นปีใหม่แล้ว วันที่ ๓๑ ปีใหม่ก็ไปจากคนเก่านั่นแหละที่จะปรับปรุงตัวเอง มันไม่ดีตรงไหนๆ ให้แก้ไขตัดแปลงเสียตั้งแต่บัดนี้ มีดกับแจ้เรียกว่าปีใหมปีเก่าแล้วไม่มีความหมาย ความหมายต้องเอา มีดกับแจ้ นั้นเข้ามาปรับปรุงตัวเอง ปีใหมปีเก่าก็คือตัวของเรา ให้แก้ไขตัดแปลง ไม่ดีตรงไหนให้พากันพิจารณา

โดยพลางตามหาบัว ภูถนลัมปัมโป

เทศนอมรณราชาศ

ทุกวันนี้โลกมันเห่อเหิมมากเกินไป จนจะไม่มีศีลมีธรรม
 ติดเนื้อติดตัวแล้วเวลานี้ ผู้ท่านมีศีลมีธรรมท่านพิจารณาอยู่ตลอดเวลา
 ดีไม่ดีท่านสอดสังเวทกับพวกสัตว์โลกทั้งหลาย ไม่ใช่เล่นๆ นะ
 ท่านพิจารณาโดยอรรถโดยธรรมอยู่ตลอดเวลา ท่านไม่ลืมนื้อลืมตัว
 ท่านผู้มีธรรมไม่ลืมตัว ผู้ไม่มีธรรมนั้นละฟุ้งเพื่อเห่อเหิม
 เกินเนื้อเกินตัว การอยู่การกินการหลับการนอนการใช้สอย
 มักจะฟุ้งเพื่อสำหรับคนไม่มีธรรมในใจคนที่มีความในใจ
 แบ่งรับแบ่งสู้ อันนี้แบ่งไว้อย่างนั้น อันนั้นแบ่งไปอย่างนั้นๆ
 มีส่วนแบ่งอยู่ในตัวของเราผู้เป็นเจ้าของนั้นแหละ
 ถ้าไม่แบ่งเลยปล่อยให้กิเลสเข้าไปกินก็หมดเนื้อหมดตัว
 มีอะไรมีๆ เข้ามาเข้าพุงๆ พุงก็เท่านี้ละไม่ใหญ่โตนักสุดท้าย
 ก็หมดเนื้อหมดตัวไป ไม่ได้สารประโยชน์อะไรเข้าสู่ทางจิตใจ
 ทางด้านกุศลเลย

ให้พากันตั้งอกตั้งใจปฏิบัติ เรื่องศีลเรื่องธรรมนี่จอมปราชญ์
 ทั้งหลายยกยอสรรเสริญเทิดทูนมาเป็นเวลานานแล้ว แต่พวกกิเลสค้นหา

มันก็เหยียบย่ำตลอดเวลาในขณะเดียวกัน ไม่ว่าจะไปวัดไปวาสร้าง
คุณงามความดีทุกอย่างอ่อนเปียกไปหมด ถ้าจะทำความชั่วช้า
ลามกนี่ก็คึกคักขึงขังตึงตัง ถ้าว่ารถก็ไม่ต้องติดเครื่องเลย เหยียบคันเร่งไปเลย
เพราะมันเคยชินต่อความฟุ้งเพื่อเห่อเหิมมนุษย์เรา อย่าให้เป็นอย่างนั้น

มีธรรมแล้วมีเบรคห้ามล้อ มีคันเร่งมีเบรคห้ามล้อ คันเร่ง
เร่งหน้าที่การงาน อันใดที่จะเป็นประโยชน์แก่ตนก็ให้รีบเร่งขวนขวาย
อะไรไม่เป็นประโยชน์ให้ปิดออกๆ นั่นละผู้มีธรรมเป็นอย่างนั้น ผู้ไม่มี
ธรรมมีแต่ความฟุ้งเพื่อเห่อเหิมสุดท้ายก็ไม่ได้อะไรติดเนื้อติดตัว
ไปเกิดในภพใดชาติใดก็มีแต่ความแค้นแค้นกันดาร หาความสงบร่มเย็น
ภายในจิตใจไม่มี เพราะสร้างแต่พินแต่ไฟเผาตนเองแล้วก็เผาคนอื่น
ตายไปแล้วก็เอาพินเอาไฟนี้ไปเผาตน ตลอดถึงแดนนรกก็มีแต่พินแต่ไฟ
ของคนทำชั่วนั้นแหละ คนทำดีไม่มีทะเลเรื่องพินเรื่องไฟ มีแต่ความ
ชุ่มเย็นเป็นสุข

ขอให้รู้เนื้อรู้ตัวเสียทุกคนๆ อยู่ไปกินไปวันหนึ่งๆ มันก็เท่านั้น
แหละ มีดกับแจ้ง มีดกับแจ้งมีมาตั้งกับตั้งกัลป์ ถ้าเราไม่ปรับปรุงตัวเอง
มีดกับแจ้งก็เป็นมีดกับแจ้ง ตัวเราก็จมอยู่ตลอดเวลา จะมีดไม่มีด
ก็ตามถ้าเราไม่ปรับปรุงแก้ไขตัวเอง ให้พากันปรับปรุงแก้ไขตัวเอง

การอยู่การกินการใช้สอยต่างๆอย่าให้ฟุ้งเพื่อเห่อเหิมเกินเนื้อเกินตัว
อันนั้นก็เอาอันนี้ก็จะมี เห็นเขามีก้อยากมี ทุกข์จนชั้นแค่น
ก็ให้มีๆ ไม่ได้ก็ไปกู้ไปยืมเขามาแล้วเอาฟืนเอาไฟเข้ามา
เผาตัวเองเข้าไปอีก ก็ยิ่งเป็นความเสียหายเข้าไป

เพราะฉะนั้นจึงพากันตื่นเนื้อตื่นตัวทุกคน มีเท่าไรใช้ตามเกิด
ตามมีนั่นแหละดี ดึกว่าไปติดหนี้ติดสินเขาพระรุงพระรัง ท่านบอกว่าความ
ทุกข์ในโลกนี้ไม่มีอะไรเกินการติดหนี้ติดสิน ความสุขในโลกนี้ก็คือไม่มี
หนี้มีสินติดตัว เป็นอิสระตลอดเวลาท่านบอกอย่างนั้น ในธรรมท่านมีผู้ติด
หนี้ติดสินเป็นผู้ทาบห้ามกองทุกข์ ทาบห้ามไปตลอดเวลาหาความสุข
ไม่ได้ ผู้ไม่ติดหนี้ติดสินเป็นอิสระในตัวเอง อยู่ที่ไหนก็สะดวกสบาย
มีมากใช้มาก มีน้อยใช้น้อย ไม่มีก็อยู่ไปตามสภาพของไม่มี ไม่มีที่
จะเกินเหตุเกินผล นี่ละเรียกว่าธรรม

ธรรมท่านไม่ให้ตื่นตื่น อะไรมาสมนัยนั้นสมัยนี้ สมัยไหนมันมีตั้ง
แต่มีติดกับแจ่งนั่นแหละ ตัวที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเองจากชั่วไปหาดีก็คือตัว
ของเรา จะหมุนตัวลงไปทางความชั่วก็คือตัวของเรา เพราะฉะนั้นจึงให้
เปลี่ยนแปลงตัวเอง ไม่ดีตรงไหนให้แก้ไขตัดแปลง เราจะคอยให้คนอื่น

มาดัดแปลงแก้ไขเราไม่ได้ ครูบาอาจารย์เป็นแต่ผู้แนะนำสั่งสอนเท่านั้น แต่ผู้ที่จะต้องดัดแปลงแก้ไขตนเองให้เป็นคนดีมีความสุขความชุ่มเย็นใจก็คือเราที่ปฏิบัติตามท่านแล้วเราก็ตื่นสบายๆ

สำหรับทางโลกมีโลกเข้ามาแฝง มีกรรมเข้าไปแฝงกันด้วย ถ้ามีแต่โลกล้วนๆ ก็เป็นฟืนเป็นไฟ มีเงินกองเท่าภูเขาก็ไม่เกิดประโยชน์อะไร เพราะจิตใจห่างจากศีลจากธรรมซึ่งเป็นทีเก็บสมบัติเงินทองข้าวของบุญกุศล ให้เป็นที่ชุ่มเย็นแก่จิตใจของตน แล้วมันไม่มี มันไม่วังเต็นขวนขวายในทางดี วังเต็นขวนขวายหาแต่ทางความชั่วช้าลามก ครั้นตายไปแล้วก็จมๆ ท่านทั้งหลายว่านรกไม่มีเหอ นรกใครเป็นคนแสดงไว้ตั้งแต่ต้น จอมปราชญ์นะแสดง ไม่ใช่คนโง่เง่าเต่าตุ่นหลับหูหลับตาอยู่ทั้งวันทั้งคืนอย่างพวกเรานะ ท่านจอมปราชญ์ทั้งนั้น ว่านรก-สวรรค์-พรหมโลกเหล่านี้มีแต่จอมปราชญ์ได้รู้ได้เห็นเรียบร้อยแล้ว ไปพบไปเห็นไปสัมผัสสัมพันธ์มาแล้วก็มาสั่งสอนบรรดาลูกเด้าหลานหลานทั้งหลายให้รู้เนื้อรู้ตัว

นรกเป็นนรกมีแต่กาลไหนๆ อย่าไปลบหลู่ สวรรค์ก็เหมือนกัน บาบบุญมีแต่กาลไหนๆ สำหรับผู้สร้างบาบได้บาบวันยังค่ำ ผู้สร้างบุญได้บุญวันยังค่ำ สร้างความดีได้ดี สร้างความชั่วได้ชั่ว อยู่กับเราเป็นผู้

ชวนขวายผู้สร้างเอง ที่จะให้สิ่งเหล่านี้เกิดมาเฉยๆ ลอยๆ เป็นไปไม่ได้
มันขึ้นอยู่กับต้นเหตุคือผู้สร้าง สร้างความชั่วช้าลามก สร้างความดีงาม
ใส่ตัวเองผู้นั้นก็จะเป็นผู้ได้รับความดีงาม ถ้าสร้างตั้งแต่ความชั่ว
ก็จะได้รับแต่พินแต่ไฟไปหมด ไม่ได้ ให้พี่น้องทั้งหลายจำเอาไว้

วันนี้ก็เป็นปีใหม่ ก็คนเก่าของเราทั้งหลาย ปีใหม่ก็ให้แก้ไข
ดัดแปลงตนเองให้เป็นคนใหม่ขึ้นมาในทางที่ถูกที่ดี นั่นเรียกว่าแก้ไข
ดัดแปลงปีใหม่ เปลี่ยนแปลงความประพฤติของตนที่ไม่ดีให้ดีขึ้นใหม่
ให้ดีขึ้นใหม่เรียกว่าดี ถ้าไม่เปลี่ยนแปลงเลยวันไหนวันนั้นละ มีดกับ
แจ่ง-นรกอเวจี-สวรรค์-พรหมโลกมีอยู่ก็มีอยู่อย่างนั้นละ ไม่เกิดประโยชน์
สำหรับผู้ไม่สนใจในสิ่งเหล่านั้น ตายแล้วก็ไปจมลงในนรก นรกมีหรือไม่มี
เจ้าของนั้นละเป็นผู้จะไปตัดสินเวลาสายเกินไปแล้ว พอไปเจอเข้า
อ้อ สายเกินไปแล้ว เราจะมาคิดความหลังมันผ่านไปแล้วได้อย่างไร
เราจะไปแก้ไขได้อย่างไร ให้แก้ไขเสียตั้งแต่บัดนี้

อย่าเอาความอยากมาเป็นประมาณนะ ความอยากนี้
อยากไม่หยุดไม่ถอย อยากเอาให้ตายจริงๆ เอาให้ฉิบหาย
จริงๆ ละความอยาก ความทะเยอทะยาน ความหักห้าม

ความรู้จักความพอดี เหยียบเบรกห้ามล้อไว้ๆ อย่าให้มัน
 ผาดโผนโจนทะยานจนเกินไปมนุษย์เรา ถ้าเป็น เช่นนั้นแล้ว
 ก็ดี อยู่ในบ้านในเรือนก็อย่าให้ได้ทะเลาะกัน ระหว่างตัวกับเมีย พ่อแม่
 กับลูก เพราะตัวต้นเหตุคือพ่อกับแม่ไม่ดี ตัวไปทำเสียอย่างหนึ่ง
 เมียไปทำเสียอย่างหนึ่ง ครั้นเอามาแล้วก็เอาไปมาเผากันให้ลูกตาดำๆ
 ได้ดู ลูกก็สลดสังเวชนะ เวลาไปเรียนหนังสือหนึ่งเล่มนี้ เอาตั้งแต่เรื่อง
 ของพ่อแม่ทะเลาะกันนั้นละไปคิดอยู่นั้น ครูสอนว่าอย่างไรไม่สนใจ
 สนใจตั้งแต่พ่อกับแม่ทะเลาะกันให้เห็นต่อหน้าต่อตา ลูกเช่นนั้นโศกเศร้า
 เหงาหงอย หาความเฉลียวฉลาดไม่ได้

เราต้องปรับปรุงตัวเราเองซึ่งเป็นต้นเหตุ ประพฤติตัวให้ดี
 เป็นพ่อที่ดี เป็นแม่ที่ดี ประพฤติปฏิบัติตัวให้ลูกได้ยึดเป็นคติตัวอย่าง
 อันดีงาม สิ่งที่ไม่ดีอย่าไปทำ ลูกเป็นนักศึกษาอยู่กับพ่อกับแม่มา
 ดั้งเดิมตลอดเวลา นี่เป็นหลักธรรมชาติ คือเป็นผู้ศึกษาจากพ่อจากแม่
 ความเคลื่อนไหวไปมาอะไรจะออกจากพ่อจากแม่ลูกจะยึดอันนี้เป็นหลัก
 เป็นเกณฑ์เข้ามาหาตัวเอง ถ้าเป็นไฟก็เผาตัวเอง ถ้าเป็นของดีก็เป็นคติ
 เตือนใจตนเองก็กลายเป็นลูกผู้ดีไป ถ้าลูกที่ชั่วมันไม่ฟังพ่อฟังแม่
 มันก็ไปตามเรื่องของมัน พ่อแม่นี่เป็นสำคัญมาก เป็นอาจารย์ใหญ่

เป็นบุพพจารย์ของลูกของหลานทั้งหลายนั้นละเกิดมาความเคลื่อนไหว
พ่อแม่ลูกจะให้เห็นก่อนใคร เห็นเรื่องของพ่อของแม่

ให้เราปฏิบัติตัวให้ดีให้เป็นคติเครื่องเตือนใจ ไม่เช่นนั้น
จะไม่ใช่ประโยชน์อะไร ท่านทั้งหลายเห็นว่าธรรมพระพุทธรเจ้า
เป็นของเล่นเทร่อ เป็นของจริงตั้งแต่เรื่องสัวมเรื่องถานที่ปฏิบัติกันอยู่
ทุกวันนี้เทร่อ สัวมถานคือการปฏิบัติเหลวแหลกแหวกแนว เลอะเทอะ
สกปรก การปฏิบัติตัวเป็นสัวมเป็นถานเป็นอย่างนี้ การปฏิบัติตัว
เป็นมรรคเป็นผลเป็นหอบปราสาทราชมณเทียรร์ก็คือปฏิบัติตัวให้เป็นคนดี
ทุกอย่างให้ดี บังคับตัวเอง ตื่นขึ้นมาเราจะทำอะไรให้เตรียมตัวเอาไว้
ที่จะแก้ไขตัดแปลงสิ่งไม่ดีทั้งหลาย อย่าสักแต่ว่าตื่นแล้วเฟ้นฟานๆ
หาความดีไม่ได้ เพราะไม่คิดไม่อ่าน คนที่คิดที่อ่านแก้ไขตัวเอง
ตั้งแต่ตื่นนอนขึ้นมา อะไรไม่ดีไม่ทำๆ จนนจิตใจ
มีความเคยชินคิดอะไรไม่ดีปิดออกๆ เอาแต่สิ่งที่ดีงาม
จิตใจก็เป็นนิสัยติดตัว คิดตั้งแต่สิ่งดีงาม พุดแต่สิ่งดีงาม
ทำแต่สิ่งดีงาม ก็เป็นสิริมงคลแก่ ผู้ปฏิบัติ ได้นั้นแหละ
ให้พากันจดจำเอา

อยู่เฉยๆ ไม่เป็นท่านะ ผู้ที่เลิศเลอคือพระพุทธเจ้า ท่านสลบสามหนการฝึกฝนตนเอง ก่อนที่ได้มาเป็นศาสดาของพวกเราทั้งหลาย พระพุทธเจ้าทรงสลบสามหน จึงได้เป็นศาสดาสอนโลก เพราะกิเลสเหนียวแน่นที่สุด ดีไม่ดีมันเอาให้จมไปได้เลย ว่าจะทำความดีกลับไปทำความชั่ว จมไปเลย พระพุทธเจ้าไม่จม เอาตายก็ตายสลบๆ แต่การทำความคิดเพื่ออนาคตข้างหน้าให้ดีทั้งตัวเขาตัวเราและสัตว์โลกต่อไปไม่ถอย ทำไม่หยุดไม่ถอยมันก็ค่อยดีขึ้นไป นี่ละคำว่าศาสดาองค์เอกก็คือผู้เป็นคติตัวอย่างของโลกทั้งการปฏิบัติตัวเอง ทั้งความเป็นอยู่ทุกอย่าง ไม่ฟุ้งเฟ้อเห่อเหิม อยู่ด้วยความพอดีพอดีอย่ามีตั้งแต่ความดีนรกนระวนระวาย เห็นเขามีก้อยากมี เห็นเขาได้ก็อยากได้ ทุกข์จนขันแค้นก็อยากได้ ไม่มีก็ไปหยิบยืมเขาน้ำงาติดหนี้ติดสินเขา เอาไฟเผาตัวเองเข้าไปอีก อย่างนั้นไม่ดีเลยขอให้พากันคิด

มนุษย์เรานั้นจะเป็นมนุษย์ประเภทที่หนึ่ง เป็นสัตว์ประเภทที่หนึ่งที่มีความคิดความอ่านแหลมคมยิ่งกว่าบรรดาสัตว์ทั้งหลาย ถ้ามนุษย์คือเราคิดไม่ได้แล้ว เอ้า ไปกราบหมาเสีย หมาอยู่ในวัดนี้ก็มิไปกราบที่ไหนก็ได้ สู้หมาไม่ได้นะ ความประพฤติกวัญรู้ความเห็น

อันดีงามซึ่งควรจะให้ เป็นสมบัติของตนหาไม่ได้ ควรไปกราบหมาเสียดีกว่า ถ้าเป็นเช่นนั้นแล้วอย่าอยู่ให้หนักแผ่นดิน พวกกันเข้าใจเอานะ ให้ฝึกหัดตนเอง เอาละวันนี้พูดเท่านั้นละ เหนื่อยแล้ว

เราไม่ได้เรื่องได้ราวอะไรทุกวันนี้อ่อนลงทุกวันธาตุขันธ์อ่อนลงๆ ร่างกายอ่อนแต่ใจไม่อ่อน เมตตาสงสารได้ตลอดไป แต่ร่างกายนี้อ่อน (ยอดเงินรับบริจาคผ้าป่า ๘๔,๐๐๐ กอง สร้างตึกสงฆ์อาพาธ ๑๐ ชั้น โรงพยาบาลอุดรธานี ถึงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ รวมเงินฝาก ผ่านธนาคารทั้ง ๓ ธนาคารเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๐๓,๒๑๕,๗๓๖ บาท คิดเป็น ๑๕๑,๖๐๘ กองครับผม) พอใจ ให้พากันพยายามขวนขวายหา เพื่ออนุชาติไทยเรา

เหนื่อยเราเหนื่อย แต่พูดจริงๆ ใจเราไม่ได้เหนื่อย หัวใจเราสว่างจ้าตลอดเวลา ฟังเสียแต่วันนี้มันจวนจะตายแล้ว ไม่ได้มาอวด ให้บรรดาลูกศิษย์ลูกหาทั้งหลายฟัง เวลาออกปฏิบัติแทบเป็นแทบตาย ทั้งจะสลับสไล่นั่งภาวนา เดินจงกรมนั่งสมาธิ ฝึกหัดดัดแปลง การอยู่การกินการหลับการนอนฝึกหมดเลย เอาจนมันจะตายแล้วละ แล้วก็ได้ผลขึ้นมาเป็นที่พอใจ เวลานี้พอใจแล้วในการฝึกตัวเอง ไม่มีอะไรบกพร่อง พูดให้มันชัดเจน ตั้งแต่วันฝึกหัดมานี้ชาตินี้ละ

ได้บวช การบวชเป็นสำคัญได้สร้างความคิด จนกระทั่งถึงเข้าวงกรรมฐาน
หาครูบาอาจารย์ผู้ที่ดีๆ ก็เป็นเครื่องพยุขึ้น ๆ สุดท้ายก็พอใจ

การปฏิบัติธรรมภายในใจนี้พอใจ ไม่มีที่ติดตล ว่าตายแล้ว
จะไปลงนรกหลุมไหนไม่มี สวรรค์ชั้นใด ๆ ขยับไปเรื่อย ๆ ๆ
เราไม่อยากพูดนะสุดขีด การปฏิบัติธรรมก็สุดขีดของความดีที่จะสถิต
อยู่สำหรับผู้ทำความดี ไม่มีที่ติดตล นี้ก็เพราะเอาให้จนกระทั่งถึงบางครั้ง
จะสลบไสลฝึกหัดตนเอง แล้วผลก็เป็นมาอย่างนั้น แล้วไม่เดือดร้อน
อยู่อย่างนั้นละทุกวันนี้ไม่เดือดร้อนจะเป็นเมื่อไรก็เป็นจะตายเมื่อไรก็ตาย
เราพอแล้วในหัวใจของเรา

ธรรมกับใจเป็นอันเดียวกันแล้วไม่ต้องห่วงอะไร
ทั้งนั้น ถ้าอันนี้ยังไม่พอ ธรรมกับใจยังไม่พอมีอะไรมาก็ตาม
จะกวนเจ้าของให้เดือดร้อนตลอดไป มีเท่านั้นอยากได้เท่านั้น
มีเท่านั้นอยากได้เท่านั้น เลยตายด้วยความอยาก ถ้ามีธรรม
ภายในใจแล้วจะนุ่มนวลและสงบร่มเย็นสบายเข้ามา
ความอยากความหิวโหยเบาลงๆ จนกระทั่งความอยากไม่มี

นั้นละการสร้างความดีจิตใจมีบุญมีกุศลมีมรรดามีธรรม
แล้วพอ แต่จิตใจจะให้อึดด้วยอำนาจของกิเลสค้นหา
ได้ไม่พอๆ จนวันตายก็ไม่มีวันพอ ตายทิ้งเปล่าๆ
ผู้เสาะแสวงหาความดีนั้นได้จนกระทั่งว่าพอ ไม่หาอีกแล้ว
พอ พวกนั้นจำเอา....

โดยพลงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

เทศน์อบรมฆราวาส

คนมีสติทำอะไรพิจารณาก่อน

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด

เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒

ทำให้จริง ๆ นะทำนะ ทำให้เหลาะ ๆ หละ ๆ โลกโลกเลกใช้ไม่ได้
 ให้ศาสนาอื่นเขาตำหนิติเตียน ซึ่งศาสนาพุทธนี่เลิศเลอ ผู้เป็นเจ้าของ
 ศาสนาเป็นผู้สิ้นกิเลสแล้วโดยสิ้นเชิง เป็นโลกวิทูคือศาสดาองค์เอกของเรา
 นอกนั้นไม่ปรากฏว่าใครเป็นศาสดาองค์เอกในบรรดาเจ้าของศาสนา
 เหมือนกัน เราไม่ได้ตำหนิ พุดตามหลักความจริง ให้จริงจังบ้างนะ
 รักษาศีลรักษาธรรมให้เป็นศีลเป็นธรรมในตัว ศีลธรรม
 ไม่อยู่ที่ไหน อยู่กับตัวของเราเอง อยู่ที่ไหนให้มีสติมีปัญญา
 พินิจพิจารณาใคร่ครวญก่อนทำ อย่าพรวดพราด ๆ

พุทธศาสนานี้เลิศ ๆ แล้ว ถ้าใครได้ทำตัวเจ้าของละจะเลิศ จะดี
 จะเลิศไปโดยลำดับ ไม่มีที่ไหนดีเลิศยิ่งกว่าเจ้าของผู้รักษาศาสนาทำลาย
 นั่นคือตัวเอง ตั้งใจปฏิบัติตัวเองก็มีค่า คนเราวันหนึ่งๆมีค่า มีค่า
 อยู่กับศีลธรรมนะ ไม่ใช่มีค่าอยู่กับมีเงินทองกองเท่าภูเขา อันนั้นเป็น
 ของเศษเดนต่างหาก มีค่าจริงๆคือตัวของเราเป็นเจ้าของสมบัติ

จิตใจนะ ไม่งามที่ไหน งามที่จิตใจ

วันนี้พูดเท่านั้นละ ไม่พูดมากละ ให้พากันตั้งอกตั้งใจปฏิบัติ ต่อศีลต่อธรรม ไม่ว่าจะผู้หญิงผู้ชายอย่าโลเลโลกเลก ้วยคึก้วยคะนอง นี่ละวัยที่เสียได้ง่าย ้วยไม่คิดไม่อ่าน ้วยเพลิดเพลินรื่นเริงไม่รู้จักเป็น จัก ตาย คนเสียเพราะวัยนี้ต่างหาก พากันใช้ความพินิจพิจารณาแล้วจะ ไม่เสีย มีเท่านั้น ให้พระนะ

โดยพลงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

เทศน์อบรมภราดร

คนใจกว้างขวางเป็นพื้กาความสุขใจ

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด

เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒

บริจาคที่นั่น บริจาคที่นี่ คือให้ทานที่นั่น ช่วยเหลือที่นี้ มีแต่น้ำใจที่กว้างขวาง ที่เบิกบานออกไป เป็นน้ำใจที่เต็มไปด้วยบุญกุศลเข้าใจโหมละ น้ำใจตระหนี่ถี่เหนียวนี้ คับแคบตีบตันเจ้าของก็เป็นทุกข์ ไม่ได้เป็นสุข คนตระหนี่ถี่เหนียวหาความสุขไม่ได้ คนใจกว้างขวางเฉลี่ยเผื่อแผ่ นั่นละ เป็นผู้หาความสุขเจอ ๆ เรื่อยไป ใครไม่ค่อยคิดกัน คิดกันว่าตระหนี่ไม่ให้เขาแล้วเราพอใจ ผู้ที่ให้เขาก็พอใจของเขา ครั้นบพเวลาผลสุดท้ายผู้ให้มีผลมาก ผู้ตระหนี่ไม่ได้เรื่องอะไร ผู้ให้เกิดผลเกิดประโยชน์เราพูดเรื่องนี้แล้วทำให้ระลึกได้ปีนั้นหยุดเรียนหนังสือละ ออกมาจากกรุงเทพ มาจากกรุงเทพขึ้นมาจำพรรษาโคราช อำเภอจักราช มีสามีภรรยาอยู่จังหวัดศรีสะเกษเขาไปทำงานภาคกลางฝนตกมอมแมม ตัวตัวสั้นมาเขามาขอ..พอมีร่มกันฝนบ้างไหม ว่าอย่างนั้นนะ เขาเข้าไป

ปฏิบัติตัวเองเอารัง

เทศน์อบรมภรรยา ณ วัดป่าบ้านตาด

เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๓

เขาว่าอาจารย์มหาบัวนี้ดุเก่งนะ ได้ยินทั่วโลก ต่อไปนี่จากนั้นมาให้เบาลงๆ เดียวนี้ไม่ได้ยินเลยว่าอาจารย์มหาบัวดุ หายไปไหนก็ไม่รู้มันไปกับเจ้าของ เจ้าของแก่เข้าใจไหม บารมีอะไรถึงว่าดุๆ ดุแบบไหนวะ บารมีอะไรที่ว่าดู

จริง ๆ นะตั้งแต่ก่อนมีแต่พระแต่เณรเฉพาะ ๆ ใอ้ย เข้มข้นมากนะ การปฏิบัติเหมือนกันตานี้รวดเร็ว ตารวดเร็ว หุกี่รวดเร็ว เดียวแป็บนั้นเดี๋ยวนี้แป็บนี้กับพระกับเณรละ เป็นอย่างนั้นละ นุ่นออกมานุ่น อยู่ภุภินี ออกมาช่องนั้นมาต้นค้อลงไปนุ่น ลงไปน้ำป่อ เห็นพวกพระพวกอะไร ตอนบ่ายสองโมง พวกพระพวกอะไรมาฉันทน้ำร้อนน้ำชาหรืออะไรอยู่นั้น พอมองเห็นเราทางนุ่นนะ เราออกทางนุ่น มองเห็นทางนี้ เราออกทางนุ่น เราไปทางนุ่นนะ เราไม่ได้มานี้ ไปทางนุ่นเสียก่อน ไปก็ไปดูนะ ไม่ใช่ธรรมดา ไปดูสอดนั้นแกลนี้อะไรบกพร่องอะไรไม่ดี ระวังระวัง อันนั้นละกลับมา ที่นี้กลับมาได้เรื่องละ เพราะอย่างนั้นพระเณรถึงกลัวขี

โดยพลางตามหาบัว ภูถ้ำส้มป่อยใน

เทศน์อบรมภราดา

มันมาจากการปฏิบัติของตัวเองแต่ดั้งเดิม การปฏิบัติตัวเอง
 เอาจริงๆ นะ ว่าตัดเจ้าของนี้เอาจริงมากทีเดียว เคลื่อนไม่ได้ ยิ่งเวลา
 เห็นคนอื่นมันขวางตาก็กี่ไล่เลย มองไปเห็นคนอื่นคนอื่นมันขวางตา
 เอาล่ะๆ นั่นละพระเนรกลัวกลัวเพราะเหตุนี้ เพราะดูเจ้าของดูจริงๆ
 บกพร่องตรงไหน ๆ ตัด ๆ ๆ ตลอด ที่พระเนรมันกลัว อยู่นอกจากนั้น
 ไปนั้นพระฉันน้ำร้อนน้ำอะไรรออยู่ที่นั้นเราออกมานั้นตรงไปนั้นพอกลับมา
 เห็นพวกแก้วน้ำแก้วอะไรล้มระนาวเลย เจ้าของหายหมด ไม่มีเหลือ
 พวกแก้วน้ำแก้วอะไรต่ออะไร พวกน้ำร้อนน้ำขานั่นละ ตอนบ่ายสองโมง
 มาหายหมด เห็นพระองค์หนึ่งอยู่ข้างหลังคอยเก็บ พอมาก็ขึ้นเรา
 เณรเป็นอย่างไรทั้งกินทั้งเททั้งอะไรต่ออะไรนี่ละ เป็นเพราะเหตุไร
 เราลงไปนั้นละกลับขึ้นมาพระเนรหนีหมดแล้ว แต่แก้วสาตกระจาย
 เป็นอย่างนั้นละ เอาจริงนะเราแต่ก่อน เป็นอย่างนั้นจริงๆ ตัดเจ้าของ
 ก็อย่างนั้นละ เคลื่อนคลาดไม่ได้ ว่าอะไรเป็นอันนั้นตัดเจ้าของ เจ้าของ
 เหลาะแหละแล้วว่าคนอื่นไม่ได้นะ คือเราฝึกเจ้าของก็ฝึกอย่างนั้นละ
 เอาจริงๆ จังๆ

พอพูดเรื่องนี้แล้วระลึกพ่อแม่ครูอาจารย์มันอยู่นองมือ อยู่ๆ
 ท่านก็ “เออ” ท่านว่า มีพระนวดเส้นถวายท่านอยู่สององค์ ส่วนมาก

เรื่องของท่านกับของเราพอพูดเรื่องอะไรเกี่ยวกับเราพระเนรจะมาเล่าให้ฟังหมด มาเล่าให้เราฟังนะ แต่กับท่านจริง ๆ ไม่เคย ไม่พูด ถ้าท่านพูดเรื่องของเราแล้วพระเนรเป็นต้องมาเล่าให้เราฟังเราก็เหมือนไม่ได้ยินเฉย ท่านก็เหมือนไม่ได้พูด เฉยเลย “เวลาผมตายแล้วท่านทั้งหลายจะอาศัยใครล่ะ”

ท่านพูดมาลอย ๆ นะ อยู่เงียบ ๆ พระเนรนวนเดินถวายเป็นท่าน พูดธรรมดาธรรมดาไม่เล็กกันไปละนะก็มีพระเนรนวนเดินถวายเป็นท่านพูดเกี่ยวกับเราในเวลาว่าง ๆ นะ ไม่ใช่ท่านจะพูดบ่อย ๆ ท่านพูดเวลาโอกาสว่าง ๆ เงียบ ๆ อยู่ ๆ ก็ “เวลาผมตายพวกท่านจะอาศัยใครล่ะ” ท่านว่าอย่างนั้นนะ พระเนรก็หูหนวกตาบอดปิดปาก หูอยู่ลึก ๆ ฟังเงียบ ๆ ท่านว่า “เวลาผมตายนี้พวกท่านทั้งหลายจะอาศัยใครล่ะ” ท่านว่าอย่างนั้นละ

นาน ๆ จะได้ยินทีหนึ่งท่านพูดอย่างนั้นนะ ท่านไม่ได้พูดบ่อย โอกาสดี ๆ เพราะท่านจอมปราชญ์ท่านจะพูดสุมสุมสุมทำไม่ได้ พูดออกมาคำไหนเอาไปพิจารณาแล้วถูกต้องหมดนะ คือท่านไม่ได้พูดสุมสุมสุมทำท่านเอง เราก็ไม่กล้าสุมสุมสุมทำกับท่านไม่ได้ ฟังก็ต้องเงียบเราก็ดีใช้สติปัญญาฟัง เป็นอย่างนั้นตลอด เวลาท่านว่า “เออ ผมตายแล้วพวกท่านจะอาศัยใครล่ะ” อยู่ ๆ ก็ “เออ เวลาผมตายแล้ว

“ให้อาศัยท่านมหานะ” ไม่พูดมากนะ “ให้อาศัยท่านมหานะ”

ท่านไม่ออกบัว เพราะมีมีทองคำเดียว “ให้อาศัยท่านมหานะ”

“ท่านมหาสำคัญอยู่นะ ทั้งภายในภายนอก ภายในจิตใจ ภายนอก....
ปฏิบัติ นั่นละทั้งภายในภายนอก”

ใครจะไปแหลมคมยิ่งกว่าพ่อแม่ครูอาจารย์มัน ตาแหลมคมมาก
ทีเดียว ความคิดความอ่านออกมาช่องไหนๆ นี้เรานำไปพิจารณา
ถูกต้องหมดเลย แต่กับเราไม่ค่อยได้ดู มันตัวเก่งมันหลบหมัดเร็ว
หลบหมัดเร็ว เหล่านั้นดูเรื่อย ดูเรื่อย กับเราไม่ค่อยได้ดู....

ความดีงามทั้งหมดลงในธรรมธาตุ

หลวงตามหาบัวเทคนิคอบรมฆราวาสครั้งสุดท้าย ณ วัดป่าบ้านตาด

เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2553

โดยหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

เทศน์อบรมฆราวาส

เรา ก็พอใจเราที่ได้ช่วยโลกตามกำลังนะ คือการปฏิบัติของเราทั้งหมดนี้ให้ออกนอกหมดเลย ออกเป็นประโยชน์โลก เราไม่สิ่งสมไม่เก็บอะไรทั้งนั้น ออกๆ เลย ออกหมดเลย แล้วอันนั้น (ตีกสงฆ์อาพาธ ๑๐ ชั้นที่หลวงตามืดตา) นี่ก็ใช่แล้ว ตีก 10 ชั้น ตั่ง 10 ชั้นนะ ตีก 10 ชั้น อันนั้นก็อยู่ด้วยกันจะเป็นอยู่ในบริเวณเดียวสร้างด้วยกันนะ

ให้มันพอ เอาให้พอเสียทุกอย่าง เวลาพอจริงๆ มาพอที่นี้ละ สร้างที่ไหนๆ ก็กวาดต้อนเข้ามาๆ เวลาเข้ามาแล้วมาอยู่ที่ดวงใจ ใจกับธรรมเป็นอันเดียวกันเรียกว่าธรรมธาตุ นั้นละสุดยอด สร้างความดีงามทั้งหมดมา มาลงในธรรมธาตุ ให้พระนะ หมดธุระแล้วให้พร

“ให้ดูหัวใจของบ้างซี มันเคลื่อนอะไรๆ ไป
ต้นนอนขึ้นมามันเคลื่อนเรื่องอะไรบ้าง พิจารณาให้ถี่
ร้อยทั้งร้อยมันจะออกทางผิดทางพลาด เพราะกิเลสไม่เคยถูก
มีแต่ผิด ออกนิตก็ผิดนิต ออกมากผิดมาก ออกน้อยผิดน้อย
ผิดไปโดยลำดับคือกิเลส เรื่องธรรมมีแต่ถูกถ่วงๆ
ออกนิตออกหน้อยออกเท่าไรถูกโดยลำดับ
เพราะฉะนั้นจึงต้องให้ระวัง สังเกตดูตัวเอง
เพื่อจะแก้จะปิดมันออกด้วยการรักษาตัวเอง
ต้องมีการระมัดระวังรักษาปิดเป่ากันออกถืออะไรไม่ดี
แล้วก็เห็นความสุข ไม่ต้องไปหาที่ไหน”

“ เกิดมาใครก็หาแต่ความสุขๆ ทั่วโลกดินแดน
เวลาไปถามความสุขจริงๆ มีแต่ความเดือดร้อนวุ่นวายเต็มหัวใจ
ระบายออกมานี่จนฟังกันไม่ได้ เป็นอย่างนั้นละเรื่องกิเลส
ถ้าเรื่องอรรถเรื่องธรรมไปที่ไหนอยู่ที่ไหน
พูดกันนี้เป็นขึ้นเป็นอันเป็นเนื้อเป็นหนัง ฟังแล้วซึ่งใจๆ
ผู้มีธรรมในใจเป็นอย่างนั้น ”